

A close-up photograph of two hands, one slightly larger than the other, clasped together in a firm grip. The skin is a natural, warm tone. The background is a vibrant, slightly blurred blue, suggesting a sky or a large body of water. The lighting is soft, highlighting the texture of the skin and the creases on the palms.

Mannen

som forandret verden

Anbefalinger

” Boken du nå holder i hånden, inneholder en meget spennende og betydningsfull historie. Den er satt sammen av det som fortelles i de fire evangeliene i Det nye testamente. Jeg og mange med meg kan vitne om at det er den viktigste historien vi har møtt. Den har forvandlet livet vårt. Det er historien om Jesus fra Nasaret, hans fødsel, liv, død og oppstandelse. Gjennom lesningen av den historien har jeg opplevd at han selv kom meg i møte og ble en sentral del av min hverdag. Jeg ønsker deg lykke til med lesningen og håper at du må få like stort utbytte av den som jeg har hatt. Får beretningen om Jesus betydning for deg, kan det skje at du aldri blir ferdig med den.

Kurt Hjemdal

*Tidligere landsstyreleder i Normisjon
og rektor for Bibelskolen i Grimstad*

” Dette er den utrolige fortellingen om Jesus Kristus, den viktigste person i verdenshistorien. Fattiggutten fra Palestina som gjennom sitt liv og sin død, sine liknelser og sitt eksempel har inspirert flere mennesker enn noen annen. La oss hver dag minne oss selv på hans ord om «det dere gjorde mot en av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg».

Erik Solheim

Tidligere stortingsmann og statsråd

” De fire evangeliene har vært min bruksanvisning til å leve som en kristen. Men hvor morsomt er det å lese en bruksanvisning hele livet? I boken *Mannen som forandret verden* er det mer liv og flyt i. Her møter jeg Jesus så tett at jeg kjenner hans åndedrag. Denne redigeringen av de opprinnelige tekstene er overraskende full av liv. Det renner blod gjennom dette møtet med Jesus, blod og ånd. En fantastisk leseropplevelse, hvor jeg ser ham og hører ham, den levende Jesus.

Karsten Isachsen

Prest og forfatter

” Jesu fødsel, det sekund som vi kaller år null, er kanskje historiens mest eksplosive øyeblikk. Det har endret verden. Halve jordens befolkning forholder seg til hva Jesus har sagt og gjort. Uten å kjenne historien om snekkersønnen fra Nasaret vil du frata deg selv muligheten til å forstå verden, historien, en stor del av kunsten og kanskje deg selv. Denne boken er et godt sted å begynne.

Svein Tindberg

Skuespiller

” Tenk hva vi kan lære av Jesus og hans virke på jorden. Tilgivelse, toleranse og varme, bare for å nevne noe. Dette er en bok verdt å lese fordi den lærer oss mye om både Jesus og oss selv. Jesus var fordomsfri og omga seg med alle typer mennesker. Også dem som andre så ned på, og ikke

ville ha noe med å gjøre. Det var mangfold og fellesskap rundt Jesus, og han viste oss hva medmenneskelighet betyr i hverdagen.

Jesu liv viser oss hvor ufullstendige vi er som mennesker, hvor lett vi dømmer, hvor lett vi stigmatiserer og tar avstand fra andre. Vi behøver alle Jesus i blant. Ja ganske ofte, for å få fram større ydmykhet i oss selv. Samtidig må enkelte av Jesus ord og formaninger leses og forstås ut fra den tiden han levde, og settes i sammenheng inn i den tid vi lever i dag. Selv behøver jeg Jesus hver eneste dag, og takker stort for hva han har gjort med- og i mitt liv.

Ellen Stensrud

Hovedkasserer i Landsorganisasjonen i Norge (LO)

” Hvem har påvirket historien mer enn noen annen?
Les *Mannen som forandret verden* og du får svar!
Anbefales på det varmeste!

Anne Christiansen

Pastor, Jesus Church

” Fortellingen om Jesus er historiens viktigste fortelling. Han forandret verden og fornyer stadig menneskers liv. Han har også forandret og fornyer stadig mitt liv. Min oppfordring er: Møt denne personen i fortellingene om ham! La deg engasjere og utfordre av mannen fra Nasaret!

Ole Christian Kvarme

Biskop

” Jesus er den viktigste person i historien. Troen på ham er det jeg bygger livet mitt på. De fire evangeliene i Bibelen er fortellingen om Jesu liv på jord. Her kan vi lese om hans møte med mennesker og om undergjeringene. Vi får del i Jesu egne ord og lignelser. De fire evangelistene har ulike vektlegginger av hendelsene i Jesu liv. Derfor er en samlet, kronologisk framstilling bygd på deres beretninger både spennende og meningsfullt. Jeg tror at denne fortellingen om *Mannen som forandret verden* kan komme til å forandre livet til mange!

Kjell Magne Bondevik

Tidligere stortingsrepresentant og statsminister

” Du sitter med et lite stykke norsk litteraturhistorie i hendene! Det er lenge siden Bibelen eller deler av den ble oversatt til norsk, ja mange hundre år. En slik samling av evangeliene om Jesus til et enkelt lite skrift med en tiltalende form skulle ha blitt gjort for lenge siden ... Nå er den imidlertid her, og det er grunn til å feire dette! Ved å sette seg ned noen få timer kan vi få en oversikt over hva Jesus gjorde og hva han sa. Det er gripende lesning - for tanke og hjerte. Dersom vi i tillegg leser den med en liten bønn eller et Fadervår, så leser vi kanskje med sjelevinduet litt på gløtt...

Elin Linde Fagerbakke

Leder Kvinner i Nettverk / Pastor i Salem Misjonsmenighet

” Etter å ha lest denne boken sitter jeg igjen med enda mer kunnskap om ham jeg følger. Flott med en

bok som helt fokuserer på Jesus i alle situasjoner han var, er og kommer i. Denne mannen satte seg ikke i baksetet men i forsetet, og verden blir aldri mer den samme etter hans komme.

Rune Edvardsen

*Leder i Troens Bevis Verdens Evangelisering
og Dina Stiftelsen*

” Før du begynner å lese vil jeg gi deg en advarsel. Disse skriftene har forandret hundrevis av millioner menneskers liv. Det kan også forandre ditt.

Andreas Nordli

Leder for Ungdom i Oppdrag

” Det er all grunn til å advare nye lesere mot denne boken. Den har en enorm sprengkraft. Jeg forstår godt at Bibelen har blitt forbudt, konfiskert og brent av politiske og religiøse ledere som har fryktet dens forvandlende kraft. Hovedpersonen i denne boken har preget flere enkeltmennesker og samfunn enn noen andre. Han har også forvandlet mitt liv. Han har hatt avgjørende innflytelse på mitt gudsbilde, mitt verdensbilde og mitt selvbilde. Alle som leser evangeliet om Jesus fra Nasaret, forstår at han er en helt, men er han noe mer enn et menneske? Er han Guds Sønn? Det må hver enkelt av oss finne svaret på. *Mannen som forvandlet verden* er en gavepakke til alle mennesker som søker sannhet og lengter etter Gud.

Egil Svartdahl

TV-Pastor

” Tømmermannsønnen fra Nasaret kom for å løse lenker og sette undertrykte fri. Les hele den fascinerende fortellingen her. Hans ord har fortsatt spirekraft og får Guds rike til å vokse i våre hjerter.

Kjell Markset

Idrettsprest og generalsekretær i KRIK

” Historien om Jesus, så sterk at den er vanskelig å fatte, og umulig å se bort fra, er blitt enda tydeligere i denne boken. Et dristig bokprosjekt som er særdeles godt gjennomført. Jesu tid på jorden, og Jesus som samlende for oss som tror, blir enda tydeligere! Det utfordrer oss på en god måte!

Svein Harberg

Storingsrepresentant, Høyre

” I møte med denne fortellingen risikerer du at innehaveren av hovedrollen løsner fra bokens sider og begynner å involvere seg i ditt liv. At han har forandret verden kan best forklares ved at han forandrer ett menneske om gangen. På grunn av møtet med ham møter jeg livet annerledes, og det er jeg evig takknemlig for.

Øystein Gjerme

Pastor, Salt Bergenskirken

” Gjennom kristendommens 2000-årige historie har Bibelens Nye Testamente vært den viktigste «boken»

for alle kristne. Etter at evangeliene ble forfattet, ble budskapet om Jesu liv tilgjengelig for et mye større publikum, og forkynnelsen fikk enorm betydning for dem som ble berørt. Likevel har det opp gjennom tidene vært mange som har følt det vanskelig å tilnærme seg evangeliene. Her tror jeg virkelig at denne boken kan være et godt hjelpemiddel. *Mannen som forandret verden* vil helt sikkert gjøre det mye enklere for mange å tilnærme seg evangeliene Jesus. Utgiverne har som hensikt å spre evangeliet på en ny måte som gjør det lettere for mange å følge med. Jeg tror de har lykket godt med dette ved å utgi denne boken.

Sigurd Markussen

Pater i Den Katolske Kirke

” Boken er lojal mot de opprinnelige tekstene og benytter et hverdagslig språk, og den vil derfor kunne være med på å utdype og utvide forståelsen av Jesu liv og virke både for dem som er kjent med evangeliene fra før, og for dem som har et mer perifert forhold til Bibelen. Til stor nytte er det at teksten hele tiden har henvisninger til de opprinnelige fire evangeliene.

Sveinung Lorentsen

*Tidligere rektor ved Ansgarskolen og
generalsekretær i Misjonsforbundet*

” Denne boken gir deg historien over alle historier, komprimert og i enkel språkdrakt. Les den selv og gi den bort til familie og venner, fadderbarn og konfirmanter. Anbefales!

Magne Supphellen

Professor, Hauge School of Management

” Her møter vi personen som utan samanlikning er den viktigaste personen i verdssoga. Utan personen Jesus Kristus var vi alle utan von for framtida. Vår oppgåve i vår tid er og vere med å formidle evangeliet til alle menneske. Kvar generasjon må kristnast på ny, vår generasjon er vårt ansvar.

Per Sævik

*Skipsreder, hovedeier og styreformann i Havila
og tidligere president i Norges Rederiforbund*

” Ett av ordene Jesus bruker om seg selv i Bibelens siste bok er: «Den levende». Det gir mening. Det er denne Jesus jeg tror på og som jeg har gitt mitt liv til: Han som er oppstått fra de døde og som dermed gir lys til vårt mørke, fordi han har beseiret selve døden. Han gir meg og menneskeheten et håp av en annen verden. Og fortsatt er han uutgrunnelig. Som Susan spør om Aslan i den første boken om Narnia: «Is he—quite safe?» [...] «Safe?» said Mr. Beaver [...] «Who said anything about safe? 'Course he isn't safe. But he's good. He's the King, I tell you.»

Tor Erling Fagermoen

*Generalsekretær, NKSS - Norges Kristelige Student-
og Skoleungdomslag*

1 Tretti års forberedelser

1.1 *Begynnelsen*

Her begynner evangeliet om Jesus, Guds Sønn.¹

Kjære Teofilos, det er mange som har forsøkt å gi en fremstilling av det som skjedde da Guds ord ble oppfylt blant oss. Det de har skrevet, stemmer overens med det vi har fått høre av øyenvitnene. Jeg gikk grundig gjennom alt fra begynnelsen av og bestemte meg for å skrive det ned for deg i kronologisk orden slik at du skal være trygg på at det du har fått opplæring i, er sant.²

Før verden ble til, var Ordet der. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var der hos Gud i begynnelsen. Alt ble til ved ham, og ingenting er blitt til uten ham. I ham var det liv, og hans liv var et lys for alle folk. Lyset skinner i mørket, og mørket har ikke beseiret det.

En mann ved navn Johannes var sendt av Gud for å fortelle om lyset. Gjennom ham kunne alle få høre om lyset og tro. Johannes selv var ikke lyset, men han kom for å vitne om lyset. Det sanne lyset kom nå til verden. Det er dette sanne lyset som lyser for hvert menneske.

Ordet var allerede i verden. Verden ble til ved ham, men verden kjente ham ikke. Han kom til en verden som var hans,

men hans egne tok ikke imot ham. Likevel var det noen som tok imot ham. De trodde på ham, og han gav dem retten til å bli Guds barn. De ble Guds barn, men ikke slik nyfødte kommer til verden, og ikke ved menneskelig lidenskap eller vilje; de ble født på ny av Gud.

Ordet ble menneske og levde iblant oss. Vi så hans guddommelige herlighet – en herlighet som Guds eneste Sønn har fra sin Far. Ordet var fylt av nåde og sannhet. Johannes fortalte om ham og ropte: «Det var ham jeg snakket om da jeg sa: 'Han som kommer etter meg, er større enn meg, for han var til lenge før meg.'»

Ja, Ordet var fylt av nåde og sannhet, og han overøste oss med velsignelser. Moses kom med loven; Jesus Messias kom med nåden og sannheten. Ingen har noensinne sett Gud, men hans eneste Sønn har vist oss hvem Gud er, for han er Gud selv, og han er i Fars favn.³

1.2 Fødselen til døperen Johannes blir forutsagt

Den gang Herodes var konge i Judea, var det en prest som het Sakarja. Han var medlem av Abias tempelvaktskift. Hans kone het Elisabet og var fra Arons slekt. Sakarja og Elisabet var begge gode og hengivne mennesker som behaget Gud, og de fulgte alle Herrens bud og forskrifter til punkt og prikke. Men de var barnløse, for Elisabet kunne ikke få barn, og nå var de begge blitt svært gamle.

Turen var kommet til Sakarjas gruppe for å ha vaktskift. Det var vanlig å velge én prest til å brenne røkelse, og denne gangen ble Sakarja valgt. Han gikk da inn i Herrens tempel for å brenne røkelsen. Mens ofringen fant sted, var det en stor folkemengde som var samlet på utsiden og ba.

Da kom en Herrens engel og viste seg for ham på høyre side av røkelsesalteret. Sakarja kvapp til ved synet av engelen og ble redd. Men engelen sa til ham: «Ikke vær redd, Sakarja! Gud har hørt din bønn. Elisabet skal føde en sønn, og du skal gi ham navnet Johannes. Han skal være til stor glede for dere, og mange skal fryde seg sammen med dere over at han er født. Han skal være stor i Guds øyne. Han skal aldri røre vin eller sterk drikk, og allerede i mors mage skal han være fylt av Den hellige ånd.

Johannes skal få mange i Israel til å vende om til Herren, deres Gud. Johannes selv skal gå i forveien for Herren og forberede folk på at han kommer. Han skal ha en sterk ånd og kraft, slik Elia hadde. Han skal skape fred mellom fedrene og barna, og de som ikke følger Gud, skal omvende seg.»

«Hvordan kan jeg vite at det du sier, er sant?» sa Sakarja til engelen. «Jeg er jo en gammel mann, og min kone er også godt oppe i årene.»

Engelen svarte ham: «Jeg er Gabriel, han som alltid står for Guds ansikt. Det er Gud som har sendt meg til deg med disse gode nyhetene. Hør nå! Du skal ikke kunne snakke igjen før den dagen alt dette skjer. Du skal bli stum fordi du ikke trodde meg. Men alt jeg har sagt, skal skje.»

Folket som sto på utsiden og ventet på Sakarja, lurte på hvorfor han ble så lenge i tempelet. Endelig kom han ut, men han fikk ikke frem ett ord og kunne bare gjøre tegn til dem. Da skjønnte de at han hadde hatt et syn der inne. Da tjenestetiden var slutt, dro han hjem.

Ikke lenge etter ble Elisabet gravid, og hun forlot ikke huset på fem måneder. «Se hva Herren har gjort for meg!» sa hun.

«Han har sett meg. Nå vil ikke folk lenger tro at det er noe i veien med meg.»⁴

1.3 Fødselen til Jesus blir forutsagt

Da Elisabet var seks måneder på vei, sendte Gud engelen Gabriel til en ung jente som bodde i Nasaret, en landsby i Galilea. Hun var forlovet med en mann som het Josef, en etterkommer av kong David. Hennes navn var Maria. Engelen kom til henne og sa: «Guds fred! Herren er med deg; du har funnet nåde hos Gud.»

Men Maria ble forvirret over engelens hilsen. «Hva mener han?» lurte hun på.

«Ikke vær redd, Maria,» sa engelen til henne, «for Gud har utvalgt deg. Hør! Du skal ha barn og få en gutt, og ham skal du kalle Jesus. Han skal være stor og kalles Den høyestes Sønn. Herren Gud vil gjøre ham til konge lik David, hans far. Han skal herske over Jakobs folk til evig tid, og hans rike skal være uten ende.»

«Hvordan skal det gå for seg?» spurte Maria engelen. «Jeg er jo jomfru.»

«Den hellige ånd skal komme til deg, og Den høyestes kraft skal dekke deg,» svarte engelen. «Barnet skal være hellig og kalles Guds Sønn. Slektningen din, Elisabet, venter også barn. Hun skal få en sønn på sine gamle dager. Ingen trodde hun kunne få barn, men nå er hun allerede seks måneder på vei. Alt er mulig for Gud!»

«Jeg er Herren min Guds tjenestekvinne,» sa Maria. «La det skje med meg det som du har sagt!» Så forlot engelen henne.⁵

1.4 *Maria besøker Elisabet*

Maria skyndte seg av sted til en fjellbygd i Judea der Sakarja bodde. Da hun kom inn i huset og hilste på Elisabet, hoppet det ufødte barnet i Elisabets mage, og hun ble fylt av Den hellige ånd. Hun ropte til Maria: «Gud har velsignet deg mer enn noen annen kvinne. Og Gud har velsignet barnet du bærer. Du er min Herres mor, og du kommer på besøk til meg! Hvordan kan noe så fantastisk hende meg? Med det samme jeg hørte stemmen din, hoppet barnet i meg av glede. Velsignet er du fordi du trodde det Herren sa til deg! Du trodde hans ord skulle bli oppfylt.»⁶

1.5 *Maria priser Gud*

Da sa Maria:

«Jeg priser Gud av hele mitt hjerte.
 Jeg fryder meg, for Gud er min Frelser.
 Jeg er bare hans lille tjenestekvinne,
 men han har sett meg og vist sin omsorg for meg.
 Fra nå og til evig tid
 vil alle minnes hvor mye Gud har velsignet meg.
 Ja, han, Den mektigste, har gjort store ting for meg.
 Hans navn er hellig.
 Han er alltid nådig mot dem som tilber ham.
 Han strakte ut sin arm og viste sin makt.
 Han spredte de stolte og dem som har høye tanker
 om seg selv.
 Han støtte herskere ned fra tronen
 og reiste opp de små.
 Han mettet de sultne med gode gaver,

men sendte de rike tomhendte fra seg.
 Gud har hjulpet Israel
 – folket han utvalgte seg for å tilbe ham.
 Han har ikke glemt løftet om å være barmhjertig.
 Han har gjort det han lovet våre fedre,
 Abraham og hans etterkommere til evig tid.»

Maria ble værende hos Elisabet i omtrent tre måneder. Så dro hun hjem.⁷

1.6 Døperen Johannes blir født

Tiden kom da Elisabet skulle føde, og det ble en gutt. Naboene og slektningene hennes fikk høre hvor god Herren hadde vært mot henne, og alle gledet seg.

Da barnet var åtte dager gammelt, kom de for å omskjære ham. De ville gi ham navnet Sakarja, etter faren. Men moren sa: «Nei, han skal hete Johannes.»

«Men det er da ingen i familien din som heter det,» sa de til Elisabet, og så spurte de faren: «Hva vil du barnet skal hete?»

Sakarja ba om å få noe å skrive på. Til alles forbauselse skrev han: «Han skal hete Johannes.» I samme øyeblikk kunne Sakarja snakke igjen, og han priste Gud. Alle naboene ble grepet av ærefrykt, og nyhetene om det som hadde hendt, spredte seg over hele høylandet i Judea. Folk undret seg og tenkte: «Hva skal det bli av dette barnet?» De kunne se at Herren var med ham.⁸

1.7 Sakarja priser Gud

Da ble Sakarja, faren til Johannes, fylt av Den hellige ånd og kom med dette budskapet fra Gud:

«Lovet være Herren, Israels Gud.
Han har kommet for å hjelpe sitt folk og har gitt dem frihet.
Han har sendt oss en mektig Frelser
fra sin tjener Davids slekt,
Dette var løftet han gav
gjennom de hellige profetene for lenge siden.
Han skal frelse oss fra våre fiender
og fra alle som hater oss.
Gud sa han skulle vise nåde mot våre fedre,
og han husket den hellige pakten.
Løftet han gav til vår far Abraham,
var at vi skulle bli befridd fra våre fiender,
slik at vi kunne tjene ham uten frykt,
hellige og rettferdige så lenge vi lever.

Og du, mitt barn, skal kalles Den høyestes profet.
Du skal gå i forveien for Herren og rydde vei for ham.
Du skal fortelle hans folk at frelse er
å få sine synder tilgitt.

Med Guds kjærlige miskunn,
skal himmelens soloppgang skinne over oss.
Den skal lyse for dem som sitter i mørke,
i frykt for døden,
og lede oss på fredens vei.»

Den lille gutten Johannes vokste opp og ble sterk i ånden. Han levde avskåret fra andre mennesker til tiden kom da han skulle stå frem med Guds budskap til folket i Israel.⁹

1.8 Jesus blir født

Dette er hva som skjedde da Jesus ble født. Hans mor, Maria, var forlovet og skulle gifte seg med Josef. Men innen de ble gift, fikk han vite at hun var med barn. Hun var blitt gravid ved Den hellige ånds kraft. Josef var en god mann og ville ikke føre skam over henne offentlig, så han bestemte seg for å bryte forlovelsen i all stillhet.

Da kom en engel fra Herren til ham i en drøm. «Josef, Davids sønn, ikke vær redd for å gifte deg med Maria,» sa engelen. «Barnet hun bærer, er av Den hellige ånd. Hun skal føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus, for han skal frelse sitt folk fra deres synder.»

Slik ble det Herren hadde sagt gjennom profetene, oppfylt: «Jomfruen skal bli med barn og føde en sønn. Han skal kalles Immanuel.» *Immanuel* betyr «Gud med oss».

Da Josef våknet, gjorde han som engelen hadde befalt ham. Han tok Maria til kone, men lå ikke med henne før sønnen hennes var født.¹⁰

Det var på denne tiden at keiser Augustus utstedte en befaling til alle land som var under romersk styre, om at hver eneste person i riket skulle registreres. Dette var den første folketellingen som ble holdt mens Kvirinius var guvernør i Syria. Alle reiste til sine hjembyer for å la seg registrere.

Josef dro da fra Nasaret, en landsby i Galilea, til byen Betlehem i Judea, som var kjent som Davids by. Siden Josef var en etterkommer av David, registrerte han seg der sammen med Maria. Og mens Josef og Maria var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde. Hun fødte sitt første barn, en sønn, svøpte ham godt inn i et teppe og la ham i en krybbe. Hun la ham der fordi det var ingen ledige gjesterom i byen.¹¹

1.9 Gjeterne får høre om Jesus

Samme natt var det noen gjeterne på beiteområdene utenfor Betlehem som holdt vakt over sauene sine. Plutselig viste en Herrens engel seg for dem, og Herrens herlighet lyste rundt dem. Gjeterne ble vettskremte, men engelen sa til dem: «Ikke vær redde! Jeg kommer med gode nyheter til dere – nyheter som alle kan glede seg over. I dag er Frelseren blitt født i Davids by. Han er Messias, Herren. Dette er tegnet på at det er ham: Dere skal finne et spedbarn som er innhyllet og ligger i en krybbe.»

Plutselig var engelen omgitt av en hel skare av engler fra himmelen som lovpriste Gud og sa:

«Ære være Gud i himmelen,
og fred på jorden blant mennesker
som Gud har glede i.»

Englene forlot gjeterne og vendte tilbake til himmelen. Gjeterne sa til hverandre: «For en fantastisk nyhet Herren har meddelt oss! Kom, så går vi inn til Betlehem og ser.»

De løp avsted og fant Maria og Josef og den nyfødte som lå i krybben. Da de fikk se babyen, fortalte de hva englene hadde sagt om ham. Alle undret seg over det gjeterne fortalte. Maria tenkte ofte på det siden og forsøkte å forstå. Gjeterne dro tilbake til sauene sine og priste Gud og takket ham for alt de hadde sett og hørt; alt var slik englene hadde sagt dem.

Da gutten var åtte dager gammel, ble han omskåret og fikk navnet Jesus. Det var dette navnet engelen hadde gitt ham før barnet var unnfanget.¹²

1.10 *Jesus blir båret frem i tempelet*

Det står skrevet i Herrens lov: «Når en kvinnes første barn er en gutt, skal han kalles 'hellig for Herren'» Loven sier også at man skal gi et offer: «Du skal ofre to turtelduer eller to dueunger.» Da tiden var inne, dro derfor Josef og Maria til Jerusalem for å fremstille Jesus for Herren og bringe rensesoffer slik Moseloven påla dem.

I Jerusalem bodde det en mann som het Simeon. Han var en god mann som hadde viet seg helt til Gud. Han levde i forventning om at Herren skulle komme Israel til unnsetning. Den hellige ånd var med ham og hadde latt ham få vite at han ikke skulle dø før han hadde sett Herrens salvede, Messias. Ånden ledet Simeon til tempelet, og han var der da Maria og Josef kom med Jesusbarnet. Simeon tok barnet i armene og takket Gud:

«Nå, Herre, kan du la meg, din tjener,
dø i fred som du har sagt,
for jeg har sett med mine egne øyne
hvordan du skal frelse ditt folk.
Nå kan alle mennesker se din plan.
Han er et lys som skal vise din vei for folkeslagene.
Og han skal bringe ære til ditt folk, Israel.»

Jesu far og mor undret seg over det Simeon sa om gutten. Så velsignet Simeon dem og sa til Maria: «Mange i Israel vil falle og mange vil bli oppreist på grunn av denne gutten. Han skal være et tegn fra Gud som ikke alle vil anerkjenne. Slik skal de innerste tankene i mange folks hjerter komme for dagen. Og det som skal skje, blir smertefullt for deg – lik et sverd som gjennombrer hjertet ditt.»

Profetinnen Anna var også der i tempelet. Hun var av Fanuels slekt av Asjers stamme og var svært gammel. Som ung hadde hun vært gift i sju år før mannen hennes døde og etterlot henne alene. Nå var hun åttifire år gammel. Anna forlot aldri tempelet, og hun tjente Gud ved å faste og be natt og dag.

Anna var der da Josef og Maria kom til tempelet. Hun lovpriste Gud og fortalte om Jesus til alle som gikk og ventet på at Gud skulle befri Jerusalem.¹³

1.11 Vismennene kommer for å se Jesus

Jesus ble født i byen Betlehem i Judea mens Herodes var konge. På den tiden kom det noen vismenn fra øst til Jerusalem. De spurte folk: «Hvor er det nyfødte barnet som skal være jødernes konge? Vi så stjernen som viser at han er født. Den steg opp på himmelen i øst, og nå har vi kommet for å tilbe ham.»

Da Herodes fikk høre om dette, ble han svært urolig, og uroen spredte seg over hele Jerusalem. Han sammenkalte alle de jødiske overprestene og skriftlærde til et møte og spurte dem ut hvor det var ventet at Messias skulle bli født. De svarte: «I Betlehem i Judea, slik profeten har skrevet:

'Betlehem i Juda land,
du er slett ikke den minste blant herskerne i Juda.
Ja, en hersker skal komme fra deg
som skal lede Israel, mitt folk.'»

I all hemmelighet kalte Herodes til seg vismennene fra øst. Han fikk vite nøyaktig hvilket tidspunkt stjernen hadde vist seg for dem første gang. Så sendte han dem til Betlehem og sa:

«Dra og let etter barnet. Når dere finner ham, må dere komme tilbake og melde fra til meg slik at jeg også kan dra og tilbe ham.»

Etter at vismennene hadde hørt hva kongen hadde på hjertet, dro de avsted. Da fikk de se den samme stjernen som hadde vist seg for dem i øst, og den ledet dem til stedet der barnet var. De kastet seg ned og tilba ham og bar frem gavene de hadde tatt med: skatter av gull, røkelse og myrra. Men i en drøm varslet Gud dem om at de ikke skulle vende tilbake til Herodes. De dro derfor en annen vei hjem til sitt eget land.¹⁴

1.12 Jesu familie flykter til Egypt

Da vismennene var reist, kom en Herrens engel til Josef i en drøm. «Stå opp og flykt til Egypt med barnet og moren!» sa engelen. «Herodes er ute etter å drepe gutten og vil snart sette i gang letingen etter ham. Bli i Egypt til jeg gir deg beskjed om å vende tilbake.»

Josef gjorde seg da klar og dro til Egypt sammen med barnet og moren. De dro om natten. Josef ble i Egypt til Herodes var død. Dermed ble denne profetien oppfylt: «Jeg kalte min sønn fra Egypt.»¹⁵

1.13 Barnemord i Betlehem

Herodes ble rasende da han skjønnte at vismennene hadde lurt ham. Derfor gav han ordre om å ta livet av alle guttebarn i Betlehem og området rundt. Av vismennene hadde han fått vite at barnet var blitt født to år tidligere, og befalingen var derfor å drepe alle gutter som var to år eller yngre. Slik gikk Jeremias profeti i oppfyllelse:

«Et skrik kunne høres i Rama,
hulkegråt og endeløs sorg.
Rakel gråter for sine barn,
og hun er utrøstelig, for barna hennes er tatt bort.»¹⁶

1.14 Jesu familie vender tilbake fra Egypt

Mens Josef var i Egypt, døde Herodes. En engel fra Herren kom til Josef i en drøm. «Stå opp!» sa han. «Ta barnet og moren og dra til Israel. De som ville ta livet av barnet, er nå døde.»

Da tok Josef barnet og moren og reiste tilbake til Israel. Men han fikk vite at Arkelaos hadde overtatt tronen etter sin far, Herodes. Derfor var Josef redd for å dra til Judea. Etter å ha blitt varslet i enda en drøm, dro han til Galilea, til en landsby som heter Nasaret, og slo seg ned der. Slik ble profetien om at Messias skulle kalles en nasareer, oppfylt.¹⁷

Den lille gutten Jesus vokste opp og ble en ung mann, full av visdom, og Gud var med ham.¹⁸

1.15 Gutten i tempelet

Hvert år dro Jesu foreldre til Jerusalem for å feire påske. Da Jesus var tolv år gammel, dro de opp til byen, slik de pleide. Da høytidsdagene var over, tok de fatt på hjemreisen, men Jesus ble igjen i Jerusalem uten at foreldrene hans visste om det. De reiste en hel dag og regnet med at Jesus var med i reisefølget. Neste dag begynte de å lete etter ham blant familie og nære venner, men da de ikke kunne finne ham, gikk de tilbake til Jerusalem for å lete der.

Etter tre dager fant de ham. Jesus satt i tempelet sammen med de religiøse lærerne. Han lyttet og stilte spørsmål. Alle

som hørte ham, undret seg over hvilken innsikt han hadde og hvor klokt han svarte. Da foreldrene fikk se ham, visste de ikke hva de skulle tro. «Sønn, hvorfor gjorde du dette mot oss?» sa moren. «Din far og jeg har vært så redde for deg. Vi har lett etter deg overalt.»

Jesus sa til dem: «Hvorfor måtte dere lete etter meg? Skjønste dere ikke at jeg må være i min Fars hus?» Men de forsto ikke hva han mente. Jesus ble med dem tilbake til Nasaret og var lydlig mot dem. Moren hans grublet lenge over det som hadde hendt. Jesus vokste i alder og visdom, og han var elsket av Gud og mennesker.¹⁹

2 Jesu offentlige tjeneste

2.1 Døperen Johannes forbereder veien for Jesus

Det var det femtende året av regjeringstiden til keiser Tiberius. Følgende menn sto under keiseren: Pontius Pilatus, guvernøren over Judea; Herodes, fyrste over Galilea; Filip, bror til Herodes og fyrste over Iturea og Trakonitis; Lysanias, fyrste over Abilene. Annas og Kaifas var yppersteprester.

På den tiden levde Johannes, sønn av Sakarja, i ørkenen. Han fikk et budskap fra Gud, og han dro gjennom hele området på begge sider av Jordanelven og forkynte Guds ord til folket. Han sa de måtte bekjenne sine synder og omvende seg. Så døpte han dem som et tegn på at deres synder var tilgitt. Dette er beskrevet i boken til profeten Jesaja:

«Det er en stemme som roper i ørkenen:

'Rydd vei for Herren.

Gjør veien rett for ham.

Hver dal skal fylles opp,

og hvert fjell og hver ås skal senkes.

Svingete veier skal rettes ut,

og ulendt terreng bli jevnet.

Da skal alle se hvordan Gud vil frelse sitt folk!»²⁰

Klærne til Johannes var vevd av kamelhår, og han hadde et lærbelte om livet. Han levde av gresshopper og vill honning. Folk fra Jerusalem og fra hele resten av Judea og områdene langs Jordanelven kom til Johannes. De bekjente alt det gale de hadde gjort, og Johannes døyte dem i elven Jordan.

Mange fariseere og saddukeere kom dit hvor Johannes døyte. Da Johannes så dem, sa han: «Dere er ormeyngel alle sammen! Hvem har lært dere å flykte fra Guds dom? Dere må omvende dere, og vise med livene deres at dere har omvendt dere. Jeg vet at dere tenker: 'Men vi har Abraham til far!' Det har ingen betydning. Jeg sier dere at Gud kan forvandle disse steinene til Abrahams barn. Øksen ligger klar til å hogge ned trærne. Hvert tre som ikke bærer god frukt, skal bli hogd ned og kastet på ilden.»²¹

«Hva skal vi da gjøre?» spurte folket Johannes.

«Har du to kapper, skal du dele med den som ikke har,» svarte han. «Har du mat, skal du dele den også.»

Til og med tollerne kom til Johannes for å bli døypt. De sa til ham: «Mester, hva vil du vi skal gjøre?»

Han sa til dem: «Ikke krev mer skatt av folk enn det dere er pålagt å kreve inn.»

«Hva med oss? Hva skal vi gjøre?» spurte soldatene.

«Press ikke penger av noen med vold eller usannheter,» sa han til dem. «Nøy dere med den lønnen dere har.»

Alle håpet at Messias snart skulle komme, og de undret seg over Johannes og tenkte: «Kanskje det er han som er Messias.»

Johannes besvarte dette med: «Jeg døver dere med vann, men han som kommer etter meg, kan utrette mye mer enn meg. Jeg er ikke engang verdig til å være slaven som løsner sandalremmen hans. Han står klar for å rense kornet. Han skal skille det gode kornet fra agnene, og han skal samle det gode kornet i låven. Så skal han brenne det som er ubrukelig med en ild som ikke kan slukkes.» Johannes sa flere slike ting for å mane folk til å omvende seg, og han delte evangeliet med dem.²²

2.2 Jesus blir døpt

Jesus kom fra Galilea til Jordanelven for å la seg døpe av Johannes. Men Johannes satte seg imot og sa: «Hvorfor kommer du til meg for å bli døpt? Det er jeg som trenger å bli døpt av deg!»

Jesus svarte: «La det bli slik denne gangen. Vi må gjøre det som Gud sier er rett.» Da lot Johannes det skje.

Jesus ble døpt, og med det samme han steg opp av vannet, åpnet himmelen seg, og Guds Ånd kom ned over ham som en due. En stemme fra himmelen sa: «Dette er min Sønn, ham som jeg elsker. I ham har jeg min glede.»²³

Da Jesus begynte å undervise, var han rundt tretti år gammel.²⁴

2.3 Jesus blir fristet

Ånden førte da Jesus ut i ørkenen for å bli fristet av djevelen. Jesus spiste ingenting på førti dager og netter og var svært sulten. Djevelen kom til ham og sa: «Hvis du er Guds Sønn, så si at disse steinene skal bli til brød.»

Jesus svarte: «Skriften sier:

'Mennesket lever ikke bare av brød,
men av hvert ord som kommer fra Guds munn.'»

Da førte djevelen Jesus til den hellige byen Jerusalem og stilte ham på tempelets høyeste punkt. «Hvis du er Guds Sønn, så hopp utfor,» sa han til Jesus. «For Skriften sier:

'Gud skal gi sine engler befaling om å hjelpe deg,
og hendene deres skal ta imot deg,
så du ikke slår foten mot noen stein.'»

Jesus svarte: «Skriften sier også:

'Du skal ikke sette Herren din Gud på prøve.'»

Da førte djevelen Jesus opp på toppen av et veldig høyt fjell og viste ham alle verdens kongeriker og all deres herlighet. «Jeg vil gi deg alt dette,» sa han, «hvis du kneler og tilber meg.»
«Bort fra meg, Satan!» sa Jesus. «Skriften sier:

'Du skal tilbe Herren din Gud.
Bare ham skal du tjene!'»

Da forlot djevelen ham, og englene kom og hjalp ham.²⁵

2.4 Døperen Johannes forteller om Messias

De jødiske lederne i Jerusalem sendte noen prester og levitter til Johannes for å spørre ham: «Hvem er du?» Uten å nøle sa han åpent og rett ut: «Jeg er ikke Messias.»

«Hvem er du da?» spurte de. «Er du Elia?»

Han svarte: «Nei, jeg er ikke Elia.»

«Er du profeten?» spurte de.

«Nei,» svarte han. «Jeg er ikke profeten.»

«Men hvem er du da? Fortell om deg selv. La oss få et svar vi kan gi dem som har sendt oss. Hva sier du om deg selv?»

Johannes svarte med ordene til profeten Jesaja:

«Jeg er stemmen som roper i ørkenen:

'Rydd en rett vei for Herren.'»

Disse jødene var blitt sendt av fariseerne. De sa til Johannes: «Du sier du ikke er Messias og heller ikke Elia eller profeten. Hvorfor døper du da folket?»

«Jeg døper med vann,» svarte Johannes. «Men her midt iblant dere står det en dere ikke kjenner. Det er han som kommer etter meg. Jeg er ikke engang verdig til å være slaven som løsner sandalremmen hans.²⁶ Han skal døpe dere med Den hellige ånd og ild.²⁷» Dette skjedde i Betania på den andre siden av Jordanelven, der Johannes døpte.²⁸

2.5 Jesus, Guds lam

Neste dag så Johannes Jesus komme gående mot ham og sa: «Se, der er Guds lam som tar bort hele verdens synd! Det var ham jeg snakket om da jeg sa: 'Det er en som kommer etter meg som er større enn meg, for han var til lenge før jeg ble født.' Jeg kjente ham ikke. Men jeg kom for å døpe med vann og fortelle Israels folk at Jesus er Messias.»

Og Johannes sa: «Jeg visste ikke hvem Messias var. Men

han som sendte meg for å døpe med vann, sa til meg: 'Ham du ser Ånden kommer ned og hviler over, han er det som skal døpe med Den hellige ånd.' Jeg har sett dette skje. Jeg så Ånden komme ned fra himmelen og hvile over denne mannen, derfor sier jeg: 'Han er Guds Sønn.'²⁹

2.6 Johannes presenterer Jesus for disiplene sine

Dagen etter var Johannes der igjen med to av disiplene sine. Da så han Jesus komme forbi og sa: «Se, der er Guds lam!»

De to disiplene til Johannes hørte ham si dette, så de fulgte Jesus. Jesus snudde seg og så at de fulgte ham. «Hva er det dere vil?» spurte han.

«Rabbi,» sa de. «Hvor bor du?» *Rabbi* betyr «lærer».

«Kom med meg, så skal dere få se,» svarte han. De to mennene ble med ham. De så hvor han bodde og ble hos ham den dagen.

Disse mennene fulgte Jesus da de hadde fått høre hva Johannes sa om ham. Andreas, broren til Simon Peter, var en av dem. Det første Andreas gjorde, var å gå for å finne broren Simon. «Vi har funnet Messias,» sa Andreas til ham. *Messias* er det samme som *Kristus* og betyr «Den salvede». Og Andreas tok Simon med seg til Jesus. Jesus så på ham og sa: «Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal kalles Kefas.» *Kefas* er det samme som *Peter* og betyr «klippe».³⁰

2.7 Jesus kaller Filip og Natanael

Neste dag bestemte Jesus seg for å gå til Galilea. Han møtte Filip og sa til ham: «Følg meg.» Filip var fra Betsaida, den byen Peter og Andreas var fra. Filip fant Natanael og sa til ham: «Vi

har funnet mannen som Moses har skrevet om i loven. Profetene har også skrevet om ham. Han er Jesus, sønn av Josef. Han er fra Nasaret.»

Men Natanael sa til Filip: «Nasaret! Kan det komme noe godt fra Nasaret?»

«Kom og se,» svarte Filip.

Jesus så Natanael komme gående mot ham og sa: «Her kommer en sann israelitt, en mann som er uten svik.»

«Hvor kjenner du meg fra?» spurte Natanael.

«Jeg så deg da du satt under fikentreet, før Filip fortalte deg om meg.»

Da sa Natanael: «Mester, du er Guds Sønn. Du er Israels konge.»

«Tror du bare fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet?» sa Jesus til ham. «Du skal få se større ting enn dette!» Så sa han: «Tro meg når jeg sier at dere alle skal få se himmelen åpnet og 'Guds engler som stiger opp og stiger ned' over Menneskesønnen.»³¹

2.8 Jesu første mirakel

To dager senere var det et bryllup i byen Kana i Galilea, og moren til Jesus var gjest der. Jesus og disiplene hans var også bedt. Da det tok slutt på vinen under festen, sa Jesu mor til ham: «De har ikke mer vin.»

«Kjære kvinne,» svarte Jesus. «Hvorfor forteller du meg dette? Tiden er ennå ikke inne for at jeg skal begynne min gjerning.»

Men moren sa til tjenerne: «Gjør som han sier.»

Det sto seks store vannkar av stein der som ble brukt til de

jødiske renselsesseremoniene. Hver av dem rommet omtrent hundre liter.

Jesus sa til tjenerne: «Fyll vannkarene med vann.» Og de fylte dem til randen.

Da sa han til dem: «Øs opp noe av vannet og ta det med til kjøkemesteren.»

De gjorde som de ble bedt om. Kjøkemesteren smakte på vannet, men da var vannet blitt til vin. Han visste ikke hvor vinen kom fra, men tjenerne som kom med vannet, visste det. Han ropte på brudgommen og sa: «Vanligvis serveres den beste vinen først. Etterpå, når gjestene er beruset, kommer den billigste vinen. Men du har spart den beste vinen til slutt.»

Dette var det første tegnet Jesus gjorde. Det var i Kana i Galilea. Med dette viste han sin herlighet, og disiplene trodde på ham.

Så dro Jesus til byen Kapernaum. Hans mor og brødre og disipler gikk med ham, og de ble værende der noen dager.³²

2.9 Jesus og Nikodemus

Jesus dro opp til Jerusalem for å feire påske.³³ Mange kom til tro på ham da de så alle tegnene han gjorde, men Jesus betrodde seg ikke til dem, for han visste hva som bor i mennesker. Ingen behøvde fortelle ham hvordan en person var; han visste det allerede.

Det var en mann som het Nikodemus, en av fariseerne og en høytstående jødisk leder. En natt kom han for å snakke med Jesus. «Mester,» sa han. «Vi vet alle at du er en lærer sendt av Gud. Ingen kan gjøre de tegnene du gjør uten at Gud er med ham.»

Jesus svarte: «Jeg sier deg: Alle må bli født på ny. Den som ikke er født på ny, kan ikke ta del i Guds rike.»

«Hvordan kan en mann som allerede er gammel, bli født på ny?» spurte Nikodemus. «Kan han vende tilbake til mors liv og bli født for andre gang?»

Jesus svarte: «Tro meg når jeg sier at alle må bli født av vann og ånd. Den som ikke er født av vann og ånd, kan ikke komme inn i Guds rike. Det som er født av kjøtt, er kjøtt, men det som er født av Ånden, er ånd. Vær ikke forundret over at jeg sa: 'Du må bli født på ny.' Vinden blåser dit den selv vil. Du kan høre den, men du vet ikke hvor den kommer fra eller hvor den skal. Slik er det også med alle som er født av Ånden.»

«Hvordan kan dette skje?» spurte Nikodemus.

«Du er en betydningsfull leder i Israel, og ennå forstår du ikke disse tingene?» sa Jesus. «Vi taler om det vi vet. Vi forteller om det vi har sett. Men dere tar ikke imot våre ord. Jeg har talt til dere om ting som foregår her på jorden, men dere tror meg ikke. Derfor er jeg overbevist om at dere ikke vil tro meg når jeg forteller om det himmelske! Den eneste som noensinne er steget opp til himmelen, er han som har steget ned fra himmelen – Menneskesønnen.

Moses løftet opp slangen i ørkenen. Slik er det også med Menneskesønnen. Han skal også bli løftet opp, og alle som tror på ham, skal ha evig liv. Ja, Gud elsket verden så høyt at han gav sin eneste Sønn, for at alle som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. Gud sendte sin Sønn til verden, ikke for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham. Den som tror på ham, skal ikke bli dømt skyldig. Men den som ikke tror, er allerede dømt, fordi de ikke trodde på Guds eneste

Sønn. Dette er det som dømmer dem; at lyset har kommet til verden, men de ville ikke ha lys. De foretrakk mørket fordi de holdt på med ting som hører mørket til. Alle som gjør det onde, hater lyset. De vil ikke komme inn i lyset, for lyset avslører det onde de har gjort. Men alle som gjør sannheten, kommer til lyset. Da vil lyset vise at alle deres gjerninger, er gjort i Gud.»³⁴

2.11 Jesus og døperen Johannes

Etter dette dro Jesus og hans disipler til Judea. Der ble han en tid sammen med dem og døyte. Johannes døyte også i Aenon, et sted nær Salim hvor det var mye vann. Mange gikk dit for å la seg døyte. Dette var før Johannes ble kastet i fengsel.

Disiplene til Johannes havnet i en diskusjon med en jøde om den religiøse renselsen. Da gikk de til Johannes og sa: «Mester, husker du han som var sammen med deg på den andre siden av Jordanelven? Han som du vitnet om til alle. Han døyer også, og mange går til ham.»

«Et menneske kan ikke få noe dersom det ikke blir gitt ham fra Gud,» svarte Johannes. «Dere har selv hørt meg si: 'Jeg er ikke Messias. Jeg er bare den som Gud har sendt for å forberede veien for ham.' Bruden tilhører brudgommen. Vennene som hjelper brudgommen, bare venter og lytter og gleder seg over å høre brudgommens stemme. Det er slik jeg kjenner det nå. Min glede er fullkommen fordi at han er her. Han skal vokse, mens jeg skal avta.

Han som kommer ovenfra er større enn noen annen. Den som kommer fra jorden, er av jorden, og han taler om det som er på jorden. Men han som kommer fra himmelen, er større enn noen annen. Han vitner om det han har sett og hørt, men folket

tar ikke imot hans ord. De som tar imot hans ord, bekrefter at Gud taler sant. Gud sendte ham, og han forteller folket hva Gud sier. Gud gir ham Ånden i fullt mål. Faderen elsker Sønnen og har gitt ham all makt. Hver den som tror på Sønnen, har evig liv. Men de som ikke vil tro på Sønnen, skal ikke se livet og unnslipper ikke Guds vrede.»

Jesus fikk vite at det var kommet fariseerne for øre at han døpte og fikk flere disipler enn Johannes. Egentlig var det ikke Jesus selv som døpte. Det var disiplene som døpte for ham. Da forlot han Judea og dro tilbake til Galilea.³⁵

2.12 Døperen Johannes kastes i fengsel

Johannes irettesatte fyrsten Herodes for det han hadde gjort med Herodias, sin brors kone, og for alt det onde han hadde gjort. Herodes la da enda en ugjerning til alle sine øvrige: Han kastet Johannes i fengsel.³⁶

Da Jesus fikk vite at Johannes var blitt arrestert,³⁷ dro han tilbake til Galilea, fylt av Den hellige ånds kraft.³⁸

2.13 Samtale med en samaritansk kvinne

På reisen til Galilea måtte han gå igjennom Samaria. Der kom han til byen Sykar som ligger like ved det jordstykket som Jakob gav til sin sønn Josef. Der var Jakobs brønn. Det var omtrent midt på dagen, og Jesus var trett etter den lange vandringen, så han satte seg ned ved brønnen. En samaritansk kvinne kom til brønnen for å dra opp vann. «Kan jeg få litt å drikke?» ba Jesus. Disiplene hadde i mellomtiden gått inn i byen for å kjøpe mat.

«Det forundrer meg at du spør meg om å få drikke!» svarte

kvinnen. «Du er jo jøde, og jeg en samaritansk kvinne!» Jødene pleide ikke omgås samaritanene.

«Du vet ikke hva Gud kan gi deg,» svarte Jesus. «Og du vet ikke hvem jeg er som ber deg om drikke. Visste du det, ville du spurt meg, og jeg ville gitt deg levende vann.»

«Herre,» sa kvinnen, «hvor får du det levende vannet fra? Brønnen er dyp og du har ingenting å dra opp vann med. Er du større enn vår far Jakob, som gav oss denne brønnen? Han selv drakk av den, og det samme gjorde sønnene og buskapen hans.»

«Den som drikker av dette vannet, blir tørst igjen. Men alle som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste. Det vannet jeg gir, blir som en kilde som veller frem i dem, og som gir evig liv.»

«Herre,» sa kvinnen, «gi meg dette vannet, så blir jeg aldri mer tørst og slipper å gå ut hit for å hente vann.»

«Gå og hent mannen din,» sa Jesus.

«Men jeg har ingen mann,» svarte kvinnen.

«Du har rett når du sier at du ikke har noen mann,» sa Jesus. «For du har hatt fem menn, og han du nå lever sammen med, er ikke din mann. Der snakket du sant.»

«Herre, jeg skjønner at du er en profet,» sa kvinnen. «Våre fedre tilba på dette fjellet. Men jødene sier at Jerusalem er det eneste stedet hvor en skal tilbe.»

«Tro meg, kvinne,» sa Jesus, «den tid kommer da dere verken trenger å være i Jerusalem eller på dette fjellet for å tilbe Far. Dere samaritaner tilber det dere ikke kjenner. Vi jøder tilber det vi kjenner, for frelsen kommer fra jødene. Men den tid kommer da de sanne tilbederne skal tilbe Far i ånd og sannhet.

Faktisk skjer det allerede nå. Det er slike tilbudere Far vil ha. Gud er ånd. De som tilber ham, må tilbe i ånd og sannhet.»

«Jeg vet at Messias kommer,» sa kvinnen. Messias er han som kalles Kristus. «Når han kommer, skal han forklare alt for oss.»

Da sa Jesus: «Det er han du snakker med nå – jeg er Messias.»³⁹

2.14 Disiplene kommer tilbake

Akkurat da kom disiplene tilbake fra byen. De ble forbløffet over å se Jesus i samtale med en kvinne. Allikevel var det ingen som spurte hva han ville eller hvorfor han snakket med henne.

Kvinnen lot vannkrukken stå igjen og gikk tilbake til byen. Der sa hun til alle: «Det er en mann her som har fortalt meg alt jeg har gjort. Kanskje han er Messias.» Folk strømmet da ut av byen for å se Jesus.

Mens kvinnen var inne i byen, nødet disiplene ham: «Mester, ta deg litt å spise!»

Men Jesus svarte: «Jeg har mat som dere ikke kjenner til.»

«Har noen allerede kommet med mat til ham?» spurte disiplene hverandre.

«Min mat er å gjøre viljen til han som har sendt meg,» forklarte Jesus. «Min mat er å fullføre det oppdraget han har gitt meg. Når dere sår, sier dere: 'Nå kan vi vente fire måneder til innhøstningen.' Men jeg sier dere, løft øynene og se på åkrene. De står allerede modne til innhøstning. Den som høster, får sin lønn. Han sanker inn grøde for det evige liv. Nå kan den som sår, glede seg med den som høster. Det er sant som vi sier at én sår og en annen høster. Jeg har sendt dere for å høste en grøde

dere ikke har sådd. Andre har arbeidet, og dere nyter godt av deres arbeid.»⁴⁰

2.15 Mange av samaritanene kommer til tro

Mange av samaritanene i den byen trodde på Jesus på grunn av det kvinnen hadde sagt om ham. «Han har fortalt meg absolutt alt jeg har gjort,» hadde hun sagt. Samaritanene kom til Jesus og ba ham om å bli værende hos dem. Derfor ble han der i to dager, og mange flere kom til tro på grunn av hans ord. De sa til kvinnen: «Først trodde vi på Jesus på grunn av det du fortalte oss. Men nå tror vi fordi vi selv har hørt ham. Vi vet at han i sannhet er den som skal frelse verden.»⁴¹

2.16 Jesus vender tilbake til Galilea

To dager senere dro Jesus videre til Galilea. Han hadde tidligere sagt at en profet aldri blir verdsatt i eget land. Men folket i Galilea tok imot ham med åpne armer. De hadde selv vært i Jerusalem under påskehøytiden og sett alt det Jesus hadde gjort der.⁴²

2.17 Sønnen til en embetsmann blir helbredet

Jesus kom nå til Kana i Galilea, der han hadde gjort vann til vin. En av kongens høytstående embetsmenn bodde i Kapernaum. Denne mannen hadde en sønn som var syk. Han hadde fått høre at Jesus var kommet fra Judea og nå var i Galilea, så han oppsøkte Jesus og bønnfalte ham om å komme til Kapernaum og helbrede sønnen hans, for han var døden nær. Jesus sa til ham: «Dere vil ikke tro før dere ser mirakler og tegn.»

Kongens embetsmann sa: «Herre, kom før sønnen min dør.»
«Gå hjem,» svarte Jesus. «Sønnen din skal leve.»

Mannen trodde det ordet Jesus sa til ham, og tok fatt på hjemveien. Da kom mannens tjenere ham i møte. «Din sønn er frisk igjen,» sa de.

«Når var det gutten min begynte å bli bedre?» spurte han dem.

«Feberen forlot ham i ett-tiden i går,» svarte de.

Faren skjønte da at det var på samme tid da Jesus hadde sagt: «Sønnen din skal leve». Embetsmannen og hele hans hus trodde da på Jesus.

Dette var det andre tegnet Jesus gjorde i Galilea etter at han kom fra Judea.⁴³

2.18 Jesus blir avvist i sin egen hjemby

Jesus dro til Nasaret, byen hvor han hadde vokst opp. På sabbaten gikk han til synagogen slik han alltid hadde gjort. Han reiste seg for å lese fra Skriften, og de gav ham profeten Jesajas bok. Han åpnet boken og fant stedet der det står skrevet:

«Herrens Ånd er over meg.

Han har valgt meg til å forkynne evangeliet for de fattige.

Han har sendt meg for å fortelle fanger at de er fri,
og for å fortelle blinde at de kan se igjen.

Han har sendt meg for å sette undertrykte fri,
og rope ut at tiden er kommet

da Herren skal vise sin godhet og nåde.»

Jesus lukket bokrullen, gav den tilbake til synagogetjeneren og satte seg. Alle i synagogen stirret på ham. Da la han til: «Disse ordene ble oppfylt mens dere hørte på!»

Alle som var tilstede, hadde bare gode ting å si om Jesus, og de undret seg over å høre ham si slike herlige ord. «Hvordan er det mulig?» spurte de. «Er ikke dette Josefs sønn?»

«Dere vil sikkert minne meg om ordtaket: 'Lege, leg deg selv,' og: 'Vi har hørt om alt du gjorde i Kapernaum. Gjør det samme her i din egen hjemby!'» Og han fortsatte: «Det er en kjensgjerning at ingen profet blir godtatt i sin egen hjemby. I Elias dager regnet det ikke i Israel på tre og et halvt år. Det var ikke mat å oppdrive noe sted i landet. Det var mange enker i Israel på den tiden, men Elia ble ikke sendt til noen av disse enkene i Israel. Han ble bare sendt til en enke i Sarepta, en by i Sidon. Og det var mange spedalske i Israel på profeten Elisjas tid, men ingen av dem ble helbredet, unntatt Namaan, og han var fra Syria, ikke Israel.»

Alle i synagogen ble rasende da de hørte dette. De for opp og jaget ham ut av byen. Byen var bygget på et fjell, og de tok ham med seg til kanten av fjellet for å styrte ham utfor. Men han gikk rett gjennom flokken og forlot dem.⁴⁴

2.19 Jesus begynner å forkynne

Han ble ikke værende i Nasaret, men dro for å bo i Kapernaum, en by ved Gennesaretsjøen, i nærheten av Sebulon og Naftali. Han gjorde dette for å oppfylle det profeten Jesaja hadde sagt:

«Hør, Sebulons land og Naftalis land,
landene langs veien til havet, områdene bortenfor Jordanelven,
Galilea, hvor de fra andre nasjoner bor.
Folket som lever i åndelig mørke,
har sett et stort lys.

Lyset stråler fram for dem
som lever i landet som er like mørkt som graven.»

Fra da av begynte Jesus å forkynne:⁴⁵ «Tiden er kommet. Guds rike er nær. Omvend dere, og ta imot evangeliet!»⁴⁶ Ryktet om ham spredte seg over hele Galilea-området. Han begynte å undervise i synagogene, og alle prisete ham.⁴⁷

3 Året med medgang

3.1 Peter fisker

En dag Jesus sto ved Gennesaretsjøen, trengte store folkemengder seg innpå ham for å høre Guds ord. Da så Jesus to båter som lå ved strandbredden mens fiskerne holdt på å skylle garnene sine. Jesus steg opp i båten som tilhørte Simon, og ba ham om å legge litt ut fra land. Så satte han seg i båten og underviste folket som var på land. Da Jesus var ferdig med å tale, sa han til Simon: «Ta båten ut på dypere vann. Kast ut garnene deres, så skal dere få fisk.»

«Mester,» svarte Simon. «Vi har strevd hele natten uten å få noe som helst. Men siden du ber meg kaste ut garnene igjen, skal jeg gjøre det.» Fiskerne kastet garnene sine ut i vannet og fikk så mye fisk at garnene begynte å revne. De ropte på arbeidskameratene i den andre båten om å komme og ta i med dem, og snart var begge båtene så fulle av fisk at de holdt på å synke. Fiskerne ble målløse over all den fisken de hadde fått. Da Simon Peter så dette, kastet han seg ned for Jesus. «Gå bort fra meg, Herre!» sa han. «For jeg er en syndig mann.» Jakob og Johannes, Sebedeus-sønnene som fisket sammen med Simon, var også forferdet.

Jesus sa til Simon: «Ikke vær redd. Fra nå av skal du være menneskefisker.»

Mennene la til land. De forlot alt og fulgte Jesus.⁴⁸

3.2 Jesus befrir en mann fra en ond ånd

Jesus og disiplene gikk til Kapernaum. Da det ble sabbat, gikk Jesus inn i synagogen og underviste. Forsamlingen undret seg over hans lære, for han underviste ikke som de andre skriftlærde, men talte med autoritet. En mann som var besatt av en ond ånd, var tilstede. «Jesus fra Nasaret!» begynte han å rope. «Hva vil du med oss? Kom du for å ødelegge oss? Jeg vet hvem du er: Guds Hellige!»

Jesus truet ånden og sa: «Ti stille, og kom ut av ham!» Den onde ånden fikk mannen til å riste, og med et skrik for den ut av ham. De som sto og så på, spurte hverandre: «Hva er det som skjer? Denne mannen kommer med en ny lære, og han lærer med autoritet! Han befaler til og med onde ånder, og de adlyder ham.» Og ryktet om Jesus spredte seg over hele Galilea.⁴⁹

3.3 Mange mennesker blir helbredet

Jesus og disiplene forlot synagogen og gikk hjem til Simon og Andreas. Jakob og Johannes fulgte med dem. Svigermoren til Simon var svært syk og lå med høy feber. De fortalte Jesus hvordan det sto til med henne, og han gikk bort til sengen hennes, tok hånden hennes og reiste henne opp. Feberen forlot henne, og hun var helbredet. Da begynte hun å stille for dem.

Den kvelden, da solen var gått ned, kom de til Jesus med alle som var syke og besatte. Hele byen var samlet foran inngangsdøren. Jesus helbredet mange som led av forskjellige

sykdommer og drev ut mange onde ånder. Men han tillot ikke de onde åndene å si noe, for de visste hvem han var.⁵⁰

3.4 Jesus ber alene

Morgenen etter våknet Jesus veldig tidlig. Han forlot huset mens det ennå var mørkt og dro til et sted hvor han kunne være for seg selv og be. Senere gikk Simon og vennene for å se etter Jesus. «Alle leter etter deg!» sa de da de fant ham. Jesus svarte: «Vi må gå videre til andre byer her omkring, så jeg kan forkynne der også, for det er derfor jeg er kommet.»⁵¹

3.5 Jesus forkynner og helbreder

Jesus reiste rundt i hele Galilea. Han underviste i synagogene og forkynte de gode nyhetene om Guds rike, og han helbredet sykdommer og plager hos folket. Ryktet om Jesus spredte seg over hele Syria, og de kom til ham med alle som var syke. Disse led av forskjellige sykdommer og plager. Noen var besatte av onde ånder, andre led av anfall eller var lamme. Jesus helbredet alle sammen. Store folkemengder fulgte ham overalt – folk fra Galilea, de ti byene, Jerusalem, Judea og området på den andre siden av Jordanelven.⁵²

3.6 Jesus helbreder en spedalsk mann

En gang kom en spedalsk mann til Jesus. Han falt på kne for ham og bønnfalt: «Om du vil, har du makt til å helbrede meg.»

Jesus fikk inderlig medlidenhet for denne mannen, så han rørte ved ham og sa: «Det vil jeg. Bli frisk!» Straks var spedalskheten borte og mannen var helbredet.

Jesus sendte ham bort med denne formaningen: «Ikke si ett

ord om dette til noen. Men gå og vis deg for prestene, og bær frem et offer for Gud fordi du er blitt helbredet. Ta med deg det renselsesofferet som Moses har påbudt. Slik skal alle se at du er blitt frisk.» Mannen gikk av gårde og fortalte alle på sin vei at Jesus hadde helbredet ham. Ryktet spredte seg, og derfor kunne ikke Jesus vise seg åpenlyst i noen by. Han oppholdt seg på steder der det ikke bodde folk, allikevel strømmet det folk til ham fra alle kanter.⁵³

3.7 Jesus helbreder en lam mann

Noen dager senere kom Jesus tilbake til Kapernaum, og det ble snart kjent at han var hjemme igjen. En stor folkemengde samlet seg for å høre ham forkynne, og huset ble så fullt at det var umulig å sette foten ned noe sted, heller ikke utenfor døren. Mens Jesus talte, kom det noen til ham med en lam mann. Fire mann bar ham på en bære, men de kom seg ikke inn til Jesus på grunn av folkemengden. Derfor gikk de opp på taket, laget et hull over der Jesus var og firte båren med den lamme mannen rett ned foran Jesus. Da Jesus så den troen de la for dagen, sa han til den lamme mannen: «Unge mann, dine synder er tilgitt.»

Det satt noen skriftlærde der som betraktet det hele og tenkte ved seg selv: «Hvordan kan denne mannen si noe slikt? Han spotter Gud! Det er bare Gud som kan tilgi synd.»

Jesus visste at de tenkte slik og sa til dem: «Hvorfor sitter dere med slike tanker? Menneskesønnen har myndighet på jorden til å tilgi synder, men hvordan kan jeg bevise dette for dere? Kanskje dere tenker at det ikke er noen sak å si til en lam mann: 'Dine synder er tilgitt.' Tilgivelse kan ikke bevises. Men hvis jeg sier til ham: 'Stå opp, ta båren din og gå', da vil dere se

om jeg har denne myndigheten eller ikke.» Jesus snudde seg da til den lamme mannen og sa: «Jeg sier deg: Stå opp. Ta båren din og gå hjem.»

Straks sto den lamme mannen opp. Han tok båren og banet seg vei ut av rommet. Alle kunne se ham og var over seg av undring og priste Gud. «Dette er det mest fantastiske vi har sett,» sa de.⁵⁴

3.8 Levi følger Jesus

Jesus gikk ned til Gennesaretsjøen igjen. Mange samlet seg rundt ham, og han underviste dem. Mens han gikk der på stranden, fikk han se Levi, sønn av Alfeus, sitte ved tollboden. «Følg meg,» sa Jesus til ham, og han reiste seg og fulgte ham.

Senere den dagen satt Jesus og disiplene og spiste i Levis hus. Det var også mange andre tollere og mennesker med dårlig rykte som spiste med dem. Det var flere slike blant dem som fulgte Jesus. Da de skriftlærde blant fariseerne så at Jesus satt til bords med slike mennesker, spurte de disiplene hans: «Hvorfor spiser han sammen med tollere og syndere?»

Da Jesus hørte dette, sa han til dem: «Det er de syke som trenger lege, ikke de friske. Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige. Jeg er kommet for å kalle syndere.»⁵⁵

3.9 Spørsmål om faste

De sa da til Jesus: «Disiplene til Johannes holder ofte faste og bønn. Det gjør også fariseernes disipler. Dine disipler, derimot, spiser og drikker.»

«I et bryllup kan man ikke be brudgommens venner om å faste mens han fortsatt er hos dem,» svarte Jesus. «Men det

kommer en tid da brudgommen blir tatt fra dem. Da skal vennene hans faste.»

Jesus fortalte dem denne historien: «Ingen river et stykke av et nytt klesplagg for å lappe på et gammelt klesplagg. Det ville ødelegge det nye klesplagget, og lappen fra den nye ville ikke passe på det gamle. Det er heller ingen som heller ny vin i gamle skinnsekker, for den nye vinen sprenger de gamle sekkene. Vinen går til spille og sekkene ødelegges. Man fyller alltid ny vin i nye skinnsekker. Ingen som har drukket gammel vin, har lyst på ny. 'Den gamle er best,' sier de.»⁵⁶

3.10 Jesus helbreder en mann ved Betesda

Senere dro Jesus til Jerusalem til en av de jødiske høytidene. I Jerusalem er det en dam omgitt av fem bueganger. På arameisk kalles dammen Betesda og ligger ved Saueporten. Under buegangene lå det en mengde mennesker som var syke. Noen var blinde, noen var uføre og noen var lamme. De ventet på en engel som av og til steg ned i dammen og rørte opp vannet. Den første som da steg ned i dammen, ble frisk, uansett hvilken sykdom han led av. En av dem som lå der og ventet, hadde vært syk i 38 år. Jesus så ham og visste hvor lenge han hadde vært syk. «Vil du bli frisk?» spurte Jesus ham.

«Herre, det er ingen som kan hjelpe meg ut i vannet når det blir rørt opp. Jeg prøver å komme først uti, men det er alltid noen som er der før meg.»

«Stå opp,» sa Jesus. «Ta båren din og gå.» Straks ble mannen frisk. Han tok båren sin og begynte å gå.

Det var sabbat den dagen, og jødene sa til mannen som var blitt helbredet: «Det er sabbat. Du har ikke lov til å bære båren.»

«Mannen som helbredet meg sa jeg skulle ta båren og gå,» svarte han dem.

«Hvem var det som sa det?» spurte de. Men mannen som var blitt helbredet, visste ikke hvem det var. Det var mange folk der, og Jesus hadde gått.

Senere fant Jesus ham utenfor tempelet, og han sa til ham: «Du er nå blitt frisk, men synd ikke mer, ellers kan noe verre hende deg.» Mannen gikk tilbake til jødene som hadde spurt ham ut, og fortalte at det var Jesus som hadde gjort ham frisk.

Alt dette skjedde på sabbaten, og jødene forsøkte å stanse Jesus, men han sa til dem: «Min Far holder aldri opp med å arbeide, derfor arbeider jeg også.» De jødiske lederne ble da enda ivrigere etter å få ham drept. «Ikke bare bryter han sabbaten, men han sier at Gud er hans Far! Han sidestiller seg selv med Gud!»⁵⁷

3.11 Sønner gir liv

Men Jesus svarte: «Jeg sier dere at Sønnen ikke kan gjøre noe av seg selv. Han gjør bare det han ser Far gjøre. Sønnen gjør bare det samme som Far gjør. Far elsker Sønnen og viser ham alt han gjør. Denne mannen ble helbredet, men Far vil vise Sønnen større gjerninger enn dette, og da vil dere virkelig undre dere. Far reiser opp de døde og gir dem livet tilbake. På samme måte skal Sønnen gi liv til den han vil.

Far dømmer heller ingen, for han har overlatt all dom til Sønnen, for at alle skal ære Sønnen akkurat som de ærer Far. Den som ikke ærer Sønnen, ærer heller ikke Far, han som har sendt ham.

Jeg sier dere at hver den som hører mine ord og tror på ham

som har sendt meg, har evig liv. De skal ikke bli dømt skyldig. De har allerede gått over fra døden til livet. Tro meg, den tid kommer, tiden er allerede her, da de døde skal høre Guds Sønnns røst, og de som lytter, skal leve. Livet kommer fra Far, og Far har gitt Sønnen myndighet til å gi liv og til å dømme over menneskene fordi han er Menneskesønnen.

Ikke vær forbauset over dette. Det kommer en tid da alle som er døde og ligger i graven, skal høre hans røst. Da skal de komme ut av gravene, og de som har gjort godt i dette livet, skal stå opp igjen og ha evig liv. Men de som har gjort ondt, skal stå opp til dom.

Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv, jeg dømmer bare slik jeg er blitt fortalt. Og min dom er rettferdig fordi jeg ikke søker å behage meg selv, men han som har sendt meg.»⁵⁸

3.12 Jesus beviser sin fullmakt

«Dersom jeg vitner om meg selv, kan ikke folk være sikre på at det jeg sier, er sant. Men det er en annen som vitner om meg, og jeg vet at det han sier om meg, er sant.

Dere sendte menn til Johannes, og han fortalte dere sannheten. Jeg er ikke avhengig av at noen vitner om meg, men jeg minner dere om hva Johannes sa for at dere kan bli frelst. Johannes var som en lampe som brant og gav lys, og dere hadde glede av lyset fra ham en kort stund.

Men jeg har et større vitnesbyrd enn det Johannes ga. De gjerningene som Far har gitt meg, er mitt vitnesbyrd. De beviser at det er Far som har sendt meg, og han som har sendt meg, har selv vitnet om meg. Men dere har aldri hørt hans røst, dere har aldri sett hans skikkelse. Fars ord bor ikke i dere, fordi dere

ikke tror på ham som Far har sendt. Dere studerer skriftene og tror at de vil gi dere evig liv. Det er de samme skriftene som vitner om meg! Men dere nekter å komme til meg slik at jeg kan gi dere liv.

Jeg søker ikke ære fra dere eller noen andre, men jeg kjenner dere – og vet at dere ikke elsker Gud. Jeg er sendt av Far og representerer ham, men dere vil ikke vite av meg, mens andre som bare representerer seg selv, dem tar dere imot. Dere vil gjerne ha ære av hverandre, men dere søker aldri ære fra den eneste, sanne Gud. Hvordan kan dere da tro? Tenk ikke at jeg vil anklage dere hos Far, Moses skal gjøre det, han som dere håper skal frelse dere. Dersom dere virkelig hadde trodd Moses, hadde dere trodd meg, for det er meg han har skrevet om. Men dere tror ikke det han har skrevet, og derfor tror dere ikke mine ord.»⁵⁹

3.13 Jesus er Herre over sabbaten

En sabbatsdag, da Jesus og disiplene hans gikk over åkrene, begynte disiplene å plukke og spise korn. Noen fariseere sa da til Jesus: «Hvorfor gjør de dette? Det er ikke tillatt å plukke korn på sabbaten.»

«Dere har vel lest hva David gjorde da han og mennene hans var sultne og trengte mat?» svarte Jesus. «På den tiden Abjatar var øversteprest, gikk David inn i Guds hus og spiste av brødet som var ofret til Gud, til tross for at Moseloven sier at ingen andre enn prestene kan spise av det brødet. David gav også til sine menn.»⁶⁰

Dere har lest i Moseloven at prestene i tempelet bryter loven om sabbaten hver sabbat. Likevel er det ikke galt av dem å gjøre

det. Jeg sier dere at her er den som er større enn tempelet. Skriften sier: 'Jeg vil ikke ha dyreoffer, jeg vil heller at dere skal vise barmhjertighet.' Dere har ikke forstått hva dette betyr. Hadde dere forstått det, ville dere ikke dømt de uskyldige.»⁶¹

Og Jesus sa til fariseerne: «Sabbaten ble til for menneskets skyld, ikke omvendt. Og Menneskesønnen er herre over alle dager, også sabbaten.»⁶²

Så gikk Jesus inn i synagogen deres. I synagogen var det en mann med en forkrøplet hånd. I forsøk på å finne noe å anklage Jesus for spurte fariseerne: «Er det rett å helbrede på sabbaten?»

Jesus svarte dem: «Dersom en av dere har en sau, og den faller ned i en grøft på sabbaten, da tar han sauene og drar den opp av grøften. Hvor mye mer er ikke et menneske verd enn en sau! Ja, det er rett å gjøre godt på sabbaten.»

«Rekk ut hånden,» sa Jesus til mannen med den forkrøplede hånden. Mannen rakte ut hånden, og den ble frisk, like frisk som den andre hånden. Men fariseerne gikk derfra og la planer om å ta livet av Jesus.⁶³

3.14 En stor folkemengde følger Jesus

Jesus gikk ned til sjøen med disiplene. En stor folkemengde fra hele Galilea fulgte etter dem. Det var også mange fra Judea, fra Jerusalem, fra Idumea, fra området på andre siden av Jordanelven, og fra området rundt Tyros og Sidon. Alle disse kom fordi de hadde hørt om alt det han gjorde.

Jesus så hvor mange som var der og ba disiplene holde klar en båt i tilfelle han ble trengt ned mot sjøen. Han hadde helbredet mange av dem, dermed flokket store skarer av syke mennesker seg

rundt ham og ville røre ved ham. Noen var besatt av onde ånder. Da de onde åndene fikk se Jesus, falt de ned for ham og skrek: «Du er Guds Sønn!» Men Jesus forbød dem å fortelle hvem han var.⁶⁴

Dette oppfylte profeten Jesajas ord fra Gud:

«Her er min tjener,
 som jeg har utvalgt.
 Ham er det jeg elsker,
 i ham har jeg min glede.
 Jeg skal fylle ham med min Ånd,
 og han skal dømme folkene.
 Han skal ikke trette eller rope,
 ingen skal høre hans stemme i gatene.
 Han skal ikke knuse et knekket gresstrå.
 Han skal ikke slukke den svakeste flamme.
 Han gir ikke opp før retten har seiret.
 Og alt folket skal sette sitt håp til ham.⁶⁵»

Jesus og apostlene kom ned fra fjellet og stanset på en slette. Det var mange av disiplene til Jesus der sammen med folk fra hele Judea, Jerusalem og kystbyene Tyros og Sidon. Alle hadde kommet for å høre Jesus undervise og bli helbredet for sine plager. Han helbredet også dem som var plaget av onde ånder. Alle ville ta på ham, for det gikk en kraft ut fra ham, og Jesus helbredet dem alle sammen.⁶⁶

3.15 Jesus velger tolv apostler

Noen få dager senere gikk Jesus opp på et fjell for å be. Hele natten var han der i bønn til Gud. Neste morgen kalte han til

seg disiplene og valgte ut tolv av dem til å være apostler.⁶⁷ Han ønsket at disse tolv skulle være sammen med ham, og han ville sende dem ut for å forkynne folket Guds budskap og drive ut onde ånder. Dette er navnene på de tolv Jesus valgte: Simon, han som Jesus gav navnet Peter, Jakob og broren hans Johannes, sønnene til Sebedeus, de som Jesus kalte *Boanarges*, som betyr «tordensønner», Andreas, Filip, Bartolomeus, Matteus, Tomas, Jakob, sønn av Alfeus, Taddeus, seloten Simon og Judas Iskariot, han som overgav Jesus til fiendene.⁶⁸

Bergprekenen

3.16 *Hvem som mottar Guds velsignelse*

Da Jesus så folkemengden, gikk han opp på en høyde og satte seg. Disiplene kom etter og satte seg hos ham. Da begynte Jesus å lære folket. Han sa:

«Velsignet er de som vet de er fattige i sin ånd,
for Guds rike tilhører dem.

Velsignet er de som sørger,
for Gud skal trøste dem.

Velsignet er de som er ydmyke,
for de skal arve det landet Gud lovet.

Velsignet er de som mer enn noe annet
lengter etter rettferdighet,
for Gud skal tilfredsstill dem.

Velsignet er de som viser barmhjertighet mot andre,
for de skal selv bli vist barmhjertighet.

Velsignet er de som har rene hjerter,

for de skal se Gud.

Velsignet er de som skaper fred,

for de skal bli kalt Guds sønner og døtre.

Velsignet er de som blir forfulgt fordi de gjør det gode,
for Guds rike tilhører dem.

Mennesker skal spotte og forfølge dere, og skal lyve og snakke ondt om dere fordi dere følger meg. Velsignet er dere når de gjør dette mot dere. Vær glade og fryd dere når det skjer, for det venter dere en stor lønn i himmelen. Profetene før dere ble også forfulgt.»⁶⁹

3.17 Jesus kaller sine disipler salt og lys

«Dere er jordens salt. Men hvis saltet mister sin virkning, kan det ikke bli salt igjen. Saltet er ubrukelig hvis det mister sin salte smak. Det blir kastet ut og trampet ned av menneskene.

Dere er lyset som skinner for verden. Dere er som en by som ligger på fjellet og ikke kan skjules. Man setter ikke lys under et kar. Man setter det i en stake så lyset kan skinne for alle i huset. Slik skal dere være et lys som skinner for menneskene. Lev slik at alle ser det gode dere gjør og priser deres Far i himmelen.»⁷⁰

3.18 Jesus og Moseloven

«Tro ikke at jeg har kommet for å oppheve Moseloven eller profetenes lære. Jeg har ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle. Jeg sier dere at ikke en eneste lov skal forsvinne før himmel og jord forgår, ikke den minste bokstav eller tøddel, før alt er skjedd.

Mennesket skal adlyde hvert eneste bud i loven, også de som

virker ubetydelige. Den som opphever ett eneste bud og lærer andre å gjøre det samme, skal være den minste i Guds rike. Men den som lærer andre Guds lover og holder dem, skal være stor i Guds rike. Jeg sier dere at deres rettferdighet må overgå de skriftlærdes og fariseernes, ellers kommer dere aldri inn i Guds rike.»⁷¹

3.19 Om sinne

«Dere har hørt hva som ble sagt for lenge siden: 'Du skal ikke slå i hjel. Enhver som slår i hjel vil bli dømt.' Men jeg sier dere: Vær ikke sint på noen. Den som er sint på andre, vil bli dømt. Den som fornærmer noen, skal bli stilt for høyesterett. Og den som kaller noen for en tosk, skal være skyldig til helvetes ild.

Hva skal du gjøre når du står for alteret i tempelet og ofrer til Gud og plutselig kommer på at en venn har noe imot deg? Da skal du la offeret ditt ligge og gå og forsone deg med ham. Dernest kan du ofre til Gud.

Hvis noen vil trekke deg for retten, gjør raskt opp med dem før det er for sent. Ellers vil de overgi deg til dommeren, og dommeren vil overgi deg til vakten, som vil kaste deg i fengsel. Der blir du til du har betalt alt du skylder.»⁷²

3.20 Om utroskap

«Dere har hørt det er sagt: 'Du skal ikke drive hor.' Men jeg sier dere at dersom en mann ser på en kvinne og har lyst på henne, har han allerede drevet hor med henne i tankene. Hvis ditt høyre øye lokker deg til synd, så riv det ut og kast det vekk. Det er bedre å miste én kroppsdel enn at hele kroppen kommer til helvete. Hvis din høyre hånd lokker deg til synd, så hogg den

av og kast den vekk. Det er bedre å miste én kroppsdel enn at hele kroppen kommer til helvete.»⁷³

3.21 Om skilsmisse

«Det er også blitt sagt: 'Den som skiller seg fra sin kone, skal gi henne skilsmissebrev.' Men jeg sier at enhver som skiller seg fra sin kone av noen annen grunn enn ekteskapsbrudd, han blir skyld i at hun driver hor. Og den som gifter seg med en skilt kvinne, driver hor.»⁷⁴

3.22 Om å gi løfter

«Dere har hørt det som ble sagt for lenge siden: 'Når du gir et løfte med ed, skal du ikke bryte det løftet. Du skal holde det du har lovet Gud med ed.' Men jeg sier dere at når dere gir et løfte, skal dere ikke forsterke det med noen ed. Ikke sverg ved himmelen, for det er Guds trone. Ikke sverg ved jorden, for jorden tilhører ham. Ikke sverg ved Jerusalem, for byen tilhører ham, Den store kongen. Sverg heller ikke ved ditt eget hode. Du kan ikke gjøre ett eneste hårstrå hvitt eller svart. Si 'ja' hvis du mener 'ja', og 'nei' hvis du mener 'nei'. Sier du mer enn det, er det av det onde.»⁷⁵

3.23 Om å gjengjelde ondt med godt

«Dere har hørt det er blitt sagt: 'Øye for øye, og tann for tann.' Men jeg sier dere: ikke gjør motstand mot den som gjør ondt mot dere. Hvis noen slår deg på høyre kinn, la ham slå det andre kinnnet også. Vil noen saksøke deg og ta skjorten din, så gi fra deg kappen også. Hvis en soldat tvinger deg til å gå med seg i én mil, så gå to med ham. Gi til alle som ber deg, og vend deg ikke bort fra dem som vil låne noe av deg.»⁷⁶

3.24 *Elsk deres fiender*

«Dere har hørt det er sagt: 'Du skal elske din neste og hate dine fiender.' Men jeg sier: Elsk deres fiender. Be for dem som gjør ondt mot dere. Gjør dere det, er dere av deres Far i himmelen. Han lar solen gå opp over alle mennesker, gode som onde. Han sender regn over både rettferdige og urettferdige. Om dere elsker bare dem som elsker dere, hvorfor skulle det lønnes? Til og med tollere gjør det. Om dere bare er vennlige mot venner, hvilken forskjell er det da på dere og andre? Til og med de som ikke kjenner Gud, er vennlige mot sine venner. Dere skal være fullkomne, slik deres Far i himmelen er fullkommen.»⁷⁷

3.25 *Om å gi*

«Ta dere i vare! Når dere gjør en god gjerning, ikke gjør det rett for øynene på folk. Da har dere ingen lønn hos deres Far i himmelen. Når du gir til de fattige, skal du ikke fortelle noen om det. Ikke vær som hyklerne. Når de er i synagogene og i gatene, blåser de i hornet før de gir en gave, slik at alle skal se og ære dem. Så er det da også den eneste lønnen de får. Når du gir til de fattige, skal du gjøre det i det skjulte og ikke la noen få vite om det. Din Far som ser i det skjulte, skal lønne deg.»⁷⁸

3.26 *Om bønn*

«Ikke vær som hyklerne når dere ber. De elsker å stå i synagogene og på gatehjørnene og be høyt slik at de blir sett av alle. Det er da også den eneste lønnen de får. Men når du ber, skal du gå inn i lønnekammeret og lukke døren. Der kan du

be til Far. Han er i det skjulte, og han som ser i det skjulte, vil lønne deg.

Og når du ber, skal du ikke be på samme måte som de som ikke kjenner Gud. De repeterer det samme om og om igjen. De tror at hvis de gjentar det mange nok ganger, blir de bønnhørt. Ikke gjør som dem. Deres Far vet hva dere trenger før dere ber ham om det. Slik skal dere be:

‘Vår Far i himmelen!
 La navnet ditt helliges.
 La riket ditt komme.
 La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
 Gi oss i dag vårt daglige brød,
 og tilgi oss vår skyld,
 slik også vi tilgir våre skyldnere.
 Og la oss ikke komme i fristelse,
 men frels oss fra det onde.’

Ja, dersom du tilgir andre den urett de har gjort mot deg, vil din Far i himmelen også tilgi deg. Men dersom du ikke tilgir andre, vil ikke din Far i himmelen tilgi den urett du gjør.»⁷⁹

3.27 Om faste

«Når dere faster, skal dere ikke se dystre ut, slik hyklerne gjør det. De går rundt med lidende ansikt slik at alle skal se at de faster. Det er da også den eneste lønnen de får. Når du faster, skal du vaske deg og se stelt ut. Da er det ingen som ser at du faster, unntatt din Far som er i det skjulte. Han ser det som gjøres i det skjulte, og han vil lønne deg.»⁸⁰

3.28 *Hva som er viktig*

«Samle ikke skatter her på jorden, hvor møll og rust ødelegger, og hvor tyver bryter seg inn og stjeler. Samle heller skatter i himmelen, der verken møll eller rust ødelegger, og hvor tyver ikke bryter seg inn og stjeler. Hjertet ditt vil nemlig være der hvor skatten din er.

Kroppens eneste lyskilde er øynene. Når du ser mennesker og ønsker å hjelpe, blir du full av lys, men dersom du ser mennesker med egoisme, blir du full av mørke. Og dersom det eneste lyset du har, egentlig er mørke, hvor mørkt er ikke da mørket?

Du kan ikke tjene to herrer samtidig. Da vil du hate den ene og elske den andre, eller du vil være lojal mot den ene og ikke bry deg om den andre. Du kan ikke tjene Gud og penger samtidig.»⁸¹

3.29 *Om bekymring*

«Derfor sier jeg dere: ikke vær bekymret for det dere trenger til livets opphold – hva dere skal spise, drikke eller gå i. Livet er viktigere enn mat, og kroppen er viktigere enn hva du kler den med. Se på fuglene. De planter ikke, de høster og samler ikke i hus, men deres himmelske Far gir dem føde. Vet dere ikke at dere er mye mer verd enn disse? Dere kan ikke forlenge livet et eneste øyeblikk med de bekymringene dere har.

Og hvorfor bekymre seg for klærne? Se på liljene på marken. Se hvordan de vokser. De strever ikke og lager ikke klær. Men jeg sier dere at selv ikke Salomo, den store og rike kongen, var så vakkert kledd som disse liljene. Hvis Gud sørger for at det som vokser på marken er så vakkert, hvor mye mer skal han

da ikke sørge for dere? Det er jo bare gress – den ene dagen gror det, den neste dagen kastes det i ovnen, men Gud gjør det likevel vakkert. Hvor mye mer vil han da ikke gjøre for dere. Dere har så liten tro!

Vær ikke bekymret og si: 'Hva skal vi spise?' eller 'Hva skal vi drikke?' eller 'Hva skal vi kle oss med?' Slik tenker de som ikke kjenner Gud. Men den Far dere har i himmelen vet at dere trenger alt dette. Søk derfor først Guds rike og å gjøre hans vilje. Så vil han gi dere alt dette andre dere trenger. Vær da ikke bekymret for morgendagen. Hver dag har nok med sin egen plage, og morgendagen skal bekymre seg for seg selv.»⁸²

3.30 Om å dømme andre

«Døm ikke, så skal heller ikke Gud dømme deg. Dersom du dømmer, vil du bli dømt med samme dom som du dømmer andre. Gud vil behandle deg på samme måte som du behandler andre.

Hvorfor bryr du deg med den lille flisen i din venns øye, når du ikke legger merke til bjelken du har i ditt eget øye? Hvorfor sier du til din venn: 'La meg hjelpe deg med å få den flisen ut av øyet?' Se på deg selv først! Bjelken i øyet ditt er der fortsatt. Din hykler! Sørg først for å fjerne bjelken i ditt eget øye. Først da vil du se klart nok til å hjelpe din venn med flisen.

Ikke gi av det som er hellig, til hundene, for de vil bare vende seg mot dere og angripe dere. Kast ikke perler til svin, for de vil bare trampe dem ned.»⁸³

3.31 Be, så skal dere få

«Be og ikke gi opp, og Gud vil gi dere det. Let og ikke gi opp, og dere skal finne. Bank på og ikke gi opp, og døren vil åpnes for

dere. Ja, for den som fortsetter å be, han får. Den som fortsetter å lete, han finner. Den som fortsetter å banke på, vil døren åpnes for.

Er det noen av dere som har en sønn? Dersom han ba om brød, ville du da gi ham en stein? Eller om han ba om en fisk, ville du da gi ham en orm? Selvfølgelig ikke! Dere er onde, og allikevel vet dere å gi barna deres gode gaver. Hvor mye mer vil ikke deres himmelske Far gi gode gaver til dem som ber ham?

Gjør for andre det du vil at de skal gjøre for deg. Dette er loven og profetene.»⁸⁴

3.32 Den smale port og den vide port

«Det er bare gjennom den trange porten dere kommer til det sanne liv. Porten til fortapelsen er vid, veien som fører dit er bred, og det er mange som går den veien. Men porten som åpner veien til det sanne liv, er smal, og det er bare noen få som finner den.»⁸⁵

3.33 Vi er det vi gjør

«Vokt dere for falske profeter. De kommer til dere forkledd som snille lam, men de er farlige som ulver. Dere skal gjenkjenne dem på det de gjør. Det kommer ikke noe godt fra mennesker som er onde, på samme måte som det ikke kommer druer fra tornebusker eller fikener fra tistler. Et godt tre bærer god frukt, og et dårlig tre bærer dårlig frukt. Et godt tre kan ikke gi dårlig frukt, heller ikke kan et dårlig tre gi god frukt. Hvert tre som ikke bærer god frukt, hogges ned og kastes i ilden. Dere vil gjenkjenne disse falske profetene ut ifra det de gjør.

Ikke alle som kaller meg Herre, vil komme inn i Guds rike.

De eneste som kommer inn, er de som gjør min Fars vilje. På den siste dag vil mange kalle meg Herre. De vil si: 'Herre, Herre, i ditt navn har vi talt ord fra Gud. Og i ditt navn har vi drevet ut demoner og gjort mange mirakler!' Men jeg vil svare: 'Gå bort fra meg, dere som gjør urett. Jeg har aldri kjent dere.'»⁸⁶

3.34 *To slags mennesker*

«Hver den som hører mine ord og følger dem, er som en klok mann som bygget huset sitt på en klippe. Det ble regn og flom, og vinden raste mot huset. Men huset falt ikke, for det var bygget på fjell.

Men hver den som hører mine ord og ikke følger dem, er som en mann som bygget huset sitt på sandgrunn. Det ble regn og flom, og vinden raste mot huset. Og huset falt med et veldig brak.»

Da Jesus var ferdig med å tale, var folket slått av undring over hans lære. Han underviste dem ikke som de skriftlærde; han lærte som en som har stor myndighet.

Jesus gikk da ned fra fjellsiden, og store folkemengder fulgte ham.⁸⁷

3.35 *Jesus helbreder tjeneren til en offiser*

Jesus dro til Kapernaum. Da han gikk inn i byen, kom en offiser fra hæren bort til ham og ba om hjelp. «Herre,» sa offiseren. «Jeg har en tjener som er syk og sengeliggende. Han klarer ikke røre på kroppen og har store smerter.»

Jesus sa til offiseren: «Jeg skal gå med deg og helbrede ham.»

«Herre,» svarte offiseren. «Jeg er ikke verdig til å ha deg i

mitt hjem. Du trenger bare å gi befalingen så vil tjeneren min bli frisk. Jeg vet dette, for jeg forstår hva autoritet er. Jeg har selv noen som står over meg, og jeg har soldater under meg. Sier jeg: 'Gå!' til en soldat, så går han. Sier jeg: 'Kom!' til en annen soldat, så kommer han. Sier jeg: 'Gjør slik eller slik,' så gjør han det.»

Jesus undret seg da han hørte dette, og sa til dem som var sammen med ham: «Denne mannen har sannelig mer tro enn noen annen jeg har møtt i hele Israel. Mange skal komme fra øst og fra vest. De skal sitte til bords med Abraham, Isak og Jakob i Guds rike. Og dem som riket var beredt for, skal bli kastet ut i mørket hvor folk gråter og skjærer tenner av smerte.»

«Gå hjem,» sa Jesus til offiseren. «Tjeneren din skal bli frisk slik du trodde.» Og tjeneren ble helbredet i samme stund.⁸⁸

3.36 Jesus vekker opp sønnen til en enke

Dagen etter dro Jesus og hans disipler til en landsby som het Nain. En stor flokk reiste sammen med dem. Da han nærmet seg byporten, kom et begravelsefølge ut. Gutten som var død, var sin mors eneste sønn, og hun var enke. Mange sørgende fra landsbyen gikk sammen med henne. Da Herren så henne, fikk han inderlig medfølelse med henne. «Ikke gråt,» sa han og gikk bort til den åpne kisten og rørte ved den. Bærerne stanset, og Jesus sa til den døde sønnen: «Unge mann, jeg sier deg: Stå opp!» Gutten satte seg opp og begynte å snakke, og Jesus gav ham til moren.

Alle ble grepet av frykt, og de priste Gud og sa: «En stor profet er kommet til oss!» og: «Gud tar hånd om sitt folk.»

Ryktet om det han hadde gjort den dagen, spredte seg over hele Judea og områdene rundt.⁸⁹

3.37 *Jesus og døperen Johannes*

Johannes fikk høre om alt dette gjennom disiplene sine. Da sendte han to av disiplene til Herren for å spørre: «Er du han som skal komme, eller skal vi vente en annen?»

Mennene kom da til Jesus og sa: «Døperen Johannes har sendt oss med dette spørsmålet: Er du han som skal komme, eller skal vi vente en annen?»

Akkurat da helbredet Jesus mange mennesker for sykdommer og plager. Han helbredet dem som var besatt av onde ånder, og mange som var blinde, fikk synet igjen. Da svarte Jesus dem: «Gå og fortell Johannes hva dere har sett og hørt: Blinde kan se. Lamme kan gå. Spedalske blir friske. Døve kan høre. Døde står opp igjen. Og evangeliet ropes ut til de fattige. Velsignet er de som tar imot meg.»

Da disiplene til Johannes var gått, talte Jesus til folket om Johannes. «Hva var det dere gikk ut i ørkenen for å se? En som er svak som et gresstrå som svaier i vinden? Hva gikk dere egentlig ut for å se? En som var kledd i fine klær? Selvfølgelig ikke. Folk som er kledd i fine klær og lever i luksus, er å finne i kongens palass. Så hva gikk dere da ut for å se? En profet? Ja, Johannes er en profet, men jeg sier dere at han er mer enn det. Dette skriftstedet er skrevet om ham:

'Hør! Jeg vil sende min budbærer foran deg.
Han skal rydde veien for deg.'

Jeg sier dere: Det finnes ingen som er større enn Johannes, blant alle som er født. Men selv den minste i Guds rike er større enn Johannes.»

Da folket hørte dette, var alle enige at Guds lære var god. Til og med tollerne syntes det. Dette var de som hadde latt seg døpe av Johannes. Men fariseerne og de skriftlærde avviste Guds plan for dem og ville ikke la seg døpe.

«Hva skal jeg si om menneskene i denne tid? Hva kan jeg sammenligne dem med? Hvem ligner de? De ligner barna som sitter på torget, hvor den ene barneflokket roper til den andre:

'Vi spilte fløyte for dere,
men dere ville ikke danse.
Vi sang sørgesanger,
men dere ville ikke gråte.'

Døperen Johannes kom, og han spiste ikke vanlig mat og drakk ikke vin. 'Han er besatt,' sier dere da. Menneskesønnen spiser og drikker. 'Se på ham!' sier dere. 'Han spiser for mye og drikker for mye vin! Han er venn med tollere og andre syndere!' Men visdommen blir bekreftet av sine egne barn.»⁹⁰

3.38 Jesus gir hvile

Da sa Jesus: «Jeg priser deg, Far, Herre over himmel og jord. Jeg takker deg for at du har skjult dette for de vise og kloke. Men du har åpenbart det for små barn. Ja, Far, for det var dette som var din vilje.

Min Far har gitt meg alt. Ingen kjenner Sønnen – det er bare Far som kjenner Sønnen. Og ingen kjenner Far – det er bare Sønnen som kjenner Far. Og det er bare dem som Sønnen vil åpenbare det for, som skal kjenne Far.

Kom til meg alle dere som er utslitt av alle de tunge byrdene

som er lagt på dere, for jeg vil gi dere hvile. Ta imot mine ord. Lær av meg. Jeg er mild og ydmyk av hjertet, og dere skal finne hvile. Ja, det ordet jeg ber dere om å ta imot, er godt. Den byrden jeg gir dere, er lett.»⁹¹

3.39 Jesus og en prostituert

En av fariseerne inviterte Jesus til å komme og spise hos seg. Jesus kom inn i hans hus og tok plass ved bordet.

Det var en prostituert i den byen. Hun visste at Jesus skulle spise i fariseerens hus. Da tok hun med seg en alabastkrukke med dyr salve. Hun satte seg ved Jesu føtter og gråt. Så begynte hun å vaske føttene hans med tårene og tørket dem med håret sitt. Hun kysset føttene hans mange ganger og gned dem inn med parfymen.

Da fariseeren som hadde innbudt Jesus, så dette, tenkte han ved seg selv: Var denne mannen en profet, ville han ha visst hvilken kvinne det er som rører ved ham.'

Da sa Jesus til fariseeren: «Simon, jeg har noe å si deg.»

«Si det, Mester,» sa Simon.

Jesus sa: «Det var to menn. Begge mennene skyldte penger hos en pengeutlåner. Den ene mannen skyldte fem hundre sølvmynter. Den andre skylte ham femti sølvmynter. Men nene hadde ingen penger, og kunne ikke betale gjelden sin. Men pengeutlåneren sa til mennene at hele gjelden deres skulle ettergis. Hvem av disse to tror du elsket ham mest etter dette?»

«Jeg tror det må være han som skyldte mest penger,» svarte Simon.

«Du har rett,» sa Jesus. Så snudde han seg til kvinnen og sa til Simon: «Ser du denne kvinnen? Da jeg kom inn i huset

ditt, tilbød du meg ikke noe vann til å vaske føttene. Men hun har vasket føttene mine med tårer og tørket dem med håret sitt. Du hilste meg ikke med noe velkomstkys, men hun har kysset føttene mine helt siden jeg kom. Du æret meg ikke med å salve hodet mitt med olje, men hun har dekket føttene mine med den fineste salve. Jeg sier deg at hennes mange synder er tilgitt. Det er derfor hun viser så stor kjærlighet. Men den som er lite tilgitt, viser liten kjærlighet.»

Da sa Jesus til henne: «Dine synder er tilgitt.»

Mennene ved bordet tenkte da ved seg selv: «Hvem tror han at han er? Hvordan kan han tilgi synder?»

Jesus sa til kvinnen: «Fordi du trodde, er du frelst fra dine synder. Gå i fred.»⁹²

3.40 Jesus i Galilea

Neste dag dro Jesus gjennom byer og landsbyer. Han forkynte evangeliet om Guds rike. De tolv apostlene var med ham. Det var også noen kvinner sammen med dem. Jesus hadde helbredet disse kvinnene fra sykdommer og onde ånder. En av disse var Maria, som også ble kalt Magdalena. Syv demoner var jaget ut av henne. Der var også Johanna, som var gift med Kusa, forvalteren til Herodes' eiendommer, Susanna og mange andre kvinner. Disse kvinnene brukte av sine private midler for å hjelpe Jesus og apostlene.⁹³

3.41 Jesu makt er fra Gud

Da kom noen med en mann til Jesus. Denne mannen var blind og kunne ikke snakke, for han var besatt av en demon. Jesus helbredet mannen, så han kunne både se og tale. Alle som

så det, undret seg og sa: «Kanskje denne mannen er Davids Sønn.»

Da fariseerne hørte dette, sa de: «Det er ved hjelp av Satan han driver ut demoner. Satan er hersker over demonene.»

Jesus visste hva fariseerne tenkte, så han sa til dem: «Et hvert rike som er i strid med seg selv, blir lagt øde. Og hver by eller familie som er i strid med seg selv, kan ikke bestå. Så dersom Satan driver ut sine egne, da kjemper han mot seg selv, og riket hans kan ikke bestå. Dere påstår at det er ved Satans makt jeg driver ut demoner. Hvis det er sant, med hvilken makt er det da deres egne folk driver ut demoner? Derfor kan deres egne motbevise dere. Det er ved Guds makt jeg driver ut demoner, og det viser at Guds rike er kommet til dere. Den som ønsker å gå inn i en sterk manns hus og stjele det han eier, må først binde ham. Så kan han rundstjele ham. Den som ikke er for meg, er imot meg, og den som ikke arbeider med meg, arbeider mot meg.

Derfor sier jeg dere: Enhver synd og enhver bespottelse kan bli tilgitt, men spott mot Ånden skal ikke bli tilgitt. Til og med den som håner Menneskesønnen, skal bli tilgitt, men den som håner Den hellige ånd skal aldri bli tilgitt – verken nå eller i fremtiden.

Vil du ha god frukt, må du sørge for at du har et godt tre. Hvis treet ditt ikke er godt, vil det bære dårlig frukt. Et tre kjennes på frukten. Dere slanger! Dere er onde. Hvordan kan dere snakke om det som er godt og rett? Det hjertet er fylt av, det sier munnen. De som er gode, gjemmer på det gode i hjertet. Derfor taler de gode ord. Men de onde har hjertet fylt av det som er ondt, og deres tale blottlegger det. Jeg sier dere at

dere vil bli stilt til ansvar for ethvert unyttig ord. Dette vil skje på dommens dag. Etter deres egne ord skal dere bli dømt. Det dere har sagt, vil avgjøre om dere er rettferdige eller om dere er skyldige.⁹⁴

3.42 *Tvil om Jesu fullmakt*

Da var det noen fariseere og skrifflærde som tok til orde: «Mester, vi vil gjerne se deg gjøre et mirakel som et tegn fra Gud.»

«Onde og syndige mennesker er dere som krever tegn,» svarte Jesus. «Dere skal ikke få noe tegn. Det eneste tegnet skal være det som skjedde med profeten Jona. For som Jona var i den store fiskens buk i tre dager og tre netter, slik skal Menneskesønnen være i graven i tre dager og tre netter. På dommens dag vil dere bli sammenliknet med folket fra Ninive, og de skal vitne mot dere. Hvorfor sier jeg dette? Fordi da Jona forkynte for dem, omvendte de seg. Dere lytter til en som er større enn Jona, men dere vil ikke omvende dere!

På dommens dag vil dere også bli sammenliknet med dronningen fra sør. Også hun skal vitne mot dere. Jeg sier dette fordi hun kom langveisfra for å lytte til Salomos visdom. Her er en som er større enn Salomo, men dere vil ikke lytte!

Når en ond ånd farer ut av et menneske, drar den rundt gjennom øde landskap for å finne et sted å hvile, men finner det ikke. Da sier den: 'Jeg drar tilbake til hjemmet mitt som jeg forlot.' Når den kommer tilbake, finner den huset ledig, vasket og ryddet. Da drar den onde ånden av sted og tar meg seg syv andre ånder som er enda verre enn den selv. De slår seg til der, og mennesket får det verre enn noen gang før. På samme måte går det med onde mennesker i denne tid.»⁹⁵

3.43 *Jesu sanne familie*

Mens Jesus talte til folkemengden, sto moren hans og brødrene hans på utsiden. De ønsket å snakke med ham. Da var det en som sa til ham: «Din mor og dine brødre står utenfor og venter på deg. De vil gjerne snakke med deg.»

«Hvem er min mor? Hvem er mine brødre?» svarte Jesus. Så pekte han på sine disipler og sa: «Se der! Disse er min mor og mine brødre. Min sanne bror, søster og mor er den som gjør min Fars vilje.»⁹⁶

Da han sa dette, var det en kvinne i folkemengden som ropte ut til ham: «Velsignet er den kvinnen som fødte deg og ammet deg!»

Men Jesus sa: «Det er de som hører Guds ord og handler etter det, som er velsignet.»⁹⁷

3.44 *Historien om såmannen*

Samme dag gikk Jesus ut av huset og satte seg nede ved sjøen. En stor flokk samlet seg om ham, så han gikk ut i en båt og satte seg der mens folkemengden sto inne på land. Han underviste med mange illustrerende fortellinger, slik som denne:

«En bonde gikk ut for å så. Der han gikk og strødde såkornet, falt noe av det i veikanten. Fuglene kom og spiste det opp. Noe falt på steingrunn hvor det ikke var nok jord. Plantene vokste raskt fordi jorden var så skrinn. Men da solen sto opp, svidde den av plantene, og plantene døde fordi røttene ikke var dype nok. Noe såkorn falt mellom tornekratt. Tornekrattet vokste og hindret de gode plantene fra å gro. Men noe falt i god jord. Plantene vokste og bar frukt, noen hundre, noen seksti, og noen tretti ganger det som var sådd. Hør etter, dere som lytter til meg!»

Disiplene kom til Jesus og spurte: «Hvorfor bruker du disse bildene når du underviser?»

«Fordi dere er det gitt å kjenne himmelrikets hemmeligheter,» forklarte Jesus, «men dem er det ikke gitt. Den som har, skal få, og det i overflod. Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har. Det er derfor jeg bruker disse bildene når jeg taler til folket. De ser, men skjelner ikke. De lytter, men de verken hører eller forstår. Dermed oppfyller de Jesajas profeti:

'Dere skal høre og høre,
men ikke forstå.
Dere skal se og se,
men ikke skjelne.
Dette folket har hjerter som er lukket,
For de har ører som ikke vil høre.
De har øyne som ikke vil se.
Var ikke hjertet lukket,
ville de sett med øynene,
hørt med ørene,
forstått med hjertet,
og vendt om så jeg kunne få leget dem.'

Men Gud har velsignet dere. Dere forstår det dere ser med øynene. Og dere forstår det dere hører med ørene. Jeg sier dere: Mange profeter og rettferdige ønsket å se det dere ser, men de fikk ikke se det. Og mange profeter og rettferdige ønsket å få høre det dere hører, men de fikk ikke høre det.

Så hør hva bildet om såmannen betyr:

Hva med såkornet som falt langs veikanten? Det er de som

hører ordet om Guds rike men ikke skjønner det. Den onde kommer og tar vekk det som ble plantet i hjertene deres.

Hva med det som falt på steingrunn? Det er de som hører ordet og straks tar imot med glede. Men de lar ikke ordet slå rot, og ordet bor i dem bare en kort stund. Så snart de møter motgang eller forfølgelse på grunn av forkynnelsen de har tatt imot, gir de opp.

Hva med såkornet som falt mellom tornebusker? Det er som folk som hører ordet, men lar bekymringer om dette livet og kjærligheten til penger hindre veksten. Det bærer derfor ikke noe frukt i livene deres.

Men hva med det som falt i god jord? Det er som de som hører ordet og tar imot det. De vokser og gir gode avlinger, noen ganger hundre, noen ganger seksti, noen ganger tretti ganger det som ble sådd.»⁹⁸

3.45 Om å bruke den erkjennelsen man har fått

Så sa Jesus til dem: «Gjemmer man oljelampen under et kar eller en seng? Selvfølgelig ikke. Lampen settes på en holder. Alt som er skjult skal bli synlig. Alt som er hemmelig skal bli gjort kjent. Hør på meg dere som lytter. Tenk nøye over det dere får høre. Gud vet hvor mye han skal gi hver enkelt etter hvilken erkjennelse dere har, og han gir mer enn dere fortjener. De som har, vil bli gitt mer. Men de som ikke har, skal miste det lille de har.»⁹⁹

3.46 Fortellingen om såkornet

Og Jesus sa: «Guds rike er som en mann som har sådd korn i jorden. Frøet begynner å spire, og det vokser natt og dag. Kornet

vokser, uavhengig av om mannen sover eller er våken. Han vet ikke hvordan det går til. Jorden gir grøde av seg selv. Først vokser planten, så aksene, og til slutt kornet i aksene. Når kornet er modent, høster mannen, for det er innhøstningstid.»¹⁰⁰

3.47 Fortellingen om hveten og ugresset

Her er en annen fortelling Jesus brukte. Han sa: «Guds rike er som en mann som sådde godt korn i åkeren sin. Om natten, mens alle lå og sov, kom fienden hans og sådde ugress blant hveten og gikk sin vei. Da avlingen begynte å vokse og satte aks, grodde ugresset også. Da kom mannens tjenere til ham og sa: 'Du plantet godt korn i åkeren din. Hvor kom alt ugresset fra?'

'En fiende har sådd ugresset,' sa mannen.

'Vil du at vi skal luke bort ugresset?' spurte tjenerne.

'Nei,' svarte han. 'For når dere luker bort ugresset, kan dere skade hveten. La ugresset og hveten vokse sammen til høsten kommer. Da skal jeg si til høstfolkene at de først skal samle ugresset, binde det sammen og brenne det. Etterpå samler dere hveten på låven.'»¹⁰¹

3.48 Fortellingene om sennepsfrøet og gjæren

Jesus fortalte folket enda en historie: «Guds rike er som et sennepsfrø som en mann sådde i åkeren sin. Det er det minste av alle frø. Men når det vokser, blir treet det største av alle hagevekstene, og fuglene kommer og bygger rede i det.»

Så fortalte Jesus dem enda en historie: «Guds rike er som surdeigen som en kvinne blander inn i melet sitt når hun baker brød. Surdeigen får hele deigen til å heve.»¹⁰²

Jesus brukte mange slike bilder når han underviste, så mye

de var i stand til å ta til seg. Han talte ikke til dem uten med historier. Men når han var alene med disiplene, forklarte Jesus alle bildene for dem.¹⁰³ Slik oppfylte han det profeten sa:

«Jeg vil tale med bilder,
jeg vil fortelle om det som har vært
skjult fra verdens begynnelse.»¹⁰⁴

3.49 Jesus forklarer fortellingen om ugresset

Jesus forlot folket og gikk inn i huset. Disiplene kom til ham og sa: «Forklar oss fortellingen om ugresset i åkeren.»

«Mannen som plantet det gode kornet, er Menneskesønnen,» svarte Jesus. «Åkeren er verden. Det gode kornet er de som tilhører Guds rike, mens ugresset er de som tilhører den onde. Og fienden som sådde ugresset, er djevelen. Høsten er verdens ende, og arbeiderne som høster inn, er Guds engler.

Ugresset blir samlet sammen og brent i ilden. Slik skal det også gå ved verdens ende. Menneskesønnen skal sende sine engler, og de skal luke ut alle som har fått andre til å falle og alle som gjør urett. Englene vil ta disse bort fra hans rike og kaste dem i ildovnen. Der skal de gråte og skjære tenner, og de rettferdige skal skinne som solen. De skal være i Fars rike. Hør, dere som lytter til meg!»¹⁰⁵

3.50 Fortellingene om skatten og perlen

«Guds rike er som en skatt som er gjemt i en åker. En mann fant skatten. Han gravde den ned igjen og var så begeistret at han gikk og solgte alt han eide og kjøpte åkeren.

Guds rike er også som en kjøpmann som leter etter fine

perler. En dag fant han en spesielt verdifull perle. Da gikk han og solgte alt han eide for å kjøpe den.»¹⁰⁶

3.51 Fortellingen om fiskegarnet

«Guds rike er også som et fiskegarn som ble satt i sjøen og fanget fisk av alle slag. Garnet ble fullt, så fiskerne halte det inn på land. De satte seg ned og samlet alle de gode fiskene i en kurv. De dårlige fiskene ble kastet. Slik skal det også bli ved verdens ende. Englene skal komme og skille de onde fra de rettferdige. De skal kaste de onde i ildovnen, der de gråter og skjærer tenner.»¹⁰⁷

3.52 Jesus stiller stormen

Da kvelden kom, sa Jesus til disiplene sine: «Kom, så drar vi over til den andre siden av sjøen.» De lot folkemengden bli igjen og dro med Jesus i den båten han allerede satt i. Det var også andre båter som dro med dem. Da blåste det opp en voldsom storm. Bølgene slo inn over båten og fylte den med vann. Jesus sov om bord i båten med hodet på en pute. Disiplene vekket ham og sa: «Mester, bryr du deg ikke om oss? Vi drukner!»

Jesus sto da opp og befalte vinden og vannet. «Stille!» sa han. «Vær rolig.» Vinden la seg, og sjøen ble stille.

«Hvorfor var dere redde?» spurte han disiplene. «Har dere fortsatt ingen tro?»

De ble grepet av stor frykt og sa til hverandre: «Hvem er denne mannen som til og med vinden og vannet adlyder?»¹⁰⁸

3.53 En mann blir satt fri fra onde ånder

Jesus og disiplene seilte over til andre siden, til Gerasenerlandet, tvers over sjøen fra Galilea. Da Jesus gikk ut av båten,

kom en mann fra byen der mot ham. Han var besatt av demoner. I lang tid hadde han ikke hatt klær på seg, og han bodde ikke i hus, men holdt til i hulene hvor de døde er begravet.¹⁰⁹

Ingen var i stand holde ham bundet, ikke engang med lenker. Mange ganger var han blitt bundet med lenker på hender og føtter, men han rev lenkene av seg. Det var ingen som var sterke nok til å rå med ham. Dag og natt for han omkring i gravhulene. Han ropte og skrek og skar seg med steiner.

Mens Jesus ennå var langt borte, så mannen ham. Han løp bort til Jesus og falt på kne for ham. Idet Jesus sa: «Du onde ånd, far ut av denne mannen!», skrek mannen: «Hva er det du vil meg, Jesus, Sønn av Den høyeste Gud? Jeg ber deg i Guds navn om ikke å straffe meg!»

«Hva er navnet ditt?» spurte Jesus da.

«Mitt navn er Legion, for det er mange ånder i meg.» Åndene bønnfalt Jesus igjen og igjen om ikke bli sendt ut av området.

Det gikk en stor svineflokk og beitet langs åssiden. «Send oss til grisene,» bønnfalt de onde åndene. Jesus gav dem lov til det, og de onde åndene forlot mannen og for inn i grisene. Dermed styrtet hele svineflokken nedover åssiden og i sjøen, der de druknet alle sammen. Det var omtrent 2000 griser i flokken.

Grisepasserne flyktet til byene og gårdene omkring og fortalte alle hva som hadde skjedd. Alle kom da for å se dette selv, og da de så mannen som hadde hatt alle de onde åndene, sitte der, påkledd og ved sans og samling, ble de grepet av frykt. De som hadde sett alt sammen, fortalte alle hva som hadde skjedd med ham og om grisene. Da bønnfalt de Jesus om å forlate området.

Jesus gjorde seg klar til å dra med båten igjen. Mannen som

nå var fri fra demoner, ba om å få dra med ham, men Jesus gav ham ikke lov til det. «Gå hjem til familien og vennene dine,» sa Jesus. «Fortell dem om alt Herren har gjort for deg og hvor barmhjertig han har vært.»

Mannen gikk da og fortalte alle i De ti byene om de store tingene Jesus hadde gjort for ham, og alle undret seg.¹¹⁰

3.54 Jesus gir livet tilbake til en død pike og helbreder en syk kvinne

Jesus dro tilbake til den andre siden av sjøen med båten. Der samlet det seg en stor folkemengde om ham på stranden. Da kom Jairus, lederen for den lokale synagogen. Han så Jesus, falt ned for ham og bønnfalte ham: «Min tolv år gamle datter er døende. Vær så snill, kom og legg hendene dine på henne så hun blir frisk og får leve.» Da ble Jesus med ham. Mange fulgte etter, og de trengte seg inn på ham.

I flokken var det en kvinne som hadde hatt blødninger i tolv år. Hun hadde hatt store lidelser. Mange leger hadde forsøkt å hjelpe henne, og hun hadde brukt opp alle pengene sine uten å bli bedre, snarere tvert imot. Så fikk hun høre om Jesus, derfor fulgte hun etter ham sammen med folkemengden og rørte ved kappen hans. «Hvis jeg bare får røre ved kappen hans, blir jeg frisk,» tenkte hun. Med det samme hun tok på kappen, stanset blødningen, og hun kjente at hun var helbredet. Jesus merket straks at det gikk helbredende kraft ut fra ham, så han stanset og snudde seg. «Hvem var det som rørte ved klærne mine?» spurte han.

Disiplene sa til ham: «Hele flokken presser jo på rundt deg, og du spør hvem som rørte ved deg?»

Men Jesus fortsatte å se seg rundt etter den som hadde rørt ved ham. Kvinnen visste at hun var blitt frisk, så hun kom frem og falt ned for Jesu føtter, skjelvende av frykt, og fortalte Jesus hele historien. «Kjære kvinne,» sa han til henne. «Du er blitt helbredet fordi du trodde. Gå i fred, du skal være kvitt plagen din.»

Ennå mens han snakket med henne, kom det folk fra Jairus' hus. De sa: «Din datter er død. Du trenger ikke bry mesteren lenger.»

Jesus hørte ikke på det de sa, men sa til synagogelederen: «Ikke vær redd, bare tro.»

Jesus lot bare Peter, Jakob og Johannes få bli med ham. Da de kom til synagogelederens hus, så Jesus mange mennesker som gråt høyt, og det var et stort oppstyr. Han gikk inn i huset og sa: «Hvorfor gråter dere og lager slikt leven? Barnet er ikke dødt. Hun bare sover.» Men de lo bittert av ham.

Jesus ba alle om å gå ut av huset. Sammen med faren, moren og de tre disiplene gikk han inn på rommet hvor datteren lå. Jesus tok henne ved hånden og sa: «Talita, kumi!» Det betyr: «Lille pike, stå opp!» Jenta sto straks opp og begynte å gå rundt. Foreldrene og disiplene undret seg. Jesus gav dem streng beskjed om at de ikke skulle fortelle noen om dette. Så ba han dem om å gi henne noe å spise.¹¹¹

3.55 Jesus helbreder to blinde menn

Da Jesus gikk derfra, fulgte det to blinde etter ham. De ropte høyt: «Ha barmhjertighet med oss, Davids Sønn!»

De kom inn i huset hvor Jesus oppholdt seg. Han spurte dem: «Tror dere jeg kan gi dere synet?» «Ja, Herre,» svarte de. «Vi tror.»

Da rørte Jesus ved øynene deres og sa: «Dere tror at jeg kan gi dere synet, derfor skal det skje.» Og plutselig kunne mennene se. Jesus gav dem streng beskjed om ikke å fortelle noen om dette. Men de gikk og spredte ryktene om Jesus over hele området.

Da disse var gått, kom det noen andre med en mann til Jesus. Denne mannen var stum for han hadde en demon i seg. Jesus drev demonen ut, og mannen kunne snakke igjen. Folket undret seg og sa: «Vi har aldri sett noe slikt i Israel.»

Men fariseerne sa: «Det er herskeren over demonene som gir ham makt til å drive ut demoner.»¹¹²

3.56 Jesus blir avvist i sin egen hjemby

Jesus dro derfra og kom til hjemstedet sitt. Disiplene fulgte ham. På sabbaten underviste han i synagogen, og mange hørte ham. De undret seg og sa: «Hvor har han denne læren fra? Hvordan fikk han en slik visdom? Hvem har gitt ham det? Og hvordan har han fått makt til å gjøre alle undergjeringene? Er han ikke bare en snekker – Marias sønn, broren til Jakob, Josef, Judas og Simon? Og bor ikke søstrene hans her i byen?» Derfor avviste de ham.

Jesus sa til dem: «En profet blir æret overalt, unntatt på sitt hjemsted, blant sine slektninger og i sitt eget hjem.» Jesus kunne ikke gjøre noen mektige gjerninger der bortsett fra å legge hendene på enkelte syke og helbrede dem. Han undret seg over at de ikke ville tro.¹¹³

4 Året med motgang

4.1 *Be om arbeidere*

Jesus reiste rundt til alle byer og landsbyer. Han underviste i synagogene deres og forkynte evangeliet om Guds rike og helbredet alle sykdommer og plager. Han så de store folkemengdene og syntes inderlig synd på dem fordi de var urolige og hjelpeløse, som sauer uten gjeter. Jesus sa til disiplene sine: «Høsten er så stor, men det er bare noen få arbeidere til å høste inn. Gud er høstens herre. Be ham om å sende flere arbeidere som kan hjelpe til med innhøstingen hans.»¹¹⁴

4.2 *Jesus sender ut de tolv apostlene*

Jesus kalte sammen de tolv disiplene, og han gav dem makt til å drive ut onde ånder og til å helbrede enhver sykdom og plage.¹¹⁵

Jesus sendte de tolv ut med følgende instruksjoner: «Gå ikke til dem som ikke er jøder, og ikke gå inn i samaritanernes byer. Men gå til Israels folk. De er som fortapte får. Gå og forkynn: 'Guds rike er nær!' Helbred syke, vek opp døde, helbred spedalske og driv ut demoner. Denne kraften blir gitt dere gratis, derfor skal dere også hjelpe gratis. Ikke ta med dere penger – verken gull eller sølv eller kobber. Ta heller ikke med dere noen

reiseveske. Ta kun med dere det dere går og står i, og ta ikke med noen stav. For arbeideren er verd sin føde.

Når dere går inn i en by eller en landsby, så finn en som er verdig til å huse dere. Bli der til dere drar til neste sted. Når dere kommer inn i huset, skal dere si: 'Fred være med dere.' Tar de imot dere, er de verd deres fred, og deres fred skal komme over dem. Men dersom de ikke tar imot dere, er de ikke verd deres fred. Ta da tilbake den fred dere kom med. Og hvis noen nekter å ta imot dere og lytte til dere, skal dere dra bort fra det stedet og riste støvet av føttene deres. Jeg sier dere at på dommens dag skal det gå verre for det stedet enn for Sodoma og Gomorra.

Jeg sender dere ut, og dere skal være som sauer blant ulver. Vær derfor listige som slanger, men vær også uskyldige som duer. Vær forsiktige! Det er mange som ønsker å få dere arrestert og dømt. Dere vil bli pisket i synagogene. Dere vil bli ført frem for guvernører og konger fordi dere følger meg, og dere skal vitne om meg for guvernørene og kongene og det ikke-jødiske folket. Når dere blir arrestert, trenger dere ikke bekymre dere for hva dere skal si eller hvordan dere skal tale. Der og da skal dere bli gitt de ord som skal sies, og da er det ikke dere som taler, men det er Fars Ånd som taler gjennom dere.

Bror skal forråde sin bror til døden, fedre skal overgi sine barn til døden. Barna vil reise seg mot sine egne foreldre og volde deres død. Dere skal bli hatet av alle fordi dere følger meg. Men den som holder ut til enden, skal bli frelst. Blir dere forfulgt i én by, så gå til neste by. Jeg sier dere: Dere skal ikke bli ferdige med byene i Israel før Menneskesønnen vender tilbake.

En lærling er ikke større enn sin lærer. En tjener er ikke større enn sin herre. Lærlingen skulle være glad for å bli behandlet

på samme måte som sin lærer. Tjeneren skulle være glad for å bli behandlet på samme måte som sin herre. Når jeg, som er familiens hode, blir kalt 'herskeren over demonene', kan man ikke vente annet enn at dere også blir spottet, dere som er familiemedlemmer!

Vær ikke redde for dem! Alt som er skjult, skal komme for dagen. Alt som er hemmelig, skal bli kjent. Jeg sier dette i det skjulte, men dere skal kunngjøre det for alle. Alt jeg hvisker dere i ørene, skal dere rope ut til alle.

Vær ikke redd for mennesker. De kan ta livet av kroppen, men de kan ikke ta livet av sjelen. Gud er den dere skal frykte, han som kan sende både kropp og sjel i fortapelsen. Når man selger spurver, går det to spurver på en skarve skilling. Men selv ikke en eneste av disse fuglene dør uten at Far vet om det. Gud vet til og med hvor mange hårstrå dere har på hodet. Så vær ikke redde. Dere er så mye mer verd enn en hel flokk med spurver.

Hvis dere i andres påhør er villige til å si at dere tror på meg, skal jeg fortelle min Far i himmelen at dere tilhører meg. Men hvis dere i andres påhør sier at dere ikke tror på meg, vil jeg si til min Far i himmelen at dere ikke tilhører meg.

Tro ikke at jeg er kommet for å skape fred i verden. Jeg kom ikke for å skape fred. Jeg kom for å skape strid. Jeg er kommet for at dette skal skje:

'Sønn vil snu seg mot far.

Datteren vil snu seg mot mor.

Svigerdatter mot svigermor.

Selv din nærmeste familie blir din fiende.'

Den som elsker sin far eller mor høyere enn de elsker meg, er meg ikke verd. Den som elsker sin sønn eller datter høyere enn de elsker meg, er meg ikke verd. Den som ikke vil ta opp korset som blir gitt dem når de følger meg, er meg ikke verd. Den som klynger seg til det livet han har, skal miste det. Men den som gir opp sitt liv for meg, skal finne det sanne liv.

Den som tar imot dere, tar imot meg. Og den som tar imot meg, tar imot ham som har sendt meg. Den som tar imot en profet fordi han er en profet, skal få samme lønn som profeten får. Og den som tar imot en rettferdig person, fordi han er rettferdig, skal få samme lønn som den rettferdige får. Og den som hjelper en av disse små fordi han er min disippel, skal få sin lønn, om så det bare er et beger med kaldt vann.»¹¹⁶

Så dro apostlene ut, og gikk fra landsby til landsby.¹¹⁷ De forkynte for folket at de skulle omvende seg. De drev ut mange onde ånder og salvet mange syke med olje og helbredet dem.¹¹⁸

Da Jesus var ferdig med å gi disse instruksene til de tolv disiplene, dro han rundt til byene i Galilea for å undervise og forkynne.¹¹⁹

4.3 Hvordan døperen Johannes ble drept

Kong Herodes fikk høre om Jesus, for det ble snakket om ham overalt. Noen sa: «Han er døperen Johannes som er stått opp fra de døde. Det er derfor han kan gjøre disse undergjeringene.»

Andre sa: «Han er Elia.»

Andre igjen sa: «Han er en profet. Han er lik de store profetene fra gamle dager.»

Da Herodes fikk høre alt dette, sa han: «Jeg lot Johannes bli

halshugget. Nå er han blitt vekket opp fra de døde!¹²⁰ Og det er derfor han kan gjøre disse undergjøringene.»¹²¹

Det var Herodes selv som hadde sendt ut soldatene for å arrestere Johannes og kaste ham i fengsel for å tekkes Herodias. Hun hadde vært gift med Herodes' bror Filip, men så hadde Herodes tatt henne til kone. Johannes hadde da sagt til Herodes: «Det er ikke rett at du gifter deg med din brors kone.» Derfor hatet Herodias ham, og hun ønsket ham død, men klarte ikke å overtale Herodes til å ta livet av ham. Herodes var redd for å drepe Johannes, for han visste at han var en god og hellig mann. Derfor sørget han for å gi Johannes beskyttelse. Han likte å høre på Johannes, selv om han etterpå ble sittende igjen med flere spørsmål enn svar.

Omsider bød det seg en anledning for Herodias. Det var fødselsdagen til Herodes, og han holdt et stort selskap for sine fremste embetsmenn, offiserer og ledende menn i Galilea. Datteren til Herodias kom til festen og danset for dem, og Herodes og gjestene ble svært betatt av henne.

«Be meg om hva du vil, og jeg vil gi deg det,» lovet kongen. «Jeg vil gi deg alt, om det så er halve riket mitt.»

Jenta gikk til moren og spurte: «Hva skal jeg be kong Herodes om å gi meg?»

«Be om hodet til døperen Johannes,» svarte moren.

Da gikk jenta tilbake til kongen og sa: «Gi meg hodet til døperen Johannes på et fat, nå med det samme.»

Da ble Herodes nedslått, men han ville ikke bryte løftet han hadde gitt i gjestenes påhør, så han sendte en soldat for å hogge hodet av Johannes og bringe det med seg. Soldaten dro til fengslet og halshugget Johannes. Han kom tilbake med

hodet hans på et fat og gav det til Herodias datter som gav det videre til moren. Disiplene til Johannes fikk høre om hva som hadde skjedd. De gikk da og hentet kroppen til Johannes og la det i en grav.¹²²

Så gikk de til Jesus og fortalte hva som hadde skjedd.¹²³

4.4 Jesus metter mer enn fem tusen mennesker

Apostlene som Jesus hadde sendt ut, kom tilbake. De samlet seg hos ham og fortalte om alt de hadde gjort, og hva de hadde lært folket. Det var svært folksomt der de var, og det var så mange mennesker som kom og gikk, at Jesus og disiplene ikke engang fikk tid til å spise. «Bli med meg,» sa han til dem. «La oss gå til et sted hvor vi kan være alene og hvile oss.»

De dro av sted for å være i fred, og tok båten til et sted hvor det ikke bodde folk. Men det var mange som så dem dra, og som visste hvem de var. Fra alle byene strømmet folk sammen til det stedet de var på vei til, og de nådde frem før Jesus. Da Jesus gikk ut av båten og så den store folkemengden som ventet, syntes han veldig synd på dem, for de var som sauer uten gjeter. Derfor begynte han å undervise dem.

Det ble etter hvert sent på dagen. Disiplene kom til Jesus og sa: «Det er ingen som bor i dette området, og det er allerede veldig sent. Send folket fra deg. De må gå til gårdene og bygdene her omkring og kjøpe noe å spise.»

«Dere skal gi dem mat,» svarte Jesus.

Da sa de til Jesus: «Vi kan ikke kjøpe nok brød til alle disse menneskene. Vi ville alle være nødt til å arbeide en hel måned for å få råd til så mye brød.»¹²⁴

Andreas var også der, broren til Simon Peter. «Det er en gutt

her som har fem byggbrød og to små fisker» sa han. «Men det er ikke nok til så mange.»

«Be folket om å sette seg,» sa Jesus. Det var mye gress på stedet, og rundt fem tusen menn satte seg ned på bakken. Jesus tok brødene og ba takkebønnen. Så delte han ut til folket som ventet. Det samme gjorde han med fisken. Han gav dem så mye de ville ha, og det var nok til alle. Da de var ferdige, sa Jesus til disiplene: «Gå og samle sammen brødet og fisken som er til overs. Ikke la noe gå til spille.» De gjorde det. Da folkemengden begynte å spise, var det bare fem byggbrød, men etter måltidet fylte disiplene tolv store kurver med mat som var til overs.¹²⁵ De som hadde spist, var omkring fem tusen menn, foruten kvinner og barn.¹²⁶

Da det gikk opp for folket hvilket under dette var, sa de: «Han må være profeten som skal komme til verden.»

Jesus visste at de ville komme og kreve å gjøre ham til konge.¹²⁷

Jesus ba disiplene om å gå i båten og dra til Betsaida på den andre siden av sjøen. Han sa han skulle komme etter. Han ble igjen for å sende folket av sted,¹²⁸ så gikk han opp i fjellet for å være for seg selv og be.¹²⁹

4.5 Jesus går på vannet

Det ble sent, og han var alene. Båten med disiplene var nå langt fra land. Den hadde motvind og måtte kjempe seg frem i bølgene.

Mellom klokken tre og seks om morgenen var de fortsatt i båten. Da kom Jesus gående mot dem. Han gikk på vannet. Da de så det, ble de skremt. «Det er et spøkelse!» sa de og skrek av redsel.

Men Jesus sa: «Ikke vær redde! Det er jeg!»

«Herre,» sa Peter. «Hvis det virkelig er deg, så be meg om å komme bort til deg på vannet.»

«Kom, Peter,» sa Jesus.

Da steg Peter ut av båten og gikk på vannet bort mot Jesus. Men der han gikk på vannet, så han vinden og bølgene. Han ble redd og begynte å synke. «Herre, frels meg!» ropte han.

Da tok Jesus Peter i hånden og dro ham opp. «Din tro er liten,» sa Jesus. «Hvorfor tvilte du?»

Da Peter og Jesus var kommet om bord i båten igjen, la vinden seg. Disiplene i båten tilba ham og sa: «Du er virkelig Guds Sønn.»¹³⁰

4.6 Jesus helbreder mange syke

Jesus og disiplene la til land ved Gennesaret hvor de fortøyde båten. Da de steg ut av båten, fikk folket øye på Jesus. De kjente ham igjen og skyndte seg rundt i nabolaget for å fortelle at han var kommet. Da kom de bærende med sine syke på bårer dit han var. Jesus gikk inn i landsbyene, byene og gårdene i hele området. Overalt hvor han kom, ble de syke brakt til torget. De bønnfalt ham om å få ta på kappen hans, og alle som rørte ved ham, ble friske.¹³¹

4.7 Jesus er livets brød

Dagen etter var det ennå mange mennesker samlet på den andre siden av sjøen. De visste at Jesus ikke hadde reist sammen med disiplene i båten, men at disiplene hadde dratt av gårde uten ham. Og de visste at dette var den eneste båten som hadde vært på stranden. Da kom det noen båter fra Tiberias og la til ved

det stedet der folket hadde spist dagen før, der Herren hadde bedt takkebønnen og de hadde spist brødet. Da folk så at verken Jesus eller disiplene var der, gikk de i båtene og dro over til Kapernaum for å finne Jesus.

De fant ham på den andre siden av sjøen. «Herre, når kom du deg hit?» spurte de.

«Hvorfor leter dere etter meg?» svarte Jesus. «Er det fordi dere så alle undergjerningene? Sannheten er at dere søker meg fordi dere spiste av brødet og ble mette. Men mat råtner og forgår. Arbeid derfor ikke for den type mat, men for maten som består og gir evig liv. Menneskesønnen skal gi dere denne maten. Det er bare han som kan gi det, fordi Far har satt sitt segl på ham.»

Folket spurte da Jesus: «Hvilke gjerninger er det da Gud vil vi skal gjøre?»

«De gjerninger Gud vil dere skal gjøre er: Tro på ham som han har sendt,» svarte Jesus.

«Hvilke tegn vil du gjøre for oss?» spurte folket. «Kan vi få se et tegn, skal vi tro på deg. Våre forfedre fikk manna i ørkenen. Som Skriften sier: 'Han gav dem brød fra himmelen å spise.'»

Jesus sa: «Det var ikke Moses som gav folket brød fra himmelen, men min Far gir dere det sanne brød fra himmelen. Guds brød er han som stiger ned fra himmelen og gir verden liv.»

«Herre,» sa de da, «gi oss dette brødet fra nå av!»

«Jeg er det brødet som gir liv,» sa Jesus. «Den som kommer til meg skal ikke sulte. Den som tror på meg skal aldri mer tørste. Jeg har sagt dere før at dere har sett meg, og allikevel tror dere ikke. Alle de som Far gir meg, skal komme til meg, og jeg

skal aldri støte dem fra meg. Jeg er kommet fra himmelen for å gjøre Guds vilje, ikke for å gjøre det jeg selv vil. Og jeg skal ikke miste noen av dem han har gitt meg, men reise dem opp på den siste dag. Den som ser Sønnen og tror på ham, har evig liv, og jeg skal reise ham opp på den siste dag. Dette er min Fars vilje.»

Da begynte noen jøder å småsnakke seg imellom fordi han sa: «Jeg er brødet som kommer fra himmelen.» «Dette er jo Jesus,» sa de. «Vi kjenner hans far og mor. Han er sønn av Josef. Hvordan kan han hevde: 'Jeg er kommet fra himmelen?'"»

«Hold opp å murre,» sa Jesus. «Det er Far som har sendt meg. Han skal bringe folk til meg, og jeg skal reise dem opp på den siste dag. Den som Far ikke bringer til meg, kan ikke komme til meg. Det er skrevet hos profetene: 'Alle skal være opplært av Gud.' Det er de som hører på Far og lærer av ham, som kommer til meg. Jeg sier ikke at det er noen som har sett Far. Den eneste som har sett Far, er han som er fra Gud. Han har sett Far.

Jeg sier dere at hver den som tror, har evig liv. Jeg er det brødet som gir liv. Deres forfedre spiste den manna Gud gav dem i ørkenen, allikevel døde de. Her er brødet som kommer fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, skal aldri dø. Jeg er det levende brødet som kommer fra himmelen, og den som spiser av dette brødet skal ha evig liv. Dette brødet er min kropp, som jeg gir til liv for verden.»

Jødene diskuterte nå seg imellom: «Hvordan kan denne mannen gi oss sin kropp å spise?»

«Tro meg når jeg sier at dere må spise Menneskesønnens kropp, og dere må drikke hans blod,» sa Jesus. «Gjør dere ikke det, har dere ikke livet i dere. Den som spiser min kropp og drikker mitt blod, har evig liv. Jeg skal reise ham opp på

den siste dag. Min kropp er den sanne mat, og mitt blod er den sanne drikk. Den som spiser min kropp og drikker mitt blod, lever i meg, og jeg i ham.

Det er Far som har sendt meg. Han lever, og jeg lever ved ham. Hver den som spiser meg, skal leve ved meg. Jeg er ikke som det brødet deres forfedre spiste. De spiste brødet, allikevel døde de. Jeg er brødet som er kommet ned fra himmelen. Den som spiser dette brødet, skal leve evig.»

Dette sa Jesus mens han underviste i synagogen i Kapernaum.¹³²

4.8 Mange disipler forlater Jesus

Da disiplene til Jesus hørte dette, var det mange av dem som sa: «Dette er harde ord. Hvem kan ta til seg dette?»

Jesus visste hva disiplene mumlet om seg imellom, så han sa: «Blir dere støtt over det jeg sa? Hva skal dere da tro når dere ser Menneskesønnen fare opp til himmelen, dit han kom fra? Det er Ånden som gir liv, ikke kroppen. Ordene jeg har talt til dere, er av Ånden og gir liv. Men det er noen av dere som ikke tror.» Jesus visste hvem det var som ikke trodde. Han hadde visst dette helt fra begynnelsen av, slik han visste hvem det var som kom til å utlevere ham til fienden. Jesus sa: «Det var derfor jeg sa: Ingen kan komme til meg uten at Far drar ham til meg.»

Etter at Jesus hadde sagt dette, var det mange av disiplene som trakk seg unna og forlot ham.

Jesus spurte de tolv apostlene: «Vil dere også forlate meg?»

Da svarte Simon Peter: «Herre, hvem skulle vi da gå til? Du har ordet som gir evig liv. Vi tror på deg. Vi vet at du er Guds Hellige.»

Jesus svarte: «Jeg valgte ut dere tolv, men en av dere er en djevil.» Han snakket om Judas, sønnen til Simon Iskariot. Judas var en av de tolv apostlene, men senere skulle han utlevere Jesus til fiendene.

Etter dette dro Jesus omkring i Galilea. Han dro ikke til Judea, for de jødiske lederne der hadde planer om å drepe ham.¹³³

4.9 Guds bud og menneskenes tradisjoner

Det kom noen fariseere og skriftlærde fra Jerusalem og samlet seg om Jesus. De la merke til at noen av disiplene hans spiste med urene hender, det vil si at de ikke vasket hendene etter jødisk ritual. Jødene, og spesielt fariseerne, spiser ikke før de har vasket hendene på en spesiell måte, slik det kreves av dem ifølge tradisjonene. Og når de kjøper noe på markedet, spiser de ikke uten å ha rensset det først. De følger også mange andre skikker etter forfedrene, som rensing av kopper og kar.

Fariseerne og de skriftlærde sa til Jesus: «Disiplene dine overholder ikke de eldgamle skikkene våre. De spiser med urene hender. Hvorfor gjør de dette?»

Jesus svarte: «Dere er alle hyklere. Jesaja hadde rett da han skrev om dere:

'Dette folk ærer meg med sine ord,
men i virkeligheten betyr jeg ingenting for dem.
Deres tilbedelse av meg er tom.
Det de lærer folket er bare menneskeregler.'

Dere har sluttet å følge Guds bud. I stedet velger dere de menneskeskapte budene som andre har pålagt dere.»

Og han fortsatte: «Dere viser en egen evne i å unngå Guds bud slik at dere kan følge deres egen lære! Moses sa: 'Du skal hedre din far og din mor.' Han sa også: 'Enhver som taler ondt om sin far eller mor, skal dø.' Men dere lærer at folk kan si til sin far eller mor: 'Jeg kan ikke hjelpe dere, for det jeg kunne gitt dere, skal jeg gi til Gud.' Dere lærer dem at de ikke trenger gjøre noe for far eller mor. Dermed lærer dere at det ikke er så viktig å gjøre det Gud har påbudt. Dere mener det er viktigere å følge deres egne tradisjoner, som dere pålegger andre, og mange andre slike ting gjør dere.»

Jesus kalte folket til seg igjen og sa: «Hør på meg og forstå det jeg sier: Ikke noe av det dere putter i munnen, kan gjøre dere urene. Det er det som kommer innenfra som gjør dere urene.»¹³⁴

Disiplene kom til Jesus og spurte: «Er du klar over at du fornærmet fariseerne med den uttalelsen?»

Jesus svarte: «Hver plante som ikke er plantet av min Far, skal bli rykket opp med roten. Hold dere unna fariseerne. De leder folket, men de er blinde veiledere som leder blinde. Og når en blind leder en blind, havner begge i grøften.»

«Forklar oss hva du mente med det du sa tidligere til folket,» ba Peter.

«Forstår dere fortsatt ikke?» sa Jesus. «Dere vet jo at alt som kommer inn i munnen, går ned i magen og ut av kroppen. Men alt det onde som kommer ut av munnen, kommer fra hjertet, og det er det som gjør mennesket urent. Alt begynner i tankene: onde tanker, mord, ekteskapsbrudd, seksuelle synder, tyveri, løgn og sladder. Det er dette som gjør mennesket urent. Men å spise uten å ha rensset hendene, gjør ikke mennesket urent for Gud.»¹³⁵

4.10 Jesus hjelper en kanaaneisk kvinne

Jesus forlot så den delen av landet og gikk til Tyros og Sidon. En kanaaneisk kvinne fra disse traktene kom ut og ropte: «Herre, Davids Sønn, vær så snill og hjelp meg! Datteren min har en ond ånd i seg, og hun lider.»

Men Jesus svarte henne ikke. Disiplene kom da til ham og sa: «Be henne om å gå sin vei. Hun roper jo uten stans og vil ikke la oss være i fred.»

«Gud har bare sendt meg til de fortapte i Israel,» svarte Jesus.

Da kom kvinnen bort til Jesus og kastet seg ned for ham. «Herre, hjelp meg!» sa hun.

«Det er ikke rett å ta brødet fra barna og gi til hundene,» sa Jesus til henne.

Kvinnen sa: «Nei, Herre, men selv hundene får spise smulene som faller fra sin herres bord.»

Da svarte Jesus: «Kvinne, din tro er stor! Du skal få det du ba om.» Og i samme øyeblikk var datteren hennes helbredet.¹³⁶

4.11 Jesus helbreder en døv mann

Jesus forlot Tyros-området. Han tok veien om Sidon og dro så mot Gennesaretsjøen via de ti byer.¹³⁷

Store folkemengder kom til ham med sine mange syke og la dem foran Jesus. Det var lamme, blinde, uføre, døde og mange andre. Jesus helbredet alle sammen.¹³⁸

De førte til ham en mann som var døv og hadde tungt for å snakke, og ba Jesus legge hendene sine på ham og helbrede ham. Jesus trakk ham unna mengden for å være alene med ham.

Han stakk fingrene i ørene på mannen. Så spyttet han på en finger og la den på mannens tunge. Jesus så opp mot himmelen, og med et høyt sukk sa han: «Effata!» Det betyr «Lukk deg opp!» I samme øyeblikk kunne mannen både høre og bruke tungen igjen, og han snakket rent.

Jesus ba folket om ikke å fortelle noen om dette, men jo mer han forbød dem, desto mer gikk snakket.¹³⁹ Folk var over seg av undring da de så at de stumme kunne tale, de uføre ble friske, de lamme kunne gå, og de blinde kunne se.¹⁴⁰ «Se, alt han har gjort, er godt! Han får døve til å høre og stumme til å tale,» sa de,¹⁴¹ og de lovpriste Israels Gud.¹⁴²

4.12 Jesus metter mer enn fire tusen

Jesus kalte disiplene til seg og sa: «Jeg synes synd på folket. De har vært sammen med meg i tre dager, og nå har de ingenting å spise. Jeg vil ikke sende dem sultne fra meg. De kunne besvime på veien hjem.»

«Hvor skal vi få tak i nok brød til å mette så mange?» spurte disiplene. «Det er langt til nærmeste landsby.»

«Hvor mange brød har dere?» spurte Jesus.

«Vi har syv brød og noen få småfisker,» svarte de.

Jesus ba da folket om å sette seg ned. Han tok de syv brødene og fisken og ba takkebønnen. Han brøt brødet og gav til disiplene, og disiplene gav mat til folket. Og folket spiste seg mette. Etterpå fylte disiplene syv kurver med mat som var blitt til overs. Det var omtrent fire tusen menn som spiste, utenom kvinner og barn. Etter at de alle hadde spist, sendte Jesus folket hjem. Selv gikk han om bord i båten og dro til traktene ved Magadan.¹⁴³

4.13 *Noen tviler på Jesu makt*

Fariseerne og saddukeerne kom til Jesus. De ville teste ham. Så de ba ham vise dem et tegn fra Gud.

Jesus svarte: «Når dere ser solnedgangen, vet dere hvordan været i morgen blir. Er himmelen rød, sier dere det blir godt vær, og når himmelen er mørk og rød om morgenen, sier dere at det kommer regn. Dette er værtegn. Dere ser tegnene på himmelen og vet å tyde dem. Se på alt dette som skjer rundt dere nå. Det er også tegn, men dere kan ikke tyde dem. Et ondt og utro folk ber om tegn fra himmelen, men de skal ikke få se noe annet tegn enn Jona-tegnet.» Og med disse ord gikk han fra dem.¹⁴⁴

4.14 *Disiplene misforstår*

Jesus og disiplene dro over til den andre siden av sjøen. Men disiplene hadde glemt å ta med seg brød. Jesus sa til dem: «Vær på vakt! Vokt dere for surdeigen til fariseerne og saddukeerne.»

«Sier han dette fordi vi glemte å ta med brød?» spurte disiplene seg imellom.

Jesus visste hva de snakket om. Derfor spurte han dem: «Hvorfor snakker dere om at dere ikke har brød? Dere har liten tro. Forstår dere fortsatt ingenting? Husker dere ikke de fem brødene som mettet de fem tusen og alle kurvene dere fylte med brød som var til overs? Og husker dere ikke de syv brødene som mettet de fire tusen og alle kurvene dere fylte etterpå? Hvordan kan dere tro at jeg snakker om mat? Jeg sier at dere skal vokte dere for fariseernes og saddukeernes surdeig.»

Da skjønnte de hva Jesus mente. Det var ikke surdeigen i brødet de skulle vokte seg for, men for læren til fariseerne og saddukeerne.¹⁴⁵

4.15 *Jesus helbreder en blind mann i Betsaida*

Så kom de til Betsaida. En blind mann ble ført til Jesus, og de ba ham røre ved mannen. Jesus tok da den blinde i hånden og ledet ham utenfor landsbyen. Han spyttet ham i øynene, la hendene på ham og spurte: «Ser du noe?»

Mannen så opp. «Jeg kan se mennesker,» svarte han. «De ser ut som trær som går omkring.»

Jesus la igjen hendene på mannens øyne, og mannen stirret rundt seg. Øynene hans var helbredet, og nå så han alt helt tydelig. Jesus sendte ham hjem. Han sa: «Ikke gå inn i landsbyen, og ikke si det til noen der.»¹⁴⁶

4.16 *Peters bekjennelse*

Jesus kom til traktene rundt Cæsarea Filippi. Han spurte disiplene: «Hvem sier folk at jeg er?»

«Noen sier du er døperen Johannes. Andre sier du er Elia. Og andre igjen sier du er Jeremia eller en annen av profetene,» svarte de.

Da sa Jesus til disiplene: «Og hvem sier dere at jeg er?»

«Du er Messias,» svarte Peter. «Den levende Guds Sønn.»

«Velsignet er du, Simon, sønn av Jona,» sa Jesus. «For dette har du ikke lært av andre, men min Far i himmelen har åpenbart for deg hvem jeg er. Derfor sier jeg deg: Du er Peter. På denne klippen vil jeg bygge min kirke, og døden skal ikke få makt over den. Jeg vil gi deg nøkkelen til Guds rike. Det du binder på jorden, skal være bundet i himmelen. Det du løser på jorden, skal være løst i himmelen.»

Så påla han dem ikke å fortelle noen om at han var Messias.¹⁴⁷

4.17 Jesus forteller at han skal dø

Fra da av begynte Jesus å forberede disiplene på at han måtte dra til Jerusalem. Han forklarte at de jødiske lederne, overprestene og de skriftlærde skulle påføre ham store lidelser, at han skulle drepes, og at han tre dager etter skulle reises opp fra de døde.

Peter tok Jesus til side for å få snakke med ham på tomannshånd. Han begynte å irettesette Jesus: «Gud fri deg, Herre! Dette må ikke skje med deg!»

Da sa Jesus til Peter: «Gå bort fra meg, Satan! Du hjelper meg ikke. Du har ikke tanke for det som Gud vil. Du tenker bare på det som mennesker synes er viktig.»

Og Jesus sa til disiplene: «Hvis noen av dere vil være mine disipler, må han slutte å tenke på seg selv og hva han selv vil. Han må være villig til å ta opp det korset som er gitt ham for å følge meg. Den som vil berge sitt liv, skal miste det. Men den som gir opp sitt eget liv for meg, skal finne det sanne liv. Hva er verdien i å eie hele verden hvis man går fortapt? Alle pengene i verden ville ikke kunne gi deg livet tilbake.¹⁴⁸

Ikke skam dere over meg og min lære. Den som skammer seg, skal jeg skamme meg over når jeg kommer i min og min Fars og mine englers herlighet.¹⁴⁹ Og Menneskesønnen skal lønne enhver etter det han har gjort. Tro meg når jeg sier at noen av dere som står her, skal få se Menneskesønnen komme med sitt rike før dere dør.»¹⁵⁰

4.18 Jesus blir sett med Moses og Elia

Seks dager senere tok Jesus med seg Peter, Jakob og hans bror Johannes og førte dem opp på et høyt fjell. Der var de alene¹⁵¹

for å be. Mens han ba,¹⁵²så disiplene at Jesus ble forvandlet. Ansiktet hans lyste som solen, og klærne hans ble hvite som lyset.¹⁵³

Plutselig sto det to menn der sammen med ham. Det var Moses og Elia. De viste seg også i lys og herlighet. De snakket med Jesus om hans død som ville finne sted i Jerusalem. Peter og de andre lå og sov. Nå våknet de og fikk se Jesu herlighet og de to andre mennene som sto sammen med ham. Da mennene var i ferd med å forlate Jesus, sa Peter: «Herre, det er godt at vi er her. Vi kan sette opp tre hytter her – en til deg, en til Moses og en til Elia.»¹⁵⁴

Mens Peter sa dette, kom en lysende sky over dem, og en stemme fra skyen sa: «Dette er min Sønn som jeg elsker. I ham har jeg min glede. Hør på ham!» Disiplene som var sammen med Jesus, hørte denne stemmen, og de kastet seg ned på jorden av frykt. Men Jesus kom bort til dem og rørte ved dem. «Reis dere, og vær ikke redde!» sa han. Disiplene så opp og så at Jesus var alene.

På vei ned igjen fra fjellet, gav Jesus dem dette påbudet: «Ikke fortell til noen hva dere har sett på fjellet. Vent til Menneskesønnen har stått opp fra de døde. Da kan dere fortelle hva dere har sett.»

Disiplene spurte Jesus: «Hvorfor sier de skriftlærde at Elia skal komme før Messias kommer?»

Jesus svarte: «De har rett når de sier at Elia skal komme. Og det er sant at Elia skal sette alt i stand. Men jeg sier dere, Elia har allerede kommet. Folket visste ikke hvem han var, og de mishandlet ham og gjorde med ham som de ville. Slik er det også med Menneskesønnen. På samme måte skal de også la

Menneskesønnen lide.» Da skjønte disiplene at når Jesus snakket om Elia, mente han egentlig døperen Johannes.¹⁵⁵

4.19 Jesus befri en ung gutt fra en ond ånd

Jesus og disiplene kom tilbake til folkemengden. En mann kom bort til Jesus og falt på kne for ham. «Herre,» sa han. «Vær så snill og se til sønnen min. Han er plaget av anfall og faller ofte i ilden eller i vannet. Jeg tok ham med til disiplene dine, men de kunne ikke helbrede ham.»

Jesus svarte: «Dagens mennesker har ingen tro, dere lever så feil. Hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg holde ut med dere? Kom hit med gutten.»¹⁵⁶

Disiplene førte da gutten til ham. Straks den onde ånden fikk se Jesus, gikk den til angrep på gutten. Gutten falt om og rullet på bakken mens skummet sto ut av munnen på ham.

Jesus spurte guttens far: «Hvor lenge har dette pågått?»

«Fra han var liten gutt,» svarte faren. «Ånden kaster ham ofte i ilden eller i vannet for å ta livet av ham. Om det er mulig for deg å gjøre noe, så ha barmhjertighet med oss og hjelp oss.»

«Hvorfor spør du: 'om det er mulig'? Alt er mulig for den som tror,» sa Jesus.

Straks ropte faren: «Jeg tror! Hjelp meg i min tvil!»

Jesus så alle folkene som kom løpende til for å se hva som skjedde, så han sa til den onde ånden: «Du onde ånd som gjør denne gutten døv og stum – jeg befaler deg å fare ut av ham og aldri mer fare inn i ham!»

Den onde ånden skrek til og kastet gutten ned på bakken igjen før den for ut. Gutten så helt livløs ut. «Han er død!» var det mange som sa, men Jesus tok ham i hånden og reiste ham

opp. Så gikk Jesus inn i huset hvor disiplene fikk være alene med ham. «Hvorfor klarte vi ikke å drive ut den onde ånden?» spurte de. Jesus svarte: «Denne typen kan bare drives ut ved bønn og faste.»¹⁵⁷

4.20 Jesus forteller om sin død og oppstandelse

Så brøt Jesus og disiplene opp derfra og dro gjennom Galilea. Jesus ville ikke at noen skulle vite hvor de var, for han ønsket å være alene med disiplene og undervise dem. Han sa til dem: «Menneskesønnen skal bli overgitt i menneskers hender, og de skal ta livet av ham. Etter tre dager skal han stå opp fra de døde.» Disiplene skjønnte ikke hva han mente, og de våget ikke å spørre ham.¹⁵⁸

4.21 Om å betale skatt

Jesus og disiplene kom til Kapernaum. Mennene som krevde inn tempelskatten, som var to drakmer, kom bort til Peter og spurte: «Betaler mesteren deres tempelskatten?»

«Ja, det gjør han,» svarte Peter.

Så gikk Peter inn i huset der Jesus var, og før Peter rakk å si noe, sa Jesus: «Jordens konger krever forskjellige typer skatt av folket, men hvem er det som betaler skatten? Er det kongens barn, eller er det de andre? Hva tror du?»

«Det er de andre som betaler skatten,» sa Peter.

«Da slipper jo barna til kongen å betale skatt,» sa Jesus. «Men vi ønsker ikke å støte skatteinnkreverne. Derfor gjør du følgende: Gå og fisk i sjøen. Den første fisken du trekker opp, skal du åpne opp gapet på, og der skal du finne en mynt verd fire drakmer. Gi den mynten til skatteinnkreveren. Den dekker skatten for oss begge.»¹⁵⁹

4.22 *Hvem er størst i Guds rike?*

Da kom disiplene til Jesus og spurte: «Hvem er størst i Guds rike?»

Jesus kalte da til seg et lite barn. Han stilte barnet foran disiplene og sa: «Sannheten er at dere må snu om på tankegangen deres og bli som barn. Gjør dere ikke det, vil dere aldri komme inn i Guds rike. Den største i Guds rike er den som gjør seg selv liten som dette barnet. Den som tar imot et slikt lite barn i mitt navn, tar imot meg.»¹⁶⁰

Da sa Johannes: «Mester, vi så en mann som drev ut demoner i ditt navn, men han er ikke en av oss. Derfor ba vi ham om å holde opp med det fordi han ikke tilhører oss.»

«Hindre ham ikke,» svarte Jesus. «Den som gjør mektige gjerninger i mitt navn, kan ikke rett etterpå si noe ondt om meg. Den som ikke er imot oss, er med oss. Jeg sier dere at den som gir dere et beger med vann fordi dere hører Messias til, skal sannelig få sin lønn.¹⁶¹ Men den som lokker en av disse små som tror på meg, til å falle, da var det bedre for den personen å få en kvernstein om halsen og bli kastet i sjøen. Det er synd på menneskene i verden på grunn av alt som lokker til fall. Disse ting må skje, men ve det menneske som frister.

Hvis din hånd eller din fot lokker deg til fall, så hogg den av og kast den fra deg. Det er bedre for deg å miste en del av kroppen og ha evig liv, enn å ha to hender og to føtter og bli kastet i den evige ilden. Om øyet ditt fører deg til fall, så riv det ut og kast det fra deg. Det er bedre for deg å gå med ett øye og ha evig liv enn å ha to øyne og bli kastet i helvetes ild.

Vær forsiktige så dere ikke ser ned på en eneste av disse små.

Jeg sier dere at disse har sine engler i himmelen som alltid er hos min Far.

Om en mann har hundre sauer, men en av sauene har gått seg vill, hva gjør han da? Han lar de nittini være igjen på fjellet og går for å lete etter den som har gått seg bort. Stemmer ikke det? Og når han finner den, gleder han seg mer over den ene enn over de nittini som ikke har gått seg vill. På samme måte er det Fars vilje at ikke en eneste av disse små skal gå tapt.»¹⁶²

4.23 Når noen gjør urett mot deg

«Dersom din bror eller søster i Guds familie gjør urett mot deg, så gå til dem og vis dem hva de har gjort feil, men gjør det på tomannshånd. Hører de på deg, har du vunnet en bror eller søster tilbake. Men dersom de nekter å høre, så gå til dem igjen og ta med deg en eller to andre. Da vil dere være to eller tre vitner som kan fortelle hva som har hendt. Dersom de da nekter å høre, skal du si det til menigheten. Hvis de ikke engang vil høre på menigheten, skal han være for deg som en som ikke kjenner Gud eller som en toller.

Jeg sier dere at det dere binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og det dere løser på jorden, skal være løst i himmelen. For å si det på en annen måte: Det som to av dere her på jorden blir enige å be om, vil min Far i himmelen gjøre for dere. Ja, der to eller tre er samlet i mitt navn, der vil jeg være midt iblant dem.»¹⁶³

4.24 En fortelling om tilgivelse

Da kom Peter bort til Jesus og spurte: «Herre, når noen ikke slutter å gjøre urett mot meg, hvor mange ganger skal jeg tilgi ham? Syv ganger?»

Jesus svarte: «Jeg sier deg, du skal tilgi dem mer enn syv ganger. Du skal fortsette å tilgi dem selv om de gjør urett mot deg sytti ganger syv ganger.

Guds rike er som en konge som bestemte seg for å kreve tilbake det tjenerne skyldte ham. Kongen tok fatt på oppgjøret. En tjener skyldte ham ti tusen talenter. Det var helt umulig for ham å betale tilbake til sin herre, kongen. Så herren beordret at mannen og alt han eide skulle selges, til og med kona og barna hans. Pengene skulle brukes til å betale gjelden.

Men tjeneren kastet seg ned på kne for ham og bønnfalt: 'Vær tålmodig med meg. Jeg skal betale tilbake alt jeg skylder.' Herren syntes synd på ham, så han sa til tjeneren at han ikke trengte å betale tilbake, og han lot ham gå fri.

Senere oppsøkte den samme tjeneren en annen tjener som skyldte ham hundre denarer. Han grep om halsen hans og forlangte: 'Betal det du skylder meg!'

Den andre tjeneren falt på kne for ham. 'Vær tålmodig med meg,' tryglet han. 'Jeg skal betale tilbake alt jeg skylder.'

Men den første tjeneren viste ingen tålmodighet, og han fortalte dommeren at den andre tjeneren skyldte ham penger. Dermed ble den andre tjeneren satt i fengsel til han hadde nedbetalt hele gjelden. Alle de andre tjenerne så hva som skjedde, og de syntes synd på mannen og fortalte herren alt sammen.

Herren kalte da den første tjeneren til seg og sa: «Din onde tjener. Du bønnfalt meg om å ettergi deg gjelden din, og jeg sa du ikke behøvde å betale tilbake noe! Skulle du ikke vise samme barmhjertighet mot andre som jeg har vist deg?' Herren var rasende og kastet tjeneren i fengsel for å bli straffet, og tjeneren var i fengsel til han hadde betalt hele gjelden.

Denne kongen gjorde det samme som min Far skal gjøre med dere. Dersom dere ikke tilgir deres brødre og søstre av hele deres hjerte, vil ikke min himmelske Far tilgi dere.»¹⁶⁴

4.25 Om å følge Jesus

Mens de alle gikk langs veien, var det en som sa til Jesus: «Jeg vil følge deg, hvor enn du går.»

«Revene har sine hi, og fuglene har reir. Men Menneskesønnen har ikke noe han kan hvile hodet sitt på,» svarte han.

Jesus sa til en annen mann: «Følg meg!»

«Herre, la meg først gå og begrave min far,» svarte mannen.

Men Jesus sa til ham: «La de døde begrave sine døde. Gå du ut og forkynn Guds rike.»

«Jeg vil følge deg, Herre, men la meg først ta farvel med familien min,» sa en annen.

Jesus sa: «Den som begynner å pløye et jorde, men ser seg tilbake, er ikke skikket til Guds rike.»¹⁶⁵

4.26 Jesus på løvhyttfesten

Det var tiden for den jødiske løvhyttfesten. Jesu brødre sa til ham: «Dra av gårde til høytiden i Judea slik at disiplene dine der kan få se undergjerningene dine. Hvis du vil bli kjent, må du ikke drive med alt dette i det skjulte. Vis deg for hele verden! La verden få se dine gjerninger.» De sa dette fordi heller ikke de trodde på ham.

«For dere er enhver tid den rette,» svarte Jesus, «men min tid er ennå ikke kommet. Verden har ikke noe å hate dere for, men meg hater den, for jeg forteller at dens gjerninger er onde. Dra dere til løvhyttfesten. Jeg går ikke nå, for min tid er ennå ikke kommet.» Han forble så i Galilea.

Brødrene hans dro dermed opp til løvhyttefesten. Da de hadde dratt, gikk Jesus også avsted, men i hemmelighet, så det var ingen som så ham. De jødiske lederne prøvde å finne ham under høytiden, og de spurte: «Hvor er den mannen?»

Det var mange folk der, og det ble hvisket mye om Jesus. Noen sa: «Han er en god mann.» Men andre sa: «Nei, han fører folket vill.» Men det var ingen som våget å snakke åpent om ham, for de var redde for de jødiske lederne.¹⁶⁶

4.27 Jesus underviser under løvhyttefesten

Da de var kommet halvveis i høytiden, sto Jesus frem på tempelplassen og begynte å undervise. De jødiske lederne ble forbløffet og sa: «Hvordan kan denne mannen vite så mye? Han har jo ikke samme skolering som oss!»

Jesus svarte: «Min lære kommer ikke fra meg selv. Min lære kommer fra ham som har sendt meg. De som virkelig ønsker å gjøre Guds vilje, vil gjenkjenne at min lære er fra Gud og ikke er fra meg selv. Dersom jeg lanserte mine egne ideer, var jeg bare ute etter ære. Men hvis jeg søker å ære ham som har sendt meg, da taler jeg sant. Den som gjør dette, lyver ikke. Moses gav dere jo budene, men dere følger ikke budene. Når dere påstår at dere følger dem, hvorfor er dere da ute etter å drepe meg?»

Folket svarte: «Det må være en demon som har gjort deg gal. Vi vil da ikke drepe deg.»

Jesus sa til dem: «Jeg gjorde én undergjerning på sabbaten,» sa Jesus til dem, «og dere ble alle bestyrtet. Men dere følger forskriftene Moses gav dere om omskjærelsen – og noen ganger utfører dere den på sabbaten. Det var jo egentlig ikke Moses som gav dere omskjærelsen. Den kom fra forfedrene før

Mose tid. Ja, ofte utfører dere omskjærelsen på guttebarna på sabbaten. Når da et menneske kan bli omskåret på sabbaten for at Moseloven skal bli overholdt, hvorfor fordømmer dere da at jeg helbreder et menneskes kropp på sabbaten? Døm ikke etter det dere ser. Vær rettferdige og døm etter det som er rett.»¹⁶⁷

4.28 Folket lurer på om Jesus kan være Messias

Noen av dem som bodde i Jerusalem, sa: «Dette er mannen de prøver å ta livet av, men han underviser jo der alle kan se og høre ham, og det er ingen som stanser ham. Kanskje lederne likevel har kommet til at han er Messias. Men når den virkelige Messias kommer, skal ingen vite hvor han er fra. Vi vet jo hvor denne mannen er fra.»

Jesus drev fortsatt og underviste på tempelplassen, og han ropte ut: «Kjenner dere meg virkelig, og vet dere hvor jeg er fra? Jeg er kommet, men ikke etter min egen bestemmelse. Jeg ble sendt av en som er sann, men dere kjenner ham ikke. Jeg kjenner ham, for jeg kommer fra ham. Det er han som har sendt meg.»

Da Jesus sa dette, forsøkte de å gripe ham, men det var ingen som kunne legge hånd på ham, for hans time var ennå ikke kommet. Det var mange som trodde på Jesus, og de sa: «Vi venter på Messias. Men når han kommer, vil han da gjøre flere tegn enn det denne mannen har gjort?»

Fariseerne hørte alt folkesnakket, og overprestene og fariseerne sendte tempelvokterne for å arrestere ham. Da sa Jesus: «Jeg skal være hos dere en stund til. Så skal jeg gå tilbake til ham som har sendt meg. Dere skal se etter meg, men ikke finne meg. Dit jeg går, kan dere ikke komme.»

«Hvor har han tenkt å gå siden vi ikke skal finne ham?» sa jødene til hverandre. «Har han tenkt seg til de greske byene hvor folket vårt bor? Skal han forkynne for grekerne? Han sier: 'Dere skal se etter meg, men ikke finne meg.' Han sier også: 'Dit jeg går, kan dere ikke komme.' Hva betyr alt dette?»

Så kom den siste dagen i høytiden, som var den viktigste dagen. Da sto Jesus fram og ropte: «Den som tørster, kan komme til meg og få drikke. Den som tror på meg, fra hans hjerte skal det renne elver av levende vann. Det er det Skriften sier.» Jesus snakket om Ånden. Ånden var ennå ikke gitt til folket, fordi Jesus ennå ikke var vendt tilbake til sin herlighet. Senere skulle de som trodde på Jesus, motta Den hellige ånd.

Da folket hørte Jesu ord, sa noen: «Denne mannen må være profeten.»

Andre sa: «Han er Messias.»

Og andre igjen sa: «Messias skal ikke komme fra Galilea. Skriften sier at han skal komme fra Davids familie, og at han skal komme fra Betlehem, Davids by.» Da ble det splittelse i folket på grunn av ham. Noen ville arrestere ham, men det var ingen som rørte ham.¹⁶⁸

4.29 De jødiske lederne forkaster ham

Tempelvokterne kom tilbake til overprestene og fariseerne. Prestene og fariseerne spurte: «Hvorfor tok dere ikke med Jesus?»

Tempelvokterne svarte: «Vi har aldri hørt noen tale som ham!»

«Han har narret dere også!» sa fariseerne. «Er det vel noen av oss ledere eller fariseere som tror på ham? Folkehopen der ute vet ingenting om loven. De er under Guds forbannelse.»

Men Nikodemus, han som tidligere hadde oppsøkt Jesus, var der i gruppen, og han sa: «Loven tillater ikke at vi dømmer noen uten av vi først avhører dem og finner ut hva de har gjort.»

De jødiske lederne svarte da: «Du må også være fra Galilea! Les i skriftene. Det står ingenting der om at en profet skal komme fra Galilea.»¹⁶⁹

4.30 Kvinnen som ble tatt i utroskap

Alle gikk så hver til sitt. Jesus gikk ut til Oljeberget. Tidlig om morgenen var han tilbake på tempelplassen. Folket stimlet seg om ham, og han satte seg ned og begynte å undervise dem.

De skriftlærde og fariseerne kom med en kvinne som var tatt i seng med en mann hun ikke var gift med. De stilte henne foran folket og sa til Jesus: «Mester, denne kvinnen er grepet i utroskap. Moseloven pålegger oss å steine slike kvinner til døden. Hva mener du?»

Dette sa de for å få ham til å si noe de kunne bruke mot ham, men Jesus bøyde seg ned og begynte å skrive i sanden med fingeren. De jødiske lederne fortsatte å spørre, så han reiste seg opp og sa: «Den som er uten synd, kan kaste den første steinen på henne.» Jesus bøyde seg ned igjen og skrev i sanden.

Da de hørte dette, gikk de bort, den ene etter den andre. De eldste først, så fulgte de andre. Tilslutt var Jesus alene med kvinnen som sto foran ham. Han kikket opp igjen og sa til henne: «Hvor ble det av alle sammen? Var det ingen som fordømte deg?»

«Nei, ingen,» svarte hun.

«Heller ikke jeg fordømmer deg,» sa Jesus. «Du kan gå nå, men synd ikke igjen.»¹⁷⁰

4.31 *Jesus er verdens lys*

Senere talte Jesus til folket igjen. «Jeg er verdens lys,» sa han. «Den som følger meg, skal aldri leve i mørket, men ha livets lys.»

Fariseerne sa til Jesus: «Når du vitner om deg selv, er du den eneste som sier at det er sant. Ditt vitneutsagn er derfor ugyldig.»

«Ja, jeg sier disse tingene om meg selv,» svarte Jesus. «Men folket kan tro på det jeg sier, for jeg vet hvor jeg er kommet fra, og jeg vet hvor jeg går hen. Men dere vet ikke hvor jeg er kommet fra, eller hvor jeg går hen. Dere dømmer meg slik mennesker dømmer hverandre. Jeg dømmer ingen. Men om jeg dømmer, så er min dom gyldig, for når jeg dømmer, er jeg ikke alene. Min Far som har sendt meg, er med meg. Deres egen lov sier at når to vitner om det samme, da er vitneutsagnet gyldig. Jeg er det ene vitnet som vitner om meg selv. Og Far som har sendt meg, er mitt andre vitne.»

Da spurte de: «Hvor er din far?»

«Dere kjenner verken meg eller min Far. Hadde dere kjent meg, hadde dere også kjent Far.» Jesus sa dette mens han underviste på tempelplassen, nær tempelkisten. Allikevel var det ingen som arresterte ham, for hans tid var ennå ikke kommet.

Igen sa Jesus til folket: «Jeg går fra dere. Dere skal lete etter meg, men dere skal dø i deres synd. Dit jeg går, kan dere ikke komme.»

De jødiske lederne spurte hverandre: «Har han tenkt å ta sitt eget liv? Er det derfor han sier: 'Dit jeg går, kan dere ikke komme?''»

Men Jesus sa til dem: «Dere er nedenfra, jeg er ovenfra.

Dere er av denne verden, men jeg er ikke av denne verden. Jeg sa at dere skal dø i deres synder. Ja, hvis dere ikke tror at JEG ER, skal dere dø i deres synder.»

«Hvem er du da?» spurte de.

Jesus svarte: «Jeg er den jeg har sagt dere fra begynnelsen av. Jeg har mye å si om dere og mye å dømme dere for, men jeg sier bare det jeg blir bedt om å si av ham som har sendt meg, og han taler sant.»

De forsto ikke hvem det var han snakket om. Han snakket til dem om Far, så han sa til dem: «Når dere har løftet opp Menneskesønnen, skal dere skjønne at JEG ER. Dere skal forstå at jeg ikke gjør noe av meg selv, og at jeg sier kun det som Far har vist meg. Han som har sendt meg, er med meg. Han har ikke forlatt meg, for jeg gjør alltid det som behager ham.»

Da han sa dette, kom mange til tro på ham.¹⁷¹

4.32 Abrahams barn

Jesus sa da til jødene som trodde på ham: «Hvis dere fortsetter å ta imot og leve etter mitt ord, er dere mine sanne disipler. Dere skal kjenne sannheten, og sannheten skal sette dere fri.»

De svarte: «Vi er Abrahams etterkommere, og vi har aldri vært slaver. Hvorfor sier du da at vi skal bli satt fri?»

Jesus svarte: «Jeg sier dere at enhver som synder, er en slave – en slave av synden. En slave blir ikke for alltid i huset. En sønn derimot blir for alltid i huset. Får Sønnen frigjort dere, da er dere virkelig fri. Jeg vet dere er etterkommere av Abraham. Men dere er ute etter å drepe meg fordi dere ikke vil ta imot min lære. Jeg forteller dere det Far har vist meg. Men dere gjør det deres far har sagt dere.»

«Vår far er Abraham,» sa de.

Jesus sa: «Var dere Abrahams etterkommere, ville dere fulgt hans eksempel. Jeg er en som har fortalt dere sannheten jeg har hørt av Gud, men dere prøver å ta livet av meg. Det gjorde ikke Abraham. Dere gjør som deres egen far.»

Men de sa: «Vi er da ikke som barn som ikke vet hvem som er faren. Gud er vår Far. Han er vår eneste Far.»¹⁷²

4.33 Djevelens barn

Jesus sa til dem: «Var Gud virkelig deres Far, da hadde dere elsket meg. Jeg er kommet fra Gud, og nå er jeg her. Jeg er ikke kommet av meg selv. Det er Gud som har sendt meg. Dere skjønner ikke det jeg sier, fordi dere ikke tåler min lære. Dere har djevelen til far, og det er ham dere tilhører. Dere elsker å gjøre det han vil. Han var en morder fra begynnelsen av. Det finnes ikke sannhet i ham. Han er som de løgnene han serverer. Ja, djevelen er en løgner, og han er løgnens far.

Jeg sier dere sannheten, og det er derfor dere ikke tror meg. Kan noen av dere påvise at jeg har syndet? Hvis jeg sier dere sannheten, hvorfor kan dere ikke tro meg? Den som er av Gud, tar imot hans ord. Men dere tar ikke imot Guds ord fordi dere ikke er av Gud.»¹⁷³

4.34 Jesus taler om seg selv og om Abraham

Jødene svarte da: «Vi tror at du er en samaritan, og vi tror at du er besatt. Har vi ikke rett i det?»

Jesus svarte: «Jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far, men dere viser meg forakt. Jeg søker ikke min egen ære, men det er en som søker ære for meg. Han er den som dømmer. Jeg sier dere: Den som holder fast på mitt ord, skal aldri dø.»

Jødene sa da til Jesus: «Nå vet vi at du er besatt! Selv Abraham og profetene døde. Men du sier: 'Den som holder fast på mitt ord, skal aldri dø.' Du er da ikke større enn vår far Abraham? Han døde, og det gjorde også profetene. Hvem tror du at du er?»

Jesus svarte: «Hvis jeg ærer meg selv, er ikke min ære noe verd. Det er min Far som gir meg ære. Og dere sier at han er deres Gud. Dere kjenner ham ikke, men jeg kjenner ham. Der- som jeg sier at jeg ikke kjente ham, var jeg en løgner som dere. Men jeg kjenner ham og gjør hans vilje. Deres far Abraham gledet seg til å se min dag. Han visste at jeg skulle komme og gledet seg.»

Jødene sa da til Jesus: «Hva? Hvordan kan du si at du har sett Abraham? Du er ikke engang femti år!»

Jesus svarte: «Før Abraham ble født, ER JEG.» Da han sa dette, tok de opp steiner for å kaste på ham. Men Jesus skjulte seg for dem og forlot tempelområdet.¹⁷⁴

4.35 Jesus helbreder en mann som er født blind

Da Jesus kom gående, så han en mann som hadde vært blind fra fødselen av. «Mester, hvorfor er denne mannen født blind?» spurte disiplene Jesus. «Hvem er det som har syndet? Er det ham selv eller foreldrene hans?»

«Verken denne mannens eller foreldrenes synd er årsak til at han er blind,» svarte Jesus. «Han var født blind for at Guds gjerninger kan bli åpenbart på ham. Mens det ennå er dag må vi fortsette å gjøre arbeidet til han som har sendt meg. Natten kommer, og ingen kan arbeide om natten. Mens jeg er i verden, er jeg denne verdens lys.»

Etter at Jesus hadde sagt dette, spyttet han i jorden, laget til leire og gned det på mannens øyne. «Gå nå og vask deg i Siloadammen,» sa Jesus til ham. *Siloa* betyr «utsendt». Mannen gikk da til dammen, vasket seg og kom tilbake. Nå kunne han se.

Naboene hans og noen av de som før hadde sett ham tigge, sa: «Se! Er det ikke han som hele tiden sitter og tigger?»

Noen sa: «Ja visst! Det er ham.» Men andre sa: «Nei, det kan ikke være samme mannen. Han bare ligner.»

Da sa mannen selv: «Det er meg.»

«Hva er det som har hendt? Hvordan fikk du synet?» spurte de ham.

Han svarte: «Mannen de kaller Jesus laget leire og la det på øynene mine. Så ba han meg gå og vaske meg i Siloa. Jeg gikk dit, og da jeg hadde vasket meg, kunne jeg se.»

De spurte ham: «Hvor er denne mannen?»

«Det vet jeg ikke,» svarte han.¹⁷⁵

4.36 Spørsmål fra religiøse ledere

De førte da mannen som hadde vært blind, til fariseerne. Det var sabbat den dagen Jesus hadde laget leire og helbredet mannens øyne. Fariseerne spurte derfor mannen: «Hvordan fikk du synet?»

«Han la leire på øynene mine,» svarte mannen. «Jeg vasket meg, og nå kan jeg se.»

Noen av fariseerne sa: «Denne mannen holder ikke sabbaten, derfor kan han ikke være fra Gud.»

Andre sa: «Men en som synder, kan ikke gjøre slike undergjerninger.» Det ble uenighet blant dem om dette.

De spurte mannen igjen: «Siden det var dine øyne som ble helbredet: Hvem tror du at han er?»

Han svarte: «Han er en profet.»

De jødiske lederne trodde fortsatt ikke at mannen hadde vært blind og nå kunne se. De sendte bud på foreldrene hans og spurte: «Er dette sønnen deres? Dere sier at han var født blind. Hvordan har det seg da at han kan se?»

Foreldrene svarte: «Vi vet at denne mannen er vår sønn, og han ble født blind. Men vi vet ikke hvordan det er gått til at han nå kan se, eller hvem det er som har helbredet øynene hans. Spør ham. Han er gammel nok til å svare for seg.» De sa dette fordi de var redde for de jødiske lederne. Lederne hadde allerede bestemt at den som sa at Jesus var Messias, skulle straffes og utstøtes fra synagogen. Det var derfor foreldrene sa: «Han er gammel nok. Spør ham.»

De jødiske lederne kalte mannen til seg igjen. De sa: «Gi Gud ære og fortell oss sannheten. Vi vet at denne mannen er en synder.»

Mannen svarte: «Jeg vet ikke om han er en synder. Men dette vet jeg: Jeg var blind, og nå kan jeg se.»

De spurte: «Hva gjorde han med deg? Hvordan helbredet han øynene dine?»

«Det har jeg allerede fortalt dere,» svarte han. «Men dere ville ikke høre på meg. Hvorfor vil dere da høre det igjen? Vil dere også bli hans disipler?»

Men de skjelte ham ut og sa: «Det er du som er en disippel, ikke vi! Vi er disipler av Moses. Vi vet at Gud talte til Moses. Men vi vet ikke engang hvor denne mannen kommer fra!»

Mannen svarte: «Det er veldig merkelig! Dere vet ikke hvor

han kommer fra, men han helbredet øynene mine. Vi vet alle at Gud ikke hører på syndere, men han lytter til alle som tilber ham og gjør hans vilje. Dette er første gangen vi hører om noen som helbreder øynene til en som er født blind. Denne mannen må være fra Gud. Var han ikke fra Gud, kunne han ikke gjøre slike ting.»

De jødiske lederne svarte: «Du er født full av synd! Skal du belære oss?» Og så kastet de ham ut.¹⁷⁶

4.37 Åndelig blindhet

Da Jesus fikk vite at de hadde kastet ham ut, fant han mannen og spurte: «Tror du på Menneskesønnen?»

«Fortell meg hvem han er så jeg kan tro på ham,» sa mannen.

«Du har allerede sett ham,» sa Jesus. «Menneskesønnen er han som snakker med deg nå.»

Da svarte mannen: «Ja, Herre, jeg tror!» Og han kastet seg ned og tilba Jesus.

Jesus sa: «Til dom er jeg kommet til denne verden. Jeg er kommet for at de blinde skal få synet, og jeg er kommet for at de som tror de kan se, skal bli blinde.»

Det var noen fariseere i nærheten som hørte dette og spurte: «Hva? Sier du at vi også er blinde?»

Jesus sa: «Var dere virkelig blinde, hadde dere ingen synd. Men dere påstår at dere ser, derfor er dere skyldige.»¹⁷⁷

4.38 Gjeteren og sauene

Jesus sa: «Jeg sier dere at når en mann går inn til saueflokkene, skal han gå gjennom porten. Klatrer han over et annet

sted, er han en tyv og er ute etter å stjele sauer. Men den som passer på sauene, går gjennom porten. Han er gjeteren. Mannen som vokter porten åpner for ham. Og sauene hører stemmen hans. Han kaller sauene sine ved navn, og han fører dem ut. Han fører alle sammen ut. Så går han foran dem og leder dem. Sauene følger ham, for de kjenner stemmen hans, men de ville aldri følge en de ikke kjenner, for de kjenner ikke hans stemme.»

Jesus fortalte folket denne historien, men de skjønnte ikke hva han mente.

Da sa Jesus igjen: «Jeg sier dere: Jeg er porten inn til sauene. Alle som har kommet før meg har vært tyver og røvere. Sauene hørte ikke på dem. Jeg er porten. Den som går gjennom meg, skal bli frelst. De skal fritt få gå inn og ut, og de skal finne alt de trenger. En tyv kommer for å stjele, drepe og ødelegge. Men jeg er kommet for å gi liv – et liv i overflod.

Jeg er den gode gjeter, og den gode gjeter gir sitt liv for sauene. En som er leid inn for å passe på sauene, er ikke det samme som en gjeter for sauene tilhører ikke ham. Og når han ser en ulv komme, løper han sin vei og lar sauene i stikken. Da angriper ulven saueflokken og sprer den. Mannen flykter fordi han bare er leid inn og har ingen omsorg for sauene.

Jeg er gjeteren som har omsorg for sauene. Jeg kjenner sauene mine slik som Far kjenner meg. Og mine sauer kjenner meg slik som jeg kjenner Far. Jeg gir mitt liv for sauene. Jeg har også andre sauer. De er ikke i denne flokken. Jeg må lede disse også. De skal høre min stemme, og det skal være én flokk og én gjeter. Far elsker meg fordi jeg gir mitt liv. Jeg gir mitt liv for siden å ta det tilbake. Ingen tar mitt liv. Jeg gir det frivillig. Jeg har makt

til å gi mitt liv, og jeg har makt til å ta det tilbake. Det er det min Far har pålagt meg.»

Igjen var det full splittelse blant jødene på grunn av det Jesus sa. Mange av dem mente: «Han er besatt og gal. Hvorfor bry seg med å høre på ham?»

Men andre sa: «Dette er ikke ordene til en som er besatt. En demon kan ikke helbrede øynene på en blind mann.»¹⁷⁸

4.39 Jesus sender ut syttito av disiplene sine

Etter dette valgte Herren seg ut syttito disipler til. Han sendte dem ut to og to i forveien for seg til alle de byene og stedene han skulle besøke, og sa til dem: «Høsten av mennesker som skal samles inn, er stor, men det er bare noen få arbeidere. Høsten tilhører Gud. Be ham om å sende flere arbeidere for å høste inn grøden.

Dere kan gå av sted. Men hør! Jeg sender dere ut, og dere skal være som sauer blant ulver. Ta ikke med dere penger eller vesker eller sandaler. Stans ikke for å snakke med noen på veien. Før dere går inn i et hus, skal dere si: 'Fred være med dette hjemmet.' Og om de som bor der, er fredens mennesker, skal freden dere kommer med, være over dem. Hvis ikke, skal den vende tilbake til dere selv. Bli boende i det fredselskende hjemmet. Spis og drikk det de setter foran dere. En arbeider skal være sin lønn verd. Ikke flytt til et annet hus.

Når dere går inn i en landsby, og folket tar imot dere, skal dere spise den maten de serverer dere. Helbred de syke som bor der, og si til dem: 'Guds rike er kommet nær!'

Men hvis dere går inn i en landsby, og folket ikke tar imot dere, så gå ut i gatene i den byen og si: 'Selv støvet vi har fått på føttene i byen deres, skal vi børste av oss. Men husk at Guds rike

er kommet nær.' Jeg sier dere at på dommens dag skal selv folket i Sodoma slippe lettere enn folket i denne byen.

Hvilke redsler venter ikke dere, byene Korasin og Betsaida! Jeg gjorde mange undergjerninger hos dere. Hvis de samme tegnene hadde skjedd i Tyros og Sidon, ville folket i disse byene for lengst omvendt seg og sluttet å synde. De ville kledd seg i sekk og aske for å vise sin anger. På dommens dag skal Tyros og Sidon slippe lettere enn dere. Og du, Kapernaum, skal du bli opphøyd til himmelen? Nei, til dødsriket skal du støtes ned.

Når noen hører dere, som er mine disipler, så hører de meg. Når noen forkaster dere, forkaster de meg. Og når noen forkaster meg, forkaster de ham som har sendt meg.»

De syttito kom glade tilbake og sa: «Herre, til og med demonene adlyder når vi nevner ditt navn!»

Jesus sa til dem: «Jeg så Satan falle som lyn fra himmelen. Han er fienden, men dere skal vite at dere er gitt mer makt enn det han har. Jeg har gitt dere makt til å trække på slanger og skorpioner. Ingenting skal skade dere. Ja, til og med åndene skal adlyde dere. Og dere kan være glade, ikke fordi dere har en slik makt, men fordi navnene deres er skrevet i himmelen.»

Da ble Jesus fylt med glede fra Den hellige ånd og sa: «Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre. Jeg takker deg for at du har skjult disse tingene for de vise og forstandige, men for dem som er som små barn har du åpenbart dette. Ja, Far, dette har du gjort fordi du ville det slik.

Min Far har gitt meg alt. Ingen vet hvem Sønnen er – det er bare Far som vet det, og det er bare Sønnen som vet hvem Far er. De eneste som skal få vite hvem Far er, er de som Sønnen åpenbarer det for.»

Og Jesus snudde seg til disiplene sine. De var nå alene med ham. Han sa: «Dere er velsignet som får se det dere nå ser! Mange profeter og konger har lengtet etter å se det dere nå ser, men de fikk aldri se det. Og de skulle gjerne hørt det dere hører, men de fikk aldri høre det.»¹⁷⁹

4.40 *Det største budet, og historien om den barmhjertige samaritan*

En skriftlærd kom til Jesus for å sette ham på prøve. Han sa: «Mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?»

Jesus sa til ham: «Hva sier loven? Hvordan tolker du den?»

Mannen svarte: «'Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte, av hele din sjel og av all din kraft.' Og: 'Du skal elske din neste slik du elsker deg selv.'»

Jesus sa: «Du har svart rett. Gjør det, og du skal ha evig liv.»

Mannen ville vise at han allerede levde rett, så han sa: «Men hvem er min neste?»

Jesus svarte: «En mann var på vei fra Jerusalem til Jeriko. Da ble han omringet av noen røvere som rev av ham klærne, slo ham og lot ham ligge igjen halvdød på bakken.

Da kom det en jødisk prest gående langs veien. Han så mannen som lå der, men han stanset ikke for å hjelpe ham. Han bare gikk sin vei. Så kom det en levitt. Han så også den mishandlede mannen, men gikk utenom og ville heller ikke stanse opp for å hjelpe. Han bare gikk.

Da kom det en samaritan langs veien hvor den sårede mannen lå. Han fikk øye på mannen og syntes veldig synd på ham. Samaritanen gikk bort til ham og helte olivenolje og vin på sårene hans og forbandt ham. Samaritanen hadde et esel. Han la den sårede

mannen på eselet og tok ham med til et herberge og pleiet ham. Dagen etter fant samaritanen fram to sølvmynter og gav dem til ham som jobbet på herberget. Han sa: 'Stell godt med ham. Må du legge ut mer, skal jeg betale deg når jeg kommer tilbake.»

Da sa Jesus: «Hvem av disse tre synes du viste seg som den neste for mannen som ble mishandlet av røverne?»

Den skriftlærde svarte: «Han som hjalp ham.»

Jesus sa: «Gå du og gjør det samme.»¹⁸⁰

4.41 Marta og Maria

Mens Jesus og disiplene var underveis, kom de til en landsby hvor han fikk bo i huset til en kvinne som het Marta. Hun hadde en søster som het Maria. Maria satt ved Jesu føtter og lyttet til hans ord mens søsteren Marta var travelt opptatt med alt arbeidet som måtte gjøres. Marta gikk inn til dem og sa: «Herre, bryr du deg ikke om at min søster har overlatt alt arbeidet til meg? Be henne om å hjelpe meg!»

Herren svarte henne: «Marta, Marta, du er urolig og bekymrer deg for så mange ting. Det er bare én ting som er nødvendig. Maria har valgt det rette, og det skal aldri bli tatt fra henne.»¹⁸¹

4.42 Jesus lærer disiplene å be

En gang var Jesus ute og ba, og da han var ferdig, sa en av disiplene til ham: «Johannes lærte sine disipler å be. Herre, lær oss å be.»

Jesus sa til sine disipler: «Slik skal dere be:

'Far, vi ber om at ditt navn alltid skal holdes hellig.

Vi ber om at ditt rike skal komme.

Gi oss den mat vi trenger hver dag.

Tilgi oss våre synder,
 slik vi har tilgitt den som har gjort urett mot oss.
 Og led oss ikke inn i fristelse.›»

Da sa Jesus til dem: «Sett at du går til en venns hus midt på natten og sier til ham: 'En venn av meg har kommet til byen for å besøke meg, men jeg har ikke noe mat å by ham. La meg få tre brød.' Vennen din svarer: 'Gå vekk! Ikke forstyr meg! Døren er allerede stengt, og barna mine og jeg er i seng. Jeg kan ikke stå opp og gi deg brød nå.' Jeg sier dere at vennskapet kanskje ikke er grunn nok til at han står opp og gir deg brødet, men han vil helt sikkert stå opp og gi deg alt du trenger dersom du fortsetter å be ham. Vær derfor utholdende når dere ber, og Gud vil gi dere det dere ber om. Vær utholdende når dere søker, og dere skal finne. Vær utholdende når dere banker på, og døren skal åpnes for dere. Ja, for den som fortsetter å be, han skal få. Den som fortsetter å søke, skal finne. Og den som fortsetter å banke på, skal det bli åpnet opp for. Er det noen av dere som har en sønn? Hva ville du gjøre om sønnen din ba om en fisk? Ville vel noen far gi ham en slange? Eller om han ba om et egg, ville noen av dere gi ham en skorpion? Selvfølgelig ikke! Når selv dere som er onde vet å gi barna deres gode gaver, hvor mye mer skal da ikke deres Far i himmelen gi Den hellige ånd til den som ber ham!›»¹⁸²

4.43 Advarsel og oppmuntring

Imens hadde det samlet seg tusenvis av folk. De var så mange at de tråkket på hverandre. Før Jesus talte til dem, sa han til disiplene: «Vokt dere for surdeigen til fariseerne. De er hyklere.

Alt som er skjult, skal bli avdekket, og alt som er hemmelig, skal bli gjort kjent. Det dere sier i mørket skal bli talt ut i lyset, og det dere hvisker i de innerste rommene, skal bli ropt ut fra hustakene.»

Så sa Jesus til folket: «Venner, jeg sier dere: Frykt ikke mennesker. De kan slå i hjel kroppen, men siden kan de ikke gjøre mer. Jeg skal vise dere hvem dere skal frykte: Frykt Gud, for han har makt til å drepe og deretter kaste dere i helvetet. Ja, ham er det dere skal frykte.

Når fugler blir solgt, er prisen for fem småfugler bare et par skilling, men ikke en eneste av dem er glemt av Gud. Ja, Gud vet til og med hvor mange hårstrå dere har på hodet. Ikke vær redd. Dere er mer verd enn mange fugler.

Jeg sier dere, er dere overfor andre villige til å bekjenne at dere tilhører meg, da vil jeg erklære at dere tilhører meg. Sier dere derimot overfor andre at dere ikke tror på meg, da vil jeg i Guds englers nærvær erklære at dere ikke tilhører meg.

Hver den som taler mot Menneskesønnen, skal bli tilgitt. Men hver den som taler mot Den hellige ånd, skal ikke bli tilgitt.

Når dere blir ført frem for lederne og andre høytstående menn i synagogen, vær da ikke bekymret for hva dere skal si. Den hellige ånd skal lære dere i samme stund hva dere skal si.»¹⁸³

4.44 Fortellingen om den uforstandige rike

Det var en mann i folkemengden som sa til Jesus: «Mester, faren min har nylig gått bort og har etterlatt oss en del arv. Si til min bror at han skal dele med meg.»

Men Jesus sa til ham: «Hvem har sagt at jeg skal være

dommer eller avgjøre hvordan din farsarv skal fordeles mellom dere?» Og Jesus fortsatte: «Vokt dere for all form for grådighet. Ingenting av det dere eier, kan gi dere liv.»

Så fortalte Jesus denne fortellingen: «Det var en rik mann som hadde en fruktbar eiendom som gav gode avlinger. Han tenkte med seg selv: 'Hva skal jeg gjøre? Jeg har ikke plass til avlingen min.'

Så sa han: 'Nå vet jeg hva jeg skal gjøre. Jeg river ned låvene mine og bygger større låver! Da får jeg plass til all hveten og all den gode grøden. Så kan jeg si til meg selv: Nå har jeg mye godt lagret for mange år fremover. Slapp av, spis, drikk og nyt livet!'

Men Gud sa til mannen: 'Du uforstandige menneske! I natt skal du dø. Hva med alt du har samlet deg? Hvem skal ha glede av det nå?'

Slik skal det gå med hver den som samler skatter til seg selv. For Gud er han ikke rik.»¹⁸⁴

4.45 Å følge Jesus vil føre til splid

Jesus fortsatte å tale til dem: «Jeg er kommet for å kaste ild på jorden. Som jeg skulle ønske den allerede var tent! Det er en fryktelig dåp som ligger foran meg, og jeg har ikke ro før den er fullført. Tror dere jeg er kommet for å skape fred på jorden? Nei, jeg er kommet for å splitte jorden! Fra nå av skal en familie på fem være i strid med hverandre, tre mot to, og to mot tre.

Far og sønn skal være i strid med hverandre:

Sønnen skal stå mot faren.

Faren skal stå mot sønnen.

Mor og datter skal være i strid med hverandre:

Datteren skal stå mot moren.

Moren skal stå mot datteren.

Svigermor og svigerdatter skal være i strid med hverandre:

Svigerdatteren skal stå mot svigermoren.

Svigermoren skal stå mot svigerdatteren.¹⁸⁵

4.46 *Vend om!*

Omtrent på denne tiden kom det noen og fortalte Jesus hva som hadde hendt med galileerne som var kommet for å tilbe. Pilatus hadde myrdet dem, og blodet deres hadde blandet seg med blodet fra dyrene de hadde ofret. Jesus svarte dem: «Mener dere dette hendte dem fordi de var større syndere enn andre fra Galilea? Nei, slett ikke. Men dersom dere ikke omvender dere, skal dere alle omkomme på samme måte! Og hva med de atten som døde da Siloatårnet styrtet sammen over dem? Mener dere de var større syndere enn de andre som bor i Jerusalem? Slett ikke. Men jeg sier dere at hvis dere ikke omvender dere, vil også dere gå til grunne.»

Så fortalte Jesus denne historien: «En mann hadde et fikentre. Han hadde plantet det i hagen sin. Han kom stadig for å se etter frukt på det, men fant ingen. Da sa han til tjeneren sin: 'Jeg har sett etter frukt på treet i tre år nå uten å finne noe. Skjær det ned! Hvorfor skulle det stå der og arme ut jorden?' Men tjeneren svarte: 'Herre, la treet stå ett år til. La meg grave rundt det og gjødsle det. Kanskje treet vil bære frukt neste år. Bli det fortsatt ingen fikener, hogger vi det ned.'»¹⁸⁶

4.47 *Jesus helbreder en kvinne på sabbaten*

Jesus underviste i en synagoge på sabbaten. Der var det en kvinne som var plaget av en ond ånd som hadde gjort henne

ufør i atten år. Ryggen hennes var helt krum, og hun kunne ikke rette den opp. Da Jesus så henne, ropte han til henne: «Kvinne, du er løst fra din sykdom!» Han la hendene på henne, og straks kunne hun rette seg opp, og hun begynte å prise Gud.

Synagogeforstanderen ble sint fordi Jesus helbredet på sabbaten. Han sa til folket: «Det er seks dager til å arbeide på. Da kan dere komme og bli helbredet, men ikke på sabbaten.»

«Dere hyklere!» svarte Herren. «Dere løser jo arbeidsdyrene deres hver dag for å la dem drikke – selv på sabbaten. Denne kvinnen som jeg helbredet er en sann datter av Abraham, men Satan har holdt henne bundet i atten år. Skulle ikke hun få bli løst på sabbaten!» Da Jesus sa dette, skammet de seg, alle de som hadde kritisert ham, og alle gledet seg over de fantastiske gjerningene han gjorde.¹⁸⁷

4.48 De jødiske lederne angriper Jesus

Det ble vinter, og det var tid for tempelinnvielsesfesten i Jerusalem. Jesus var på tempelplassen ved Salomos søylehall. De jødiske lederne flokket seg om ham. «Hvor lenge vil du holde oss i uvisshet om deg selv?» spurte de. «Er du Messias, så si det rett ut.»

Jesus svarte: «Jeg har allerede sagt dere det, men dere trodde ikke. Jeg gjør undergjerninger i min Fars navn. Disse gjerningene viser hvem jeg er. Men dere tror ikke, for dere hører ikke til blant mine sauer. Mine sauer hører min stemme. Jeg kjenner dem, og de følger meg. Jeg gir mine sauer evig liv. De skal aldri dø, og ingen kan rive dem ut av min hånd. Det er min Far som har gitt meg dem, og han er større enn alle. Ingen kan rive noen ut av hans hånd. Far og jeg er ett.»

Da tok jødene igjen opp steiner for å steine ham. Men han sa til dem: «Alle de gode gjerningene dere har sett meg gjøre, er fra Far. Hvilke av dem er det dere vil steine meg for?»

De svarte: «Vi steiner deg ikke for de gode gjerningene, men du spotter Gud. Du er bare et menneske, men du sier at du er lik Gud! Det er det vi steiner deg for.»

Jesus svarte: «I deres egen lov står det skrevet at Gud sier: 'Jeg har sagt at dere er guder.' Dette skriftstedet kaller dem guder, dem som Guds ord kom til. Og Skriften taler alltid sant. Hvorfor anklager dere meg da for gudsbespottelse når jeg sier at jeg er Guds Sønn? Jeg er den som Gud har utvalgt og sendt til verden. Hvis jeg ikke gjør min Fars gjerninger, så ikke tro på meg. Men hvis jeg gjør min Fars gjerninger, så tro på det jeg gjør. Dere tror kanskje ikke på meg, men dere skulle i det minste tro på mine gjerninger. Da ville dere skjønne og innse at Far er i meg, og jeg er i Far.»

De prøvde igjen å gripe ham, men han ble borte for dem.

Da dro han tilbake over Jordanelven til stedet hvor Johannes hadde begynt å døpe. Jesus ble der en tid, og mange kom til ham. De sa: «Johannes gjorde ingen tegn, men alt han sa om denne mannen, er sant.» Og det var mange der som trodde på Jesus.¹⁸⁸

4.49 Den trange dør

Jesus underviste i hver by og landsby på vei til Jerusalem. Da var det noen som spurte ham: «Herre, hvor mange mennesker skal bli frelst? Er det bare noen få?»

«Døren til himmelen er trang,» svarte Jesus. «Kjemp for å komme inn gjennom den. Mange skal forsøke å komme inn,

men ikke klare det. Når en mann låser døren til huset sitt, og dere står på utsiden og banker på, så vil han ikke lukke opp. Dere ber: 'Herre, åpne døren for oss.' Men han vil svare: 'Jeg kjenner dere ikke. Hvor er dere fra?' Da vil dere si: 'Vi spiste og drakk med deg. Du forkynte på gatene i byen vår.' Da skal han si til dere: 'Jeg kjenner dere ikke. Hvor er dere fra? Bort fra meg! Dere er alle mennesker som gjør urett.'

Og dere skal se Abraham, Isak og Jakob og alle profetene der inne i Guds rike mens dere blir stående igjen på utsiden. Da skal dere gråte og skjære tenner av smerte. Folk skal komme fra øst, vest, nord og sør. De skal sitte til bords i Guds rike. Da skal de som er små i dette livet, bli opphøyet i Guds rike, og de som er opphøyet i dette livet, skal bli små.»¹⁸⁹

4.50 Jesus skal dø i Jerusalem

Akkurat da kom noen fariseere til Jesus og sa: «Du må komme deg bort herfra, for Herodes har tenkt å ta livet av deg.»

Jesus sa til dem: «Gå og si til den reven: 'I dag og i morgen skal jeg drive ut onde ånder og fullføre mitt arbeid med å helbrede. Den tredje dagen er arbeidet ferdig.' Etter det, må jeg av sted, for alle profeter skulle miste sitt liv i Jerusalem og ikke noe annet sted.

Jerusalem, Jerusalem! Du som slår profetene i hjel. Du som steiner dem som Gud har sendt til deg. Hvor ofte har jeg ønsket å ta meg av dine barn. Jeg har ønsket å samle dem, som en høne samler kyllingene under vingene sine, men dere ville ikke la meg gjøre det. Nå skal deres hus bli fullstendig tomt. Jeg sier dere at dere ikke skal se meg før den dagen dere sier: 'Velkommen! Velsignet er han som kommer i Herrens navn.'»¹⁹⁰

4.51 *Jesus hjemme hos en fariseer*

Det var sabbat, og Jesus dro hjem til en høytstående fariseer for å spise hos ham. Alle som var der, holdt øye med ham. Det var en mann der som led av en alvorlig sykdom. Jesus spurte fariseerne og de skriftlærde: «Er det rett eller galt å helbrede på sabbaten?» Men de ville ikke svare ham. Da rørte han ved mannen og helbredet ham. Så sendte han mannen bort. Jesus sa til fariseerne og de skriftlærde: «Hvis din sønn eller ditt arbeidsdyr faller i brønnen på en sabbat, ville dere ikke umiddelbart dra ham opp?» Fariseerne og de skriftlærde kunne ikke motsi ham.

Da la Jesus merke til at noen av gjestene valgte seg ut de beste plassene ved bordet, og han sa: «Sett deg ikke på de viktigste plassene ved bordet når noen har invitert deg til et bryllup. Kanskje de har invitert noen som står høyere enn deg, og hvis du allerede har satt deg på den viktigste plassen, kommer de bort til deg og sier: 'La denne mannen få sitte her.' Da vil du ydmyket måtte gå og sette deg nederst.

Når noen inviterer deg, så gå og sett deg nederst ved bordet. Da kommer de og sier til deg: 'Venn, vi har en bedre plass til deg!' På den måten blir du æret i alle gjestenes påsyn. Hver den som setter seg selv høyest, skal bli ydmyket, men hver den som ydmyker seg, skal settes høyt.»

Så sa Jesus til fariseeren som hadde invitert ham: «Når du innbyr til middag eller kveldsmåltid, så skal du ikke bare be venner, søsken, slektninger og rike naboer. For de vil gjengjelde innbydelsen. Når du skal holde selskap, skal du i stedet invitere fattige, uføre, lamme og blinde. Da skal du være velsignet, for disse kan ikke gjengjelde deg. De har ingenting. Men Gud vil lønne deg når de rettferdige står opp fra de døde.»¹⁹¹

4.52 Fortellingen om dem som var bedt til fest

En mann som satt ved bordet sammen med Jesus, hørte dette, og sa: «Velsignet er den som får sitte til bords i Guds rike!»

Jesus sa til ham: «En mann skulle holde en stor fest. Han inviterte mange folk. Da det var tid for å spise, sendte han tjenerne for å si til gjestene: 'Kom, maten er klar.' Men alle gjestene begynte å unnskyldte seg og sa de ikke kunne komme. Den første sa: 'Jeg har nettopp kjøpt meg en åker og må ut og se på den. Vær så snill og ha meg unnskyldt.' En annen mann sa: 'Jeg har nettopp kjøpt fem par okser og skal ut og prøve dem. Vær så snill og ha meg unnskyldt.' En tredje sa: 'Jeg har nettopp giftet meg. Jeg kan ikke komme.'

Tjeneren kom tilbake og fortalte sin herre hva som var hendt. Da ble herren harm og sa: 'Skynd deg! Gå ut i alle byens gater og smug og hent inn de fattige, uføre, blinde og lamme.'

Senere sa tjeneren til ham: 'Mester, jeg gjorde som du ba meg om, men det er fortsatt plass til flere.' Herren sa til tjeneren: 'Gå ut på veiene og stiene og nød alle til å komme. Jeg vil at huset mitt skal være fullt! Ingen av dem som jeg innbød først, skal få smake på det jeg har gjort i stand.'¹⁹²

4.53 Hva det koster å følge Jesus

Store skarer fulgte Jesus. Han sa til dem: «Om noen kommer til meg, men ikke vil forlate sin familie, kan han ikke være min disippel. Dere må elske meg mer enn dere elsker deres far, mor, kone, barn og søsken – ja, til og med mer enn deres eget liv! Den som ikke bærer det kors som er gitt ham når han følger meg, kan ikke være min disippel.

Den som vil sette opp en bygning, setter seg først ned og gjør

et overslag over hvor mye det vil koste. Han sjekker om han har penger nok til å fullføre jobben. Gjør han ikke det, setter han i gang arbeidet, men er ikke i stand til å fullføre det. Og hvis han ikke kan fullføre det, vil alle le av ham. De vil si: 'Denne mannen begynte å bygge, men får ikke fullført det.'

Hvis en konge går i krig med en annen konge, setter han seg først ned og legger en plan. Hvis han bare har ti tusen mann, må han vurdere om han er sterk nok til å møte den andre kongen som har tjue tusen mann. Kommer han til at han ikke er sterk nok til å møte ham, sender han noen menn for å be om fred mens den andre hæren fortsatt er langt borte.

På samme måte er det med dere. Dere må gi avkall på alt for å følge meg. Hvis ikke, kan dere ikke være mine disipler.

Salt er en god ting, men hvis saltet mister sin virkning, kan dere ikke gjøre det salt igjen. Det er ikke nyttig til noe. Det kan ikke engang brukes i jord eller gjødsel og er bare til å kaste.

Hør etter, aller dere som lytter til meg!»¹⁹³

4.54 Fortellingen om den bortkomne sauen

Mange tollere og syndere kom for å høre Jesus forkynne. Det førte til at fariseerne og de skriftlærde begynte å knurre: «Se, denne mannen tar imot syndere og spiser sammen med dem!»

Da fortalte Jesus dem denne fortellingen: «Sett at en av dere har hundre sauer og én av dem blir borte. Hva gjør du da? Da forlater du de nittini andre på beitet for å lete etter den ene som er kommet bort. Og du fortsetter letingen helt til du finner den. Og når du finner den, fryder du deg. Du bærer den hjem, går til venner og naboer og sier til dem: 'Gled dere med meg, for jeg har funnet igjen sauen som var kommet bort!' Jeg sier dere

at på samme måte gleder himmelen seg når én synder kommer tilbake. Det er større glede over den ene enn for de nittini som ikke har gått seg vill.»¹⁹⁴

4.55 Fortellingen om den bortkomne mynten

«Sett at en kvinne har ti sølvmynter, men så mister hun én. Da tenner hun en lampe og feier hele huset. Hun leter i hver krik og krok helt til hun finner den. Og når hun finner den, kaller hun sammen venner og naboer og sier til dem: 'Gled dere med meg, for jeg har funnet igjen mynten som jeg hadde mistet!' På samme måte er det glede blant Guds engler når én synder bestemmer seg for å komme tilbake.»¹⁹⁵

4.56 Fortellingen om den bortkomne sønnen.

Jesus sa: «Det var en mann som hadde to sønner. Den yngste sønnen sa til faren sin: 'La meg få min del av arven nå.» Faren tok da og delte sin formue mellom de to sønnene sine.

Noen få dager senere pakket den yngste sønnen alt han eide og reiste til et land langt borte, og der sløste han bort pengene sine og levde i sus og dus. Da han hadde brukt opp alt han eide, kom det en stor hungersnød over landet. Han begynte å sulte og trengte penger. Da gikk han og fikk seg jobb hos en av innbyggerne i landet. Denne sendte ham ut på markene for å gjete grisene. Han var så sulten at han bare ønsket å spise av maten til grisene, men det var ingen som gav ham noe.

Da skjønte sønnen hvor uforstandig han hadde vært. Han tenkte: 'Alle arbeidsfolkene hos min far har nok av mat, men her går jeg og sulter. Jeg vil gå hjem til min far. Jeg vil si til ham: Far, jeg har syndet mot Gud, og jeg har gjort urett mot deg.

Jeg er ikke lenger verdig til å kalles din sønn. Men la meg være som en av arbeidsfolkene dine.' Dermed brøt han opp og dro hjem til sin far.

Mens sønnen ennå var langt borte, fikk faren øye på ham, og han syntes inderlig synd på ham. Så han løp ham i møte og omfavnet og kysset ham. Sønnen sa: 'Far, jeg har syndet mot Gud og gjort urett mot deg. Jeg er ikke lenger verdig til å kalles din sønn.'

Men faren sa til tjenerne sine: 'Skynd dere! Hent de fineste klærne vi har og ta dem på ham. Sett en ring på fingeren og gode sandaler på føttene, og hent gjøkalven og slakt den så vi kan feire med mengder av mat. Min sønn var død, men nå er han blitt levende! Han var kommet bort, men nå er han funnet!' Så begynte festen.

Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjem og nærmet seg huset, hørte han musikk og dans. Han spurte en av tjenesteguttene: 'Hva betyr alt dette?' Gutten svarte: 'Din bror er kommet tilbake, og din far er så henrykt over å ha fått ham tilbake i god behold at han har slaktet gjøkalven og laget til en fest.'

Da ble den eldste sønnen sint og ville ikke gå inn til festen. Faren kom ut til ham og nødet ham inn, men sønnen sa til sin far: 'Her har jeg tjent deg som en slave i alle disse år. Jeg har alltid gjort som du har bedt meg om, og du har ikke gitt meg så mye som et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. Så kommer denne sønnen din hjem etter å ha brukt opp alle pengene på horer, og da slakter du den beste kalven for ham!'

Faren sa til ham: 'Gutten min, du er alltid hos meg, og alt jeg har, er ditt. Men nå skal vi feire og være glade, for din bror var

død, men nå er han blitt levende igjen. Han var kommet bort, men nå er han funnet!’»¹⁹⁶

4.57 Fortellingen om den uærlige forvalteren

Jesus sa til disiplene sine: «Det var en gang en rik mann. Han ansatte en forvalter til å ta seg av forretningene sine. Senere fikk han rede på at denne forvalteren begikk underslag. Han kalte da forvalteren til seg og sa til ham: 'Jeg har hørt dårlige rykter om deg. Legg frem regnskap over det du har gjort med pengene mine. Du kan ikke lenger være forvalter hos meg.'

Forvalteren tenkte da ved seg selv: 'Hva skal jeg gjøre nå? Min herre tar fra meg stillingen. Jeg er ikke sterk nok til å grave grøfter, og jeg er for stolt til å tigge. Nå vet jeg hva jeg skal gjøre! Jeg skal gjøre noe for å vinne venner, slik at det er noen som tar hånd om meg når jeg mister jobben.'

Forvalteren kalte da til seg alle som skyldte herren hans penger. Han spurte den første: 'Hvor mye skylder du herren min?' 'Jeg skylder ham hundre krukker olivenolje,' svarte denne. Forvalteren sa til ham: 'Her er gjeldsbrevet ditt. Skynd deg! Sett deg ned og skriv femti krukker.'

Forvalteren spurte en annen: 'Hvor mye skylder du herren min?' 'Hundre tønner hvete,' var svaret. Da sa forvalteren til ham: 'Her er gjeldsbrevet ditt. Skriv et mindre beløp. Rett det til åtti.'

Senere sa herren til den uredelige forvalteren at han hadde handlet klokt. Ja, for denne verdens barn er smartere i slike saker enn de gudfryktige.

Jeg sier dere: Ta i bruk denne verdens midler for å skaffe dere venner for senere. Og når disse tingene er borte, vil de ta imot dere i de evige boliger. Den som kan vise tillit i smått, kan også

vises tillit i stort. Den som er uredelig i smått, er også uredelig i stort. Dersom du ikke kan vises tillit i denne verdens rikdom, vil ingen betro dere de sanne rikdommene. Og hvis du ikke kan vises tillit med det som hører andre til, er det ingen som vil gi dere noe dere selv kan eie.

Ingen kan tjene to herrer på én gang. Dere vil hate den ene og elske den andre, eller være lojal mot den ene og vende ryggen til den andre. Dere kan ikke tjene både Gud og denne verdens rikdom.»

Alt dette hørte fariseerne. De spottet Jesus fordi de alle elsket penger. Jesus sa til dem: «For mennesker fremstår dere som fromme og rettferdige, men Gud vet hva som virkelig bor i hjertene deres. Det som mennesker setter høyt, er ingenting verd for Gud.»¹⁹⁷

4.58 Den rike mannen og den fattige mannen

Jesus sa: «Det var en rik mann som alltid var kledd i de fineste klær. Han var så rik at han levde hver dag i overflod og luksus. Lasarus var en fattig mann, og kroppen hans var dekket av sår. Han ble ofte lagt utenfor porten til den rike mannens hus. Lasarus lengtet bare etter å mette seg med smulene fra den rike mannens bord, og hundene kom og slikket sårene hans.

Så døde Lasarus. Englene hentet ham og la ham i armene på Abraham. Den rike mannen døde også og ble begravet. Han ble sendt til dødsriket der han var i pine. Han fikk øye på Abraham i det fjerne med Lasarus i armene. Han ropte: 'Far Abraham, forbarm deg over meg! Send Lasarus til meg så han kan dyppe fingeren sin i vann og svale tungen min! Jeg lider i disse flammene!'

Men Abraham svarte: 'Mitt barn, husk at mens du levde, hadde du alt du kunne ønske deg mens Lasarus ikke hadde annet enn lidelser. Nå får han sin trøst her, mens du er i pine. Dessuten er det en stor kløft som skiller oss. Ingen kan komme herfra over til dere for å hjelpe dere, og ingen kan komme fra dere til oss.'

Den rike mannen sa da: 'Far Abraham, vær så snill og send Lasarus hjem til min fars hus på jorden. Jeg har fem brødre. Han kan advare mine brødre, slik at ikke de også skal komme til dette smertens sted.'

'De har Moseloven og skriftene etter profetene, de får ta lærdom av dem,' sa Abraham.

Den rike mannen sa: 'Nei, far Abraham! Men kommer det noen til dem fra de døde, vil de omvende seg fra sine synder.'

Men Abraham sa til ham: 'Vil ikke brødrene dine høre på Moses og profetene, vil de heller ikke høre på noen som står opp fra de døde.'»¹⁹⁸

4.59 Tilgivelse, tro og tjeneste

Jesus sa til sine disipler: «Det er ikke til å unngå at det vil hende ting som frister til synd, men ve den som frister. Ve den som lokker en av disse små barna til fall. Det ville være bedre for ham å bli kastet i havet med en møllestein om halsen. Ta dere i vare!

Hvis din bror eller søster i Guds familie gjør en synd, advar dem. Angrer de, så tilgi dem. Ja, selv om de skulle synde mot deg syv ganger på samme dag, og hver gang ber om tilgivelse, skal du tilgi dem.»

«Gi oss større tro!» ba apostlene.

Herren sa: «Om deres tro var på størrelsen med et sennepsfrø, kunne dere si til dette morbærtreet: 'Rykk deg opp og slå rot i havet!'. Og treet ville adlyde dere.

Sett at én av dere har en tjener som er ute og pløyer eller gjeter sauene. Hva sier dere til ham når han kommer inn fra arbeidet? Sier dere: 'Kom og sett deg til bords?' Selvfølgelig ikke! Dere sier til tjeneren: 'Lag til maten. Gjør deg så klar til å servere meg. Når jeg er ferdig med å spise og drikke, kan du selv få deg mat.' Tjeneren får ingen takk for å gjøre jobben sin. Slik er det også med dere. Når dere har gjort alt som er pålagt dere, skulle dere si: 'Vi er ikke verdige til å motta takk, for vi har bare gjort det som er vår plikt.'»¹⁹⁹

4.60 Lasarus dør

Det var en mann som het Lasarus som var syk. Han var fra landsbyen Betania hvor også Maria og søsteren Marta bodde. Maria er hun som helte salve over Herren og tørket føttene hans med håret sitt. Lasarus var hennes bror, han som nå var blitt syk. Maria og Marta sendte bud til Jesus og sa: «Herre, din kjære venn Lasarus er syk.»

Da Jesus hørte dette, sa han: «Denne sykdommen fører ikke til døden. Nei, denne sykdommen er til Guds ære. Dette har skjedd for at Guds Sønn skal bli herliggjort.» Jesus elsket Marta og hennes søster og Lasarus. Da han nå hørte at Lasarus var syk, ble han der han var i to dager til. Så sa han til disiplene: «La oss dra tilbake til Judea.»

«Men Mester,» sa de. «Jødene der prøvde jo nettopp å steine deg, og nå vil du dra tilbake?»

Jesus svarte: «Dagen har tolv timer. Den som vandrer om

dagen, snubler ikke, for han ser i dagslyset. Den som vandrer om natten, snubler fordi han ikke har lys.»

Så sa Jesus: «Vår venn Lasarus har sovnet, men nå skal jeg gå for å vekke ham.»

Disiplene svarte: «Men Herre, hvis han får sove, blir han frisk.» De trodde Jesus snakket om vanlig søvn, men Jesus mente at Lasarus var død.

Så Jesus sa det rett ut: «Lasarus er død. Jeg er glad for at jeg ikke var der, og jeg er glad for deres skyld, for nå vil dere tro på meg. La oss gå til ham.»

Thomas, han som ble kalt 'Tvillingen', sa til de andre disiplene: «La oss bli med og dø med Jesus.»²⁰⁰

4.61 Jesus trøster søstrene til Lasarus

Da Jesus kom til Betania, fikk han vite at Lasarus hadde ligget i graven i fire dager. Betania ligger omtrent tre kilometer fra Jerusalem. Det var mange jøder som var kommet for å trøste Marta og Maria i sorgen over broren Lasarus.

Da Marta fikk høre at Jesus kom, gikk hun ham i møte, men Maria holdt seg hjemme. Marta sa til Jesus: «Herre, hvis du hadde vært her, ville ikke min bror vært død. Men også nå vet jeg at Gud vil gi deg alt du ber ham om.»

Jesus sa til henne: «Din bror skal stå opp og komme tilbake til livet.»

«Jeg vet at han skal stå opp i oppstandelsen på den siste dag,» sa Marta.

Jesus sa til henne: «Jeg er oppstandelsen. Jeg er livet. Den som tror på meg, skal leve, om han enn dør. Og den som lever og tror på meg, skal aldri i evighet dø. Marta, tror du dette?»

«Ja, Herre,» svarte Marta. «Jeg tror at du er Messias, Guds Sønn. Du er han som skal komme til verden.»

Da Marta hadde sagt dette, gikk hun tilbake til Maria. «Mesteren er her. Han spør etter deg,» hvisket hun til Maria. Da Maria hørte dette, sto hun opp, og skyndte seg til Jesus. Han hadde ennå ikke kommet inn i landsbyen, men var fremdeles på det stedet der Marta hadde møtt ham. Jødene som var hjemme hos Maria for å trøste henne, så at hun brått reiste seg og gikk. De trodde hun skulle til graven for å gråte der. Dermed fulgte de etter. Maria gikk til det stedet der Jesus var. Da hun så ham, kastet hun seg ned for føttene hans og sa: «Herre, hadde du vært her, ville ikke min bror vært død.»

Da Jesus så at hun gråt, og at jødene sørget sammen med henne, ble han opprørt og dypt grepet. Han spurte: «Hvor har dere lagt ham?»

De svarte: «Herre, kom og se.»

Jesus gråt.

«Se hvor glad han var i ham!» sa jødene.

Men noen av dem sa: «Jesus helbredet øynene på den blinde. Hvorfor hjalp han ikke Lasarus og forhindret at han døde?»²⁰¹

4.62 Jesus vekker opp Lasarus

Jesus ble igjen opprørt og gikk bort til graven. Det var en hule med en tung stein som var rullet foran inngangen. Han sa: «Rull vekk steinen.»

«Men, Herre,» sa Marta, «det er fire dager siden Lasarus døde. Det kommer til å lukte noe fryktelig.» Marta var søsteren til den døde.

Da sa Jesus til henne: «Husker du hva jeg sa til deg? Jeg sa at hvis du tror, skal du få se Guds herlighet.»

Så tok de bort steinen fra inngangen. Jesus løftet blikket og sa: «Far, jeg takker deg for at du har hørt meg. Jeg vet at du alltid hører meg. Jeg sier dette på grunn av alle som står omkring meg, så de skal tro at du har sendt meg.» Da Jesus hadde sagt dette, ropte han ut: «Lasarus! Kom ut!» Den døde mannen kom ut. Hendene og føttene var svøpt i tøystykker, og et tørkle dekket ansiktet hans.

Jesus sa til folket: «Løs ham, og la ham gå.»²⁰²

4.63 De religiøse lederne planlegger å drepe Jesus

Mange av jødene som var kommet til Maria og så det Jesus gjorde, trodde på ham. Andre derimot gikk til fariseerne og fortalte hva Jesus hadde gjort. Overprestene og fariseerne kalte sammen Rådet og sa: «Hva skal vi gjøre? Denne mannen gjør mange tegn. Lar vi ham holde på slik, vil snart alle tro på ham. Da kommer romerne og tar både tempelet og folket vårt.»

En av mennene som var til stede, var Kaifas. Han var øversteprest det året. Han sa: «Dere skjønner ingenting. Det er jo bedre at én mann dør for hele folket enn at hele folket går til grunne.»

Kaifas tenkte ikke dette av seg selv. Som årets øversteprest profeterte han at Jesus skulle dø for det jødiske folket. Ja, ikke bare for det jødiske folket, men han skulle også dø for alle Guds barn som er spredt over hele verden. Han skulle dø for å samle dem og gjøre dem til ett folk.

Den dagen begynte de jødiske lederne å legge planer om å drepe Jesus. Derfor gikk ikke Jesus åpenlyst blant jødene, men

dro til en landsby som heter Efraim i området nær ørkenen. Der ble han værende en tid sammen med disiplene sine.²⁰³

4.64 Jesus helbreder ti spedalske menn

Jesus var på vei til Jerusalem. Han gikk fra Galilea til Samaria. På vei til en landsby, kom ti menn gående mot ham. De ble stående et stykke unna, for de var spedalske alle sammen. Men mennene ropte: «Jesus! Mester! Hjelp oss!»

Da Jesus så mennene, sa han: «Gå og vis dere for prestene.»

Mens de ti var på vei til prestene, ble de helbredet. Da den ene av dem, en samaritan, oppdaget at han var blitt frisk, kom han tilbake til Jesus. Han priste Gud og kastet seg ned for Jesu føtter og takket ham. Jesus sa: «Det var ti menn som ble helbredet, hvor er da de andre ni? Denne mannen er ikke engang en av våre egne. Er han den eneste som kom tilbake for å gi Gud ære?» Og Jesus sa til mannen: «Reis deg! Du kan gå. Du ble helbredet fordi du trodde.»²⁰⁴

4.65 Når Guds rike kommer

En gang spurte fariseerne Jesus: «Når er det Guds rike kommer?»

«Guds rike kommer,» svarte Jesus. «Men ikke på en slik måte at dere kan se det. Ingen vil kunne si: 'Se, Guds rike er her!' eller: 'Der er det!' Nei, Guds rike er midt iblant dere.»

Senere sa Jesus til disiplene: «Det kommer en tid da dere skal lengte etter å se en av Menneskesønnens dager, men ikke få oppleve det. Folk skal si til dere: 'Se, der er det!' eller: 'Se, her er det!' Bli hvor dere er. Gå ikke ut for å lete. Når Menneskesønnen vender tilbake, skal dere vite det. På den dag skal

han skinne som når lynet blinker på himmelen. Men først skal Menneskesønnen lide mye og bli forkastet av hele folket.

Når Menneskesønnen kommer tilbake, skal det være som i Noahs dager. De spiste og drakk og giftet seg helt til den dagen da Noah gikk inn i arken. Da kom flodbølgen og tok dem alle. Det vil bli som på Lots tid, da Gud ødela Sodoma. Også de spiste og drakk, kjøpte og solgte, plantet og bygget seg hus. De holdt på med dette helt til den dagen Lot forlot byen. Da regnet det ild og svovel fra himmelen og drepte dem alle. Akkurat slik blir det når Menneskesønnen kommer tilbake.

Når den dagen kommer, har ikke den som er på taket tid til å gå inn og hente tingene sine. Den som er på åkeren, kan ikke gå hjem. Husk hva som hendte med Lots kone! Den som klynger seg til livet, skal miste det, men den som mister sitt liv, skal vinne det. Den natten sover to mennesker på samme rom. Den ene blir tatt med, og den andre blir igjen. To kvinner jobber sammen. Den ene blir tatt med, og den andre blir igjen.»

Disiplene spurte Jesus: «Hvor, Herre?» Jesus svarte: «Det blir som når man leter etter en død kropp – man finner den der gribbene samles.»²⁰⁵

4.66 Fortellingen om enken som ikke gav opp

Jesus lærte disiplene at de alltid skulle be og aldri mistet motet. Han brukte denne fortellingen for å illustrere hva han mente: «I en by var det en dommer som ikke fryktet Gud. Han brydde seg heller ikke om hva andre mennesker tenkte om ham. I samme byen var det en kvinne som hadde mistet mannen sin. Hun kom stadig til dommeren og sa: 'Det er en mann som gjør urett mot meg. Hjelp meg til min rett.' Men dommeren ville

ikke hjelpe kvinnen. Da det var gått lang tid, tenkte dommeren ved seg selv: 'Jeg frykter ikke Gud, og jeg bryr meg ikke om hva andre tenker om meg, men denne kvinnen går meg på nervene. Hvis jeg gir henne det hun ber om, lar hun meg være i fred. Gir jeg henne ikke det hun ber om, vil hun plage livet av meg.'»

Herren sa: «Hør, det er fornuft i det den onde dommeren sier. Guds folk roper til ham natt og dag, og han vil alltid gi dem det som er rett. Han vil ikke være sen med å svare dem. Jeg sier dere: Gud vil være snar med å komme sitt folk til hjelp. Men når Menneskesønnen kommer igjen, vil han da finne mennesker på jorden som tror?»²⁰⁶

4.67 Fortellingen om fariseeren og tolleren

Det var noen som mente om seg selv at de var rettferdige og som så ned på alle andre. Til dem fortalte Jesus denne fortellingen: «Det var en gang en fariseer og en tollere. En dag gikk de begge til tempelet for å be. Fariseeren sto for seg selv. Han ba: 'Å Gud, jeg takker deg for at jeg ikke er som andre mennesker, de som stjeler, svindler eller bryter ekteskapet. Jeg takker deg for at jeg er bedre enn denne tolleren som står der. Jeg faster to ganger i uken, og jeg gir tiendedelen av alt jeg tjener.'

Tolleren sto også for seg selv, men mens han ba, løftet han ikke engang blikket mot himmelen. Han følte seg ydmyk overfor Gud. Han ba: 'Å Gud, vær nådig mot meg, for jeg er en syndere!' Jeg sier dere, denne mannen avsluttet sin bønn og gikk hjem rettferdig for Gud. Fariseeren derimot, som mente han var bedre enn andre, var ikke rettferdig for Gud. Den som setter seg selv høyt, skal bli ydmyket. Men den som ydmyker seg selv, skal settes høyt.»²⁰⁷

4.68 Om skilsmisse

Noen fariseere kom til Jesus. De forsøkte å få ham til å si noe de kunne felle ham på. Derfor spurte de ham: «Har en mann lov til å skille seg fra sin kone av hvilken som helst grunn?»

Jesus svarte: «Dere har vel lest i Skriften: I begynnelsen skapte Gud mann og kvinne. Og Gud sa: 'Derfor skal mannen forlate sin far og mor og holde seg til sin kone, og de to skal være ett.' Derfor er de ikke lenger to, men ett. Gud har sammenføyet dem, og derfor skal ingen skille dem.»

Fariseerne spurte: «Hvorfor har da Moses bestemt at mannen kan skille seg fra sin hustru ved å skrive skilsmissebrev til henne?»

«Det gjorde Moses fordi dere nektet å ta imot Guds Ord,» svarte Jesus. «Men i begynnelsen var ikke skilsmisse tillatt. Jeg sier dere at den som skiller seg fra sin kone av noen annen grunn enn utroskap, og gifter seg igjen med en annen kvinne, han begår ekteskapsbrudd.»²⁰⁸

Senere, da disiplene og Jesus kom innendørs, spurte de ham igjen om dette med skilsmisse. Han sa: «Den som skiller seg fra sin kone og gifter seg med en annen kvinne, har syndet mot sin første kone. Han er skyldig i ekteskapsbrudd. Og en kvinne som skiller seg fra sin mann og gifter seg med en annen, er også skyldig i ekteskapsbrudd.»²⁰⁹

Disiplene sa da til Jesus: «Hvis det er den eneste grunnen til at en mann kan skille seg fra sin kone, er det bedre ikke å gifte seg.»

Han svarte: «Det kan være rett for noen, men ikke for alle – bare for dem som det er gitt. Det er flere grunner til at noen ikke gifter seg. Noen er født uten mulighet til å få barn. Andre er gjort

ufruktbare senere i livet, mens andre igjen har gitt avkall på ekteskap for Guds rikes skyld. La den som kan, ta dette til seg.»²¹⁰

4.69 Jesus tar imot barna

Mange kom med barna sine til Jesus så han kunne legge hendene på dem og velsigne dem, men disiplene hindret dem. Jesus så det som skjedde og mislikte sterkt at barna ble vist bort. «La de små barna komme til meg,» sa han til dem. «Hindre dem ikke, for Guds rike hører til slike som dem. Faktisk er det slik at den som ikke tar imot Guds rike slik et lite barn gjør det, skal ikke komme inn i det.» Og Jesus tok barna i armene sine, og han la hendene på dem og velsignet dem.²¹¹

4.70 Den rike mannen som ikke ville følge Jesus

Det kom en mann til Jesus og spurte: «Mester, hva godt skal jeg gjøre for å få evig liv?»

«Hvorfor spør du meg om hva som er godt?» spurte Jesus. «Bare Gud er god. Men vil du ha evig liv, skal du holde budene.»

«Hvilke av dem?» spurte mannen.

Jesus svarte: «'Du skal ikke drepe, du skal ikke drive hor, du skal ikke stjele, du skal ikke lyve om andre, du skal hedre din far og din mor' og 'Elsk din neste som deg selv.'»²¹²

«Mester, alle disse budene har jeg holdt fra jeg var ung,» sa mannen.

Jesus så på mannen med kjærlighet i blikket. Han sa: «Det er enda en ting du må gjøre.»²¹³ Vil du være helhjertet, så selg alt du eier. Gi pengene til de fattige, og du skal få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg.»

Da den unge mannen hørte at Jesus ba ham gi fra seg pengene, ble han nedslått, for han var svært rik, og ville ikke gi alt fra seg. Dermed gikk han bort.

Da sa Jesus til disiplene: «Det er vanskelig for en som er rik, å komme inn i Guds rike. Ja, jeg sier dere at det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløyne enn for en rik å komme inn i Guds rike.»

Disiplene ble forundret over å høre dette. De spurte: «Hvem kan da bli frelst?»

Jesus så på dem og sa: «For mennesker er det umulig, men for Gud er alt mulig.»

Peter sa til ham: «Vi har forlatt alt for å følge deg. Hva vil vi få for det?»

Jesus sa til dem: «Når verden blir født på ny, skal Menkesønnen sitte på tronen i herlighet. Dere som følger meg, skal få sitte på tolv troner som dommere over Israels tolv stammer. Hver den som har forlatt sitt hjem, sine brødre, søstre, sin far og mor, sine barn, og sine gårder for å følge meg, skal få mangedobbelt igjen og arve evig liv. Mange som nå er de første, skal bli de siste. Og mange som nå er de siste, skal bli de første.»²¹⁴

4.71 Fortellingen om arbeiderne i vingården

«Guds rike er som en mann som eide mye land. En morgen gikk mannen tidlig ut for å leie folk til å arbeide i vingården sin. Han ble enig med arbeiderne om en denar for dagen. Så satte han dem i arbeid.

Da klokken var ni, gikk han igjen ut til torget og fikk se noen andre som sto der uten å ha noe å gjøre. Så han sa til dem: 'Hvis

dere går ut i vingården min, skal jeg betale dere det arbeidet deres er verd.' Dermed dro de for å arbeide i vingården hans. Mannen gikk ut igjen klokken tolv og klokken tre. Begge gangene leide han flere arbeidere til vingården sin. I femtiden var han på torget igjen. Da fant han enda noen som sto der, og han spurte dem: 'Hvorfor står dere her hele dagen uten å gjøre noe?'

'Fordi ingen har leid oss,' svarte de.

'Dere kan arbeide i vingården min,' sa mannen.

På slutten av dagen sa jordeieren til arbeidslederen: 'Kall sammen arbeiderne og betal dem. Begynn med de siste jeg leide inn. Betal alle sammen og avslutt med de første jeg leide.'

Arbeiderne som ble hyret klokken fem kom og tok imot betalingen sin. Hver arbeider fikk en denar. Da arbeiderne som ble hyret først, kom for å få betalt, ventet de å få mer enn de andre, men også de fikk en denar hver. Da de hadde fått denaren sin, klaget de til landeieren og sa: 'Disse ble leid inn sist og har bare arbeidet én time, og enda har du betalt dem like mye som oss. Vi har arbeidet hardt hele dagen i solens hete.'

Men jordeieren svarte en av dem: 'Venn, jeg behandler deg rettferdig. Gikk du ikke med på å arbeide for en denar? Ta den og gå. Jeg ønsker å betale den siste jeg hyret like mye som deg, for jeg gjør som jeg vil med det som er mitt. Hvorfor være sjalu på at jeg er gavmild?'

Slik skal de som er sist nå, bli de første, og de som er først nå, skal bli de siste.»²¹⁵

4.72 Jesus snakker igjen om sin død og oppstandelse

Jesus tok de tolv apostlene til side og sa til dem: «La oss gå opp til Jerusalem. Alt det Gud har bedt profetene å skrive om

Menneskesønnen, skal skje. Han skal bli overgitt til fremmede som skal gjøre narr av ham, spotte ham og spytte på ham. De skal piske ham og slå ham i hjel. Men på den tredje dag skal han stå opp igjen.» Apostlene prøvde å forstå dette, men de skjønnte ikke hva han mente, for meningen var skjult for dem.²¹⁶

4.73 En mor ber om en spesiell tjeneste

Sebedeus sin kone kom til Jesus sammen med begge sønnene, Jakob og Johannes. Hun kastet seg ned for Jesus og ville be ham om noe.

«Hva er det du ønsker?» spurte Jesus.

Hun svarte: «Lov meg at en av sønnene mine skal få sitte på din høyre side i ditt rike, og den andre på din venstre side.»

Jesus sa da til sønnene: «Dere vet ikke hva dere ber om. Kan dere drikke av det begeret jeg må drikke av?»

«Ja, det kan vi!» svarte de.

Jesus sa: «Det er sant at dere skal drikke av det samme beger jeg drikker av. Men det er ikke opp til meg å avgjøre hvem som skal sitte på min høyre eller venstre side. Det er min Far som utvelger hvem som skal gjøre det, og han har satt av disse plassene for dem.»

De andre ti disiplene hørte dette og ble arge på de to brødrene. Jesus kalte da disiplene til seg og sa: «Dere vet at herskerne over de ikke-jødiske folkene elsker å demonstrere sin makt over folket, og deres stormenn elsker å utøve sin autoritet på dem. Slik skal det ikke være blant dere. Den som vil være leder, skal være tjener. Den som vil være først blant dere, må tjene som en slave. Gjør som meg: Menneskesønnen er ikke kommet for at

folk skal tjene ham. Han er kommet for å tjene og for å gi sitt liv til frelse for mange mennesker.»²¹⁷

4.74 Jesus helbreder den blinde Bartimeus

De var kommet til Jeriko. Da Jesus dro ut av byen sammen med disiplene, fulgte en stor flokk etter dem. Der var det en blind tigger som het Bartimeus, som betyr «sønn av Timeus», som satt ved veien. Han fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, og begynte å rope: «Jesus, Davids sønn, hjelp meg!»

Mange kritiserte ham og ba ham holde munn, men han ropte bare enda høyere: «Davids sønn, vær så snill og hjelp meg!»

Jesus stanset opp og sa: «Be ham om å komme hit til meg.»

Så ropte de på den blinde mannen og sa: «Nå var du heldig. Reis deg opp! Jesus kaller på deg.» Den blinde mannen sprang opp. Han lot kappen sin ligge og gikk bort til Jesus.

Jesus spurte mannen: «Hva vil du jeg skal gjøre for deg?»

Den blinde svarte: «Mester, la meg få synet igjen!»

«Du kan gå,» sa Jesus. «Du er helbredet fordi du trodde.» I samme øyeblikk kunne mannen se, og han fulgte Jesus på veien.²¹⁸

4.75 Tollereren Sakkeus

Jesus dro gjennom byen Jeriko. Der var det en mann som het Sakkeus som var en velstående og svært betydningsfull toller. Han ville gjerne se hvem Jesus var, men det var så mange andre som også ville se ham, og Sakkeus var for kort til å kunne se over folkemengden. Dermed løp han til et sted hvor han visste at Jesus måtte komme forbi, og han klatret opp i et morbærtre for å kunne se ham.

Da Jesus kom dit hvor Sakkeus befant seg, kikket han opp

og så ham oppe i treet. Jesus sa: «Sakkeus, skynd deg ned! Jeg skal være gjest i ditt hus i dag.»

Sakkeus skyndte seg ned fra treet, og begeistret førte han Jesus hjem til seg. Alle så dette og begynte å murre: «Se hvilken mann det er Jesus skal bo hos. Sakkeus er en synder!»

Sakkeus sa til Herren: «Jeg ønsker å gjøre godt. Derfor vil jeg gi halvparten av det jeg eier til de fattige, og hvis jeg har svindlet noen, vil jeg gi dem firedobbelte igjen.»

Jesus sa: «I dag er frelse kommet til dette hjem. Ja, selv denne tolleren er en av Guds utvalgte. Menneskesønnen er kommet for å lete etter de bortkomne og frelse dem.»²¹⁹

4.76 Fortellingen om de ti tjenerne

Mens folkemengden sto og hørte på dette, fortsatte Jesus med å fortelle en historie. Han nærmet seg nå Jerusalem og visste at folket hadde en forventning om at Guds rike snart skulle komme. Så han sa: «En mann av høy ætt forberedte seg på å reise til et land langt borte for å bli kronet til konge. Deretter skulle han vende tilbake og herske over sitt folk. Han kalte da til seg ti av tjenerne sine og gav dem et pund hver. Han sa: 'Driv handel med disse pengene til jeg kommer tilbake.' Men folket i riket hatet mannen. De sendte en gruppe etter ham til det andre landet for å si: 'Vi vil ikke ha denne mannen til konge.'

Mannen ble likevel kronet, og da han kom hjem, sa han: 'Kall sammen tjenerne som har pengene mine. Jeg vil vite hvor mye de har tjent.' Den første tjeneren kom og sa: 'Herre, jeg har tjent ti pund på det ene pundet du gav meg.' Kongen sa til ham: 'Det er bra! Du er en god tjener. Fordi du har vært tro over det lille jeg betrodde deg, skal du få styre ti byer.'

Den andre tjeneren sa: 'Herre, med det ene pundet jeg fikk, har jeg tjent fem pund.' Kongen sa til denne tjeneren: 'Du skal få styre fem byer.'

Så kom den tredje tjeneren inn til kongen og sa: 'Herre, her er pundet du gav meg. Jeg pakket det inn og gjemte det. Jeg var redd deg, for du er en hard mann. Du tar ut det du ikke har tjent, og høster det du ikke har sådd.'

Da sa kongen til ham: 'Din elendige tjener! Med dine egne ord skal jeg dømme deg. Du sa jeg er en hard mann. Du sa jeg tar ut det jeg ikke har tjent, og høster det jeg ikke har sådd. Hvis det var sant, skulle du satt pengene mine i banken. Da kunne jeg i det minste hatt renter av dem når jeg kom tilbake.' Så sa kongen til mennene som så på. 'Ta pundet fra denne tjeneren og gi det til han som tjente ti pund.'

Mennene sa da til kongen: 'Men herre, den tjeneren har jo allerede ti pund.'

Kongen sa: 'Den som bruker det han har fått, skal få mer. Den som ikke bruker det har fått, skal bli fratatt selv det han har. Hvor er så mine fiender? Før fiendene mine hit og drep dem. Jeg skal se dem dø.'»

Da Jesus hadde sagt dette, fortsatte han vandringen mot Jerusalem.²²⁰

4.77 Maria heller salve over Jesus i Betania

Det var like før jødernes påskefest, og mange folk kom da fra hele landet inn til Jerusalem i forkant av påsken for å rense seg før høytiden. De så etter Jesus. De sto på tempelplassen og spurte hverandre: «Kommer han til festen? Hva tror dere?»

Men overprestene og fariseerne hadde gitt en spesiell ordre

om at den som fant ut av hvor han var, skulle melde fra, så de kunne arrestere ham.

Seks dager før påske kom Jesus til Betania der Lasarus bodde, han som Jesus hadde vekket opp fra de døde. Der ble det holdt et festmåltid for Jesus²²¹ hjemme hos Simon den spedalske.²²² Marta serverte maten, og Lasarus var en av dem som spiste med Jesus.

Da kom Maria inn med en krukke kostbar salve av ekte nardus. Hun helte salven over føttene til Jesus og tørket dem med håret sitt, og den søte duften av salven fylte hele huset.

Judas Iskariot, en av disiplene til Jesus, var også der – han som senere skulle overgi Jesus til fiendene. «Den salven var verd en hel årslønn,» sa Judas. «Den skulle heller vært solgt, og pengene gitt til de fattige.» Men Judas sa ikke dette fordi han hadde omtanke for de fattige, men fordi han var en tyv. Det var han som tok hånd om disiplenes penger, og ofte forsynte han seg selv av dem.²²³

Men Jesus sa: «La henne være i fred. Hvorfor plager dere henne? Hun har gjort en god gjerning mot meg. De fattige vil alltid være iblant dere, og dem kan dere hjelpe når som helst. Men meg har dere ikke alltid. Denne kvinnen har gjort det hun kunne. Hun har salvet kroppen min før jeg dør for å forberede begravelsen. Jeg sier dere at overalt i verden hvor de gode nyhetene blir fortalt, skal også det hun gjorde, fortelles til minne om henne.»²²⁴

Mange jøder fikk høre at Jesus var i Betania, så de dro dit for å se ham, men også for å se Lasarus, han som Jesus hadde vekket opp fra de døde. Dermed la overprestene planer om å drepe Lasarus også, for det var på grunn av ham at mange jøder vendte dem ryggen og trodde på Jesus. Derfor ville de også ta livet av Lasarus.²²⁵

5 Uken da Jesus dør

5.1 Jesus rir inn i Jerusalem

Dagen etter fikk folket i Jerusalem høre at Jesus var på vei til byen. En veldig skare av mennesker var kommet for å feire påske.²²⁶

Jesus kom nær landsbyene Betfage og Betania som lå ved høyden som kalles Oljeberget. Han sendte ut to av disiplene og sa til dem: «Gå inn i den landsbyen dere ser der borte. Når dere kommer dit, skal dere finne en esefole som står bundet, og som aldri har vært ridd før. Løs den og før den hit til meg. Om noen spør dere hvorfor dere tar eselet med dere, skal dere svare dem: 'Mesteren trenger det.'»

De to disiplene gikk inn i landsbyen. De fant eselet akkurat som Jesus hadde sagt. Idet de løste den, kom eierne ut. «Hvorfor løser dere esefolen vår?» spurte de disiplene.

«Mesteren trenger den,» svarte de, og leide folen til Jesus. De la kappene sine på den og hjalp Jesus opp på eselryggen. Slik red han inn mot Jerusalem.²²⁷

Mange bredte ut kappene sine på veien for Jesus. Andre dekket bakken med løvgrener som de hadde hentet på markene. Noen gikk foran ham, andre gikk bak, og alle ropte:

«Pris ham!

'Velkommen! Velsignet er han som kommer
i Herrens navn!

Velsignet er vår far Davids rike,
riket som skal komme!

Ære til Gud i himmelen!»²²⁸

Jesus nærmet seg Jerusalem og var nå kommet til foten av Oljeberget. Alle som fulgte ham, gledet seg og priste Gud. De takket for alle de store gjerningene de hadde vært vitne til og sa:

«'Velkommen! Gud velsigne Kongen
som kommer i Herrens navn!'
Fred i himmelen og ære til Gud!»

Noen av fariseerne sa til Jesus: «Mester, be disiplene dine om å holde opp med å si slike ting.»

Men Jesus svarte: «Jeg sier dere: dersom disiplene tiet, ville steinene rope det ut.»

Da Jesus kom frem til Jerusalem og så byen foran seg, gråt han og sa: «Jeg skulle ønske du i dag skjønnte hva som kan gi deg fred, men det er skjult for deg nå. Det kommer en tid da dine fiender skal bygge en mur rundt deg og beleire deg på alle kanter, og de skal ødelegge deg og alle dine innbyggere. De skal ikke la det bli liggende en stein oppå en annen. Alt dette skal skje fordi du ikke forsto at tiden var kommet for at Herren skulle frelse deg.»²²⁹

Så red Jesus inn i Jerusalem. Det ble forvirring i hele byen og alle spurte: «Hvem er denne mannen?»

«Det er Jesus,» svarte folkemengden som fulgte Jesus. «Han er profeten fra Nasaret i Galilea.»²³⁰

På tempelplassen kom noen blinde og lamme til Jesus, og han helbredet dem. Overprestene og de skriftlærde så undrene han gjorde, og de så alle barna som lovpriste ham på tempelplassen og ropte: «Ære til Davids sønn!» Dette forarget prestene og de skriftlærde.

«Hører du hva disse barna sier?» spurte de Jesus.

«Ja,» svarte han. «Skriften sier: 'Til og med spedbarn og småbarn skal prise ham.' Har dere ikke lest om det?»

Jesus forlot dem og gikk til Betania hvor han ble natten over.²³¹

5.2 Jesus forbanner et fikentre

Neste dag gikk de tilbake til Jerusalem. På veien la Jesus merke til et fikentre fullt av blader og gikk bort for å se om han kunne finne noen fikener på det, for han var sulten. Men det var bare blader, for det var ikke sesongen for fikener. Da sa Jesus til treet: «Aldri mer skal noen spise frukt av deg!» Disiplene hans hørte det.²³²

5.3 Jesus jager handelsmennene ut av tempelet

Jesus gikk inn til Jerusalem igjen. Det var like før jødernes påskehøytid, og på tempelområdet så han alle som solgte kveg, sauer og duer, og han så pengevekslere sitte ved bodene sine. Jesus laget da en svepe av rep og jaget dem alle ut av tempelområdet sammen med kveget, sauene og duene. Han veltet bordene over ende og strødde pengevekslernes mynter utover. Så sa han til dem som solgte duer: «Få alt dette ut herfra! Ikke gjør min Fars hus til en markeds plass!»

Da disiplene så alt dette, husket de at det står skrevet:

«Min iver for ditt tempel vil knuse meg.»

Det var noen jøder som sa til Jesus: «Vis oss et mirakel, et tegn fra Gud. Bevis at du har myndighet til å gjøre dette.»

«Riv ned dette tempelet,» svarte Jesus, «så skal jeg bygge det opp igjen på tre dager.»

De svarte: «Det tok førtiseks år å bygge dette tempelet! Tror du virkelig du kan bygge det opp igjen på tre dager?» Men det tempelet Jesus mente, var hans egen kropp. Etter at han sto opp igjen fra de døde, husket disiplene denne hendelsen. De trodde Skriften, og de trodde det Jesus hadde sagt.²³³

Jesus underviste folket på tempelplassen hver dag. Overprestene og de skriftlærde og noen av lederne i folket ønsket å ta livet av ham, men de greide det ikke, for han var alltid omgitt av folk som ville høre ham og som hang ved hvert ord han sa.²³⁴

5.4 Jesus snakker igjen om sin død

Det var også noen grekere der i byen som var kommet for å feire påske. De gikk til Filip, som var fra Betsaida i Galilea. De sa: «Herre, vi vil gjerne treffe Jesus.» Filip fortalte det til Andreas, og så gikk de begge og fortalte det til Jesus.

Jesus sa til dem: «Tiden har kommet for at Menneskesønnen skal bli herliggjort. Det er en kjensgjerning at hvetekornet må falle til jorden og dø før det kan vokse og bære rik frukt. Hvis ikke det dør, blir det bare det ene kornet. Den som elsker det livet han har nå, skal miste det, men den som er villig til å miste sitt liv i denne verden, skal berge det og ha evig liv. Den

som tjener meg, må følge meg. Mine tjenere må være hos meg der jeg er, og min Far skal ære den som tjener meg.

Nå kjenner jeg en dyp uro. Hva skal jeg da si? Skal jeg si: 'Far, fri meg fra denne lidelsens time'? Nei, det er til nettopp denne timen jeg har kommet for å lide. Far, la ditt navn bli herliggjort!»

Da hørt en stemme fra himmelen: «Jeg har allerede herliggjort det, og jeg skal gjøre det igjen.»

Alle som sto der, hørte stemmen. De sa det var torden. Men andre sa: «Det var en engel som talte til ham!»

Jesus sa: «Den stemmen var for deres skyld, ikke for min. Nå er tiden kommet for at verden skal bli dømt. Nå skal denne jordens hersker bli kastet ut. Jeg skal bli løftet opp fra jorden, og når det skjer, skal jeg dra alle til meg.» Jesus sa dette for å vise hvordan han skulle dø.

Folket sa: «Men i loven står det at Messias skal leve evig. Hvorfor sier du da at 'Menneskesønnen må løftes opp'? Hvem er denne Menneskesønnen?»

Da sa Jesus: «Lyset skal være hos dere bare en kort stund til. Derfor må dere vandre mens dere ennå har lyset. Da skal ikke mørket falle over dere. De som går i mørket, vet ikke hvor de går. Tro derfor på lyset mens dere ennå har det. Da kan dere bli lysets barn.»²³⁵

5.5 Noen jøder avviser fortsatt Jesus

Da Jesus hadde sagt dette, gikk han til et sted de ikke kunne finne ham.

Til tross for alle undergjeringene han hadde gjort for øynene på dem, ville de fortsatt ikke tro. Og med dette ble profeten Jesajas ord oppfylt:

«Herre, hvem trodde det vi fortalte dem?
Hvem har sett Herrens makt?»

Det var derfor folket ikke kunne tro. Jesaja hadde også sagt:

«Gud gjorde dem blinde
og lukket deres sinn.
Han gjorde det for at de ikke skulle se med øynene og
forstå med hjertet.
Han gjorde det for at de ikke skulle vende om og bli leget.»

Jesaja talte om Jesus da han sa dette, for han så Jesu herlighet.

Likevel var det mange som trodde på Jesus, til og med mange av de jødiske lederne, men de våget ikke å si det åpent av frykt for at fariseerne ville støte dem ut av synagogen. De satte ære fra mennesker høyere enn ære fra Gud.

Da sa Jesus høyt: «Den som tror på meg, tror på ham som har sendt meg. Den som ser meg, ser ham som har sendt meg. Jeg er kommet som lys i denne verden, for at hver den som tror på meg, ikke skal bli værende i mørket.

Jeg er ikke kommet til verden for å dømme den, men for å frelse verden. Det er ikke jeg som skal dømme dem som hører mine ord og ikke vil gjøre etter dem, men det er en dommer for alle dem som avviser meg og mitt budskap. Det ordet jeg har talt, skal dømme dem på den siste dag. For jeg har ikke talt ut fra meg selv, men Far som har sendt meg, har gitt meg alt jeg skal si og lære dere. Jeg vet at alt han befaler, fører til evig liv. Det jeg sier, er nøyaktig det Far har bedt meg om å si.»²³⁶

Den kvelden gikk Jesus og disiplene til Betania igjen.²³⁷

5.6 *Fikentreet er tørt og dødt*

Da de neste morgen gikk forbi fikentreet Jesus hadde snakket til dagen før, så de at det nå var uttørket og dødt helt ned til røttene. Peter gjenkjente treet og sa til Jesus: «Mester, se! Fikentreet du forbannet i går, er nå visnet og dødt!»

«Ha tro til Gud,» svarte Jesus. «Jeg sier dere at om noen sier til dette fjellet: 'Fjell, kast deg i havet,' og ikke har tvil i sitt hjerte, men tror at det han sier, skal skje, da vil Gud gjøre det. Derfor sier jeg: Dere kan be om hva som helst, og hvis dere tror at dere allerede har fått det, da skal det bli deres. Når dere ber og kommer på at dere bærer nag til en annen person, skal dere tilgi vedkommende. Tilgi, slik at din Far i himmelen kan tilgi dine synder.»²³⁸

5.7 *Religiøse ledere tviler på Jesu fullmakt*

Jesus og disiplene hans kom igjen inn i Jerusalem. Jesus gikk rundt på tempelplassen. Overprestene og de eldre jødiske lederne kom da til ham og sa: «Si oss: Med hvilken fullmakt gjør du alt dette? Hvem har gitt deg fullmakt?»

Jesus svarte: «Jeg vil stille dere et spørsmål. Svarer dere på spørsmålet, skal jeg fortelle dere hvem som har gitt meg fullmakt. Si meg: Da Johannes døpte folket, var hans fullmakt fra Gud eller fra andre mennesker? Svar meg på det.»

De jødiske lederne drøftet dette med hverandre. De sa: «Hvis vi svarer: 'Johannesdåpen var fra Gud,' kommer han til å si: 'Hvorfor trodde dere ham ikke?' Men vi kan ikke svare at Johannesdåpen var fra noen andre.» Lederne fryktet nemlig folkemengden, for alle trodde at Johannes var en profet.

Derfor svarte de Jesus: «Vi vet ikke.»

Jesus sa: «Da skal heller ikke jeg fortelle dere hvem som har gitt meg fullmakt til å gjøre dette.»²³⁹

5.8 Fortellingen om de to sønnene

«Si meg hva dere mener om dette: Det var en mann som hadde to sønner. Han gikk til den ene og sa: 'Sønn, i dag skal du ut og arbeide i vingården.'

Sønnen svarte: 'Nei, det vil jeg ikke.' Men senere ombestemte han seg og gikk.

Så gikk faren til den andre sønnen og sa: 'Sønn, i dag skal du ut og arbeide i vingården.' Han svarte: 'Ja, det skal jeg gjøre.' Men han gikk ikke.

Hvem av disse to gjorde farens vilje?»

De jødiske lederne svarte: «Den første sønnen.»

Jesus sa da til dem: «Sannheten er at dere er verre enn tollerne og horene. De skal komme inn i Guds rike før dere. Johannes kom og viste dere veien, og dere trodde ham ikke, men tollerne og horene trodde på Johannes. Til og med da dere så dette skje, nektet dere å omvende dere og ville ikke tro på ham.»²⁴⁰

5.9 Fortellingen om de onde bøndene

«Hør på denne fortellingen: Det var en mann som eide en vingård. Han satte opp et gjerde rundt den, gravde et hull til vinpresse og bygget et tårn. Så forpaktet han den bort til noen bønder og la ut på en reise.»²⁴¹

Da tiden kom for innhøstingen, sendte han en tjener til bøndene for å få sin del av avlingen. Men bøndene grep ham, banket ham opp, og sendte ham tomhendt fra seg. Da sendte mannen en annen tjener til dem. Denne tjeneren slo de i hodet og viste

ingen respekt for ham. Da sendte han enda en, men ham tok de livet av. Mannen sendte mange andre tjenere til bøndene.

Det var nå bare én igjen mannen kunne sende; sin egen sønn. Han elsket sønnen, men bestemte seg for å sende ham til bøndene. Han sa: 'Sønnen min vil de ha respekt for.'

Bøndene sa da til hverandre: 'Her har vi sønnen, og denne vingården vil en dag bli hans. Dreper vi ham, blir den vår.' Dermed grep de sønnen, kastet ham ut av vingården og drepte ham.²⁴²

Hva kommer nå vingårdens eier til å gjøre med bøndene når han kommer tilbake?»

De jødiske prestene og lederne svarte: «Han vil ganske sikkert henrette de onde mennene. Så vil han forpakte bort gården til andre bønder som gir ham hans del av avlingen.»

Jesus sa til dem: «Dere har vel lest i skriftene:

'Steinen som bygningsmennene vraket,
er blitt til en hjørnestein.

Herren har gjort dette, og det er underfullt i våre øyne.'

Derfor sier jeg dere at Guds rike vil bli tatt fra dere. Det skal gis til et folk som gjør Guds vilje i hans rike. Den som faller mot denne steinen, skal bli knust, og den vil smadre den som den faller på.»

Da overprestene og fariseerne hørte disse fortellingene, skjønte de at det var dem Jesus snakket om. De ønsket å finne et påskudd for å gripe ham, men de var redde for å foreta seg noe, fordi folkemengden var overbevist om at Jesus var en profet.²⁴³

5.10 *Fortellingen om bryllupsfesten*

Jesus fortalte flere fortellinger når han underviste folket. Han sa: «Guds rike er som en konge som forberedte bryllupsfest for sønnen sin. Han inviterte mange til festen, og da alt var gjort i stand, sendte han ut sine tjenere for å hente de inviterte, men de ville ikke komme til kongens fest.

Da sendte kongen ut flere tjenere. Han sa til dem: 'Jeg har allerede invitert dem, gå si til dem at alt er gjort i stand. Jeg har slaktet mine beste okser og kalver, og alt er klart. Kom til bryllupsfesten.'

Men da tjenerne ba de inviterte om å komme, ville de ikke høre. Alle gikk tilbake til sine gjøremål. En gikk for å arbeide i åkeren sin, en annen til forretningen sin. Noen grep tjenerne, slo dem og drepte dem. Kongen ble rasende. Han sendte ut hæren sin og drepte morderne og brente ned byene deres.

Så sa kongen til sine tjenere: 'Bryllupsfesten er klar. Men gjestene jeg hadde innbudt, var ikke verdige til å komme til festen. Gå nå ut på alle gatehjørner og inviter alle dere ser. Be dem komme til festen.' Dermed gikk tjenerne ut i gatene. De samlet alle de kunne finne, gode og onde om hverandre, og bryllupssalen ble full av gjester.

Da kongen kom for å hilse på gjestene, så han en mann som ikke hadde på seg bryllupsklær. 'Venn, hvordan har det seg at du ble sluppet inn uten bryllupsklær?' spurte kongen. Mannen svarte ikke. Da sa kongen til tjenerne: 'Bind ham på hender og føtter. Kast ham ut i mørket, der folk gråter og skjærer tenner av smerte.'

Ja, mange er innbudt, men få er utvalgt. »²⁴⁴

5.11 Er det rett eller ikke å betale skatt til keiseren?

Da gikk fariseerne bort, og de la planer om å felle Jesus i ord. De sendte noen menn til ham, noen var deres egne disipler og noen var herodianere. De sa: «Mester, vi vet du er en ærlig mann. Vi vet du lærer sant om Guds vei, og du er ikke redd for hva andre mener om deg. Alle mennesker er likeverdige for deg. Så si oss hva du mener om dette: Er det rett eller ikke å betale skatt til keiseren?»

Men Jesus skjønte hva de var ute etter, så han sa: «Dere hyklere! Hvorfor er dere ute etter å fange meg i ord? Vis meg en mynt som brukes til skattebetaling.» De viste Jesus en sølvmynt. Da spurte han: «Hvem er avbildet på mynten? Hvem sitt navn står skrevet på mynten?»

De svarte: «Det er keiserens bilde og keiserens navn.»

Da sa Jesus til dem: «Så gi keiseren det som tilhører ham, og gi Gud det som hører Gud til.»

De ble forbløffet over svaret, og de forlot ham og gikk sin vei.²⁴⁵

5.12 Ekteskap og de syv brødrene

Samme dag kom noen saddukeere til Jesus; det er de som ikke tror på oppstandelsen. De spurte Jesus: «Mester, Moses sa at dersom en gift mann dør uten å etterlate seg noen barn, skal hans bror gifte seg med kvinnen, og de skal få barn på vegne av den døde broren. Det var syv brødre hos oss. Den første broren giftet seg, men døde barnløs. Dermed giftet den andre broren seg med enken, men også han døde. Det samme skjedde med den tredje broren og alle de andre brødrene. Kvinnen var den siste som gikk bort. Men alle de syv hadde vært gift med henne. Når de så står opp igjen, hvem av dem skal da ha henne som kone?»

«Dere tar fullstendig feil!» svarte Jesus. «Dere kjenner ikke skriftene, og dere kjenner ikke Guds makt. For i oppstandelsen er det ikke noe ekteskap, og det er ingen som skal gifte seg. Alle skal være som englene i himmelen. Dere har vel lest hva Gud sier om oppstandelsen. Gud sier: 'Jeg er Abrahams, Isaks og Jacobs Gud.' Da er de ikke døde lenger, for Gud er bare de levendes Gud.»

Da folket hørte dette, undret de seg over Jesu lære.²⁴⁶

5.13 *Det største budet*

Fariseerne fikk høre at Jesus hadde satt saddukeerne så ettertrykkelig på plass at de sluttet å argumentere med ham. Derfor kom de sammen igjen. Da var det én av dem, en lovkyndig, som stilte Jesus et spørsmål for å sette ham på prøve. «Mester, hvilket av budene i loven er det største?» spurte han.²⁴⁷

Jesus svarte: «Det største budet er dette: 'Israels folk, hør! Herren din Gud er én. Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av all din forstand og av all din kraft.' Det andre budet er dette: 'Elsk din neste som deg selv.' Dette er de største budene.²⁴⁸

Alle de andre budene og alt profetene har skrevet, hviler på disse to budene.»²⁴⁹

«Det var et godt svar, Mester,» sa mannen. «Du har rett når du sier at Gud er den eneste Gud, og det er ingen annen Gud enn han. Du skal elske din Gud av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av all din forstand og av all din kraft, og du skal elske din neste som deg selv. Disse budene er mer verdt enn alle brennoffer og andre offer til Gud.»

Jesus hørte hvor klokt mannen svarte ham og sa: «Du er ikke langt fra Guds rike.»²⁵⁰

5.14 *Er Messias Davids sønn eller Davids herre?*

Mens fariseerne var samlet, spurte Jesus dem: «Hva tror dere om Messias? Hvem er han sønn av?»

«Messias er Davids sønn,» svarte fariseerne.

Jesus sa til dem: «Hvorfor kalte da David ham 'Herre'? David talte i Ånden da han sa:

'Herren Gud sa til min Herre:

Sett deg på min høyre side,

og jeg skal legge dine fiender under dine føtter.'

David kaller Messias 'Herre'. Hvordan kan han da være Davids sønn?» Det var ingen av fariseerne som kunne svare på dette, og etter den dagen var det ingen som våget å stille ham flere spørsmål.²⁵¹

5.15 *Jesus kritiserer de religiøse lederne*

Så talte Jesus til folket og disiplene. Han sa: «De skriftlærde og fariseerne har fullmakt til å fortelle dere hva Moseloven sier. Derfor skal dere adlyde dem og gjøre som de sier, men livene deres er ikke gode eksempler til etterfølgelse. De sier én ting, og gjør noe annet. De lager strenge krav som er vanskelig å etterleve. De tvinger andre til å følge alle kravene, men selv forsøker de ikke å følge noen av dem.

Den eneste grunnen til at de gjør det de gjør, er for at andre skal se dem. De gjør sine bønnerebber bredere og bredere, og de gjør sine minnedusker store og synlige for alle. De elsker å ha hedersplassene i selskaper og de fremste setene i synagogene. De elsker oppmerksomheten de får på torgene og å bli kalt 'mester'.

Men dere skal ikke la noen kalle dere 'mester'. Dere er alle likeverdige som brødre og søstre. Dere har bare én mester, Messias. Og ikke kall noen på jorden 'far', for dere har én Far. Han er i himmelen. La heller ikke noen kalle dere 'lærer', for dere har én lærer, Messias. Den som er en tjener blant dere, skal være den største. De som tror de er bedre enn andre, skal ydmykes, men de som ydmyker seg, skal bli opphøyet.

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere stenger veien og forhindrer andre fra å komme inn i himmelriket. Dere selv går ikke inn, og dere hindrer dem som forsøker å komme inn.

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere farer land og strand rundt for å finne noen som vil følge deres vei, og når dere finner en, gjør dere ham verre enn dere selv er. Dere er så onde at dere hører helvete til!

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere veileder andre, men er selv blinde. Dere sier: 'Hvis noen sverger ved tempelet, så betyr det ingenting, men om noen sverger ved gullet i tempelet, da må løftet holdes.' Dere blinde tåper! Skjønner dere ikke at tempelet er større enn gullet som er i det? Det er jo tempelet som gjør gullet hellig!

Dere sier: 'Hvis noen sverger ved alteret, betyr det ikke noe, men om noen sverger ved offergaven som ligger på alteret, må løftet holdes.' Dere er blinde! Skjønner dere ikke at alteret er større enn offergaven? Det er jo alteret som gjør offergaven hellig! Den som sverger ved alteret, sverger jo ved alteret og alt som er på det, og den som sverger ved tempelet, sverger både ved tempelet og Gud som bor i det. Den som sverger ved himmelen, sverger ved Guds trone og han som sitter på den.

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere gir Gud

tiendedelen av maten dere får, til og med av mynte, dill og spisskarve. Likevel overser dere det som er viktigst i loven – å vise rettferdighet, barmhjertighet og trofasthet. Det er dette dere skulle gjøre og samtidig fortsette med de andre tingene. Dere veileder folket, men dere er blinde! Se for dere en mann som plukker ut en liten flue av drikken sin og så svelger en kamel! Det er slik dere er!

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere vasker kopper og kar rene utvendig, men på innsiden er de fulle av griskhet og selvtilfredsstillelse. Fariseere, dere er blinde! Vask først innsiden av koppen så vil også utsiden være ren.

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere er som hvitkalkede graver. Utvendig er de fine å se på, men innvendig er de fulle av dødningeben og all slags urenheter. Slik er det også med dere. Folk ser på dere og tror dere er rettferdige, men innvendig er dere hyklerske og fulle av ondskap.

Ve dere skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere bygger gravsteder for profetene, og dere hedrer gravene til de rettferdige som ble myrdet. Og dere sier: 'Hadde vi levd i våre forfedres dager, ville vi ikke vært medskyldige i at profetene ble drept.' Dermed vitner dere selv om at dere er etterkommere av dem som drepte profetene, og dere vil fullføre den synden deres forfedre startet.

Dere slanger! Ormeynger! Dere kan ikke unnsnippe Gud. Dere vil bli funnet skyldige og dømt til helvete! Derfor sier jeg dette: Jeg sender dere profeter og lærere som er vise og kjenner Skriften. Noen av dem skal dere drepe. Noen av dem skal dere korsfeste. Noen av dem skal dere skamslå i synagogene. Dere skal forfølge dem fra by til by.

Slik skal dere bli skyld i alt det blod som har flytt fra rettferdige mennesker som er blitt myrdet på jorden. Dere blir skyld i drapet på den rettferdige Abel. Dere blir skyld i drapet på Sakarja, sønn av Barakia. Han ble myrdet mellom tempelet og alteret. Dere vil bli skyld i drapet på alle rettferdige som levde mellom Abel og Sakarja. Tro meg når jeg sier at alt dette skal komme over denne generasjon.

Å, Jerusalem, Jerusalem! Du som dreper profetene. Du som steiner alle som Gud sender til deg. Mange, mange ganger ville jeg hjelpe ditt folk. Jeg ville samle dem slik en høne samler kyllingene under vingene sine, men dere ville ikke. Nå skal huset ditt bli forlatt og bli stående øde. Jeg sier dere, at fra nå av skal dere ikke se meg igjen før timen kommer da dere skal si: 'Velkommen! Velsignet er han som kommer i Herrens navn.'²⁵²

5.16 En fattig enke gir alt hun eier

Jesus satt rett ved tempelkisten og så på at folk la penger i den. Mange rike la mye i den. Så kom det en fattig enke og la i to koppermynter, verd noen få øre.

Jesus kalte disiplene til seg og sa: «Denne fattige kvinnen la bare to småmynter i kisten, men hun gav mer enn alle disse rike. De har mer enn nok, og de gav bare av sin overflod. Denne kvinnen er svært fattig, men hun gav alt hun eide. Det var penger hun trengte for å leve.»²⁵³

5.17 Jesus advarer om fremtiden

Jesus var på vei bort fra tempelplassen. En av disiplene hans sa til ham: «Mester, se hvor store disse steinene er! For noen fantastiske bygninger!»

Jesus sa: «Ser du disse storslåtte bygningene? Hver eneste stein skal bli revet ned. Det skal ikke bli én stein som ligger på en annen.»

Senere satt Jesus på Oljeberget. Han var alene med Peter, Jakob, Johannes og Andreas. De kunne se tempelet fra der de satt, og de sa til Jesus: «Fortell oss når disse tingene skal skje. Og hva er tegnet på at dette vil finne sted?»

«Vær på vakt!» sa Jesus til dem. «Ikke la noen narre dere! Det vil komme mange som bruker mitt navn. De skal si: 'Det er jeg!' og vildele mange mennesker. Dere skal høre om krig og rykter om kriger som kommer. Men vær ikke redde. Disse tingene må skje før enden kommer. Folk skal reise seg mot folk, riker mot riker. Det skal være tider da folket ikke får mat, og det skal bli jordskjelv mange steder. Dette er bare begynnelsen på plagene, akkurat som fødselsveer.

Vær på vakt! De skal arrestere dere og få dere dømt fordi dere er mine disipler. De skal slå dere i synagogene. Dere skal bli tvunget til å stå foran konger og guvernører. Dere skal vitne om meg. Før enden kommer, må evangeliet forkynnes for alle folkeslag. Selv når dere blir arrestert og ført for retten, skal dere ikke bekymre dere for hva dere skal si. Tal det Gud gir dere i samme stund, for det er ikke dere som taler. Det er Den hellige ånd.

Bror skal vende seg mot bror og sende ham i døden. En far skal sende sitt barn i døden. Barn skal reise seg mot sine foreldre og volde deres død. Dere blir hatet av alle fordi dere følger meg, men den som holder ut til enden, skal bli frelst.²⁵⁴

Mange falske profeter skal komme og føre mange vill. Ondskapen skal ta overhånd i verden og kjærligheten blir kald hos

de fleste av de troende, men den som holder ut til enden, skal bli frelst. Og evangeliet om Guds rike skal bli forkynt over hele verden. Det skal bli spredt til alle folkeslag. Så skal enden komme.

Profeten Daniel talte om 'det motbydelige som ødelegger'. Dere skal se det motbydelige stå på det hellige sted.» (Forstå det, den som leser!) «Da må folket i Judea flykte opp i fjellene. De må løpe og ikke stanse for noe. De som er på hustaket, må ikke gå ned i huset for å ta med seg noe. De som er på åkrene, må ikke gå hjem for å hente kappen.

Det vil bli vanskelig for kvinnene som er gravide eller har småbarn i de dager. Be om at deres flukt ikke må skje om vinteren eller på sabbaten, for det vil bli stor forfølgelse. Det vil bli en slik forfølgelse som verden aldri har sett maken til, og det vil aldri bli noe lignende siden.

Gud har bestemt å forkorte trengselstiden. Ble den ikke forkortet, ville alle gå til grunne. Gud vil gjøre tiden kortere for å hjelpe sitt utvalgte folk.

Hvis altså noen sier til dere: 'Se, der er Messias!' eller om andre sier: 'Der er han!', så ikke tro det. Falske messiaser og falske profeter skal komme og gjøre store tegn og under for, om mulig, å forsøke å bedra de utvalgte. Nå har jeg advart dere.

Noen sier kanskje: 'Messias er ute i ørkenen!' Gå ikke dit ut for å se etter ham. Andre sier kanskje: 'Messias er der inne!' Tro det ikke. Når Menneskesønnen kommer, skal alle se ham. Det skal være som lynet som blinker på himmelen og som alle kan se. Det blir som når man leter etter en død kropp: Man finner den der gribbene samles.

Så snart forfølgelsestiden er over, vil dette skje:

'Solen skal bli formørket,
og månen skal ikke skinne.
Stjerner skal falle ned fra himmelen,
og himmelens krefter skal rokkes.'

Da skal tegnet på Menneskesønnens komme vise seg på himmelen, og alle mennesker skal bryte ut i klagerop. Alle folk skal se Menneskesønnen komme på himmelens skyer. Han kommer med makt og herlighet, og med lyden av en veldig trompet skal han sende ut sine engler over hele jorden. De skal samle hans utvalgte folk fra alle verdens ender.²⁵⁵

Når dette skjer, rett dere opp og løft hodet. Vit at tiden er inne da dere skal bli satt fri!»

Så fortalte Jesus denne historien: «Se på trærne. Fikentreet er et godt eksempel. Når det blir grønt, vet dere at sommeren står for døren. På samme måte skal dere vite at når disse tingene finner sted, står Guds rike for døren.

Jeg sier dere at alt dette skal skje mens noen av dere fortsatt lever. Hele verden, jorden og himmelen, skal gå til grunne, men mitt ord varer til evig tid.»²⁵⁶

5.18 Bare Gud kjenner timen

«Ingen kjenner dagen eller timen. Verken Sønnen eller englene i himmelen vet når dette skal skje, bare Far.

Når Menneskesønnen kommer, skal det bli som på Noahs dager. I dagene før flommen spiste og drakk de, de giftet seg og giftet bort barna sine helt til den dagen Noah gikk om bord i båten. De skjønte ikke hva som skulle skje før flommen kom og tok dem alle.

På samme måte blir det når Menneskesønnen kommer. To menn arbeider sammen på åkeren. Den ene blir tatt med, den andre blir igjen. To kvinner maler korn sammen på kvernen. Den ene blir tatt med, den andre blir igjen.²⁵⁷

Vær våkne, og ikke bruk tiden på nytelser, rus og bekymringer for dette livet. Gjør dere det, blir dere sløve, og enden kommer uten at dere er klare. Den kommer brått over alle som bor over hele jorden. Så vær klare til enhver tid, og be om at dere kommer dere velberget igjennom alt dette som skal hende, og blir stående for Menneskesønnen.²⁵⁸

Det er som en mann som drar på en reise og overlater huset til tjenerne. Han gir alle hver sine oppgaver. Han ber dørvokterne om alltid å våke, og det er det jeg ber dere om nå. Våk, vær alltid beredt. Dere vet ikke når husets eier kommer tilbake. Han kan komme på ettermiddagen, midt på natten eller tidlig om morgenen, eller ved soloppgang. Dersom du alltid våker, finner han deg ikke sovende, selv om han skulle komme tidligere enn forventet. Det sier jeg til dere, og jeg sier det til alle: 'Våk!'²⁵⁹

Dersom husets eier visste når tyven kom, ville han stå klar og ikke la ham bryte seg inn. Derfor må også dere være forberedt, for Menneskesønnen kommer når dere minst venter det.

Hvem er den kloke og tro tjeneren? Herren har betrodd en tjener til å gi mat til de andre tjenerne i rett tid. Hvem er det herren setter til det arbeidet? Når herren kommer og finner tjeneren i arbeid med det han betrodde ham, vil det være en velsignet dag for tjeneren. Jeg sier dere: Herren skal sette ham over alt han eier.

Men sett at det er en dårlig tjener som tenker med seg selv at herren ikke kommer tilbake på lenge. Han begynner å slå

de andre tjenerne, og spiser og drikke med drukkenbolter. Så kommer herren når tjeneren ikke er klar, en dag han ikke venter. Herren skal straffe tjeneren. Han skal sende ham bort sammen med hyklerne, dit hvor de gråter og skjærer tenner av smerte.»²⁶⁰

5.19 Fortellingen om de ti brudepikene

«På den tiden skal Guds rike være som ti brudepiker som gikk for å vente på brudgommen. De tok med seg hver sin oljelampe. Fem av dem var uforstandige, fem var kloke. De uforstandige tok med seg oljelampene, men ikke ekstra olje. De kloke tok med seg lampe og ekstra olje i krukker. Brudgommen ble sen. Jentene klarte tilslutt ikke holde øynene åpne, og alle sovnet.

Midt på natten var det noen som ropte: 'Brudgommen kommer! Kom ut og møt ham!'

Da våknet alle brudepikene. De gjorde lampene sine klare, men de uforstandige sa til de kloke: 'Gi oss litt av oljen deres. Lampene våre er tomme for olje.'

De vise brudepikene svarte: 'Nei! Vi har bare nok olje til oss selv. Gå heller til de som selger olje, og kjøp til dere selv.'

De uforstandige brudepikene gikk da av sted for å kjøpe olje. Mens de var borte, kom brudgommen. Brudepikene som var forberedt, gikk sammen med brudgommen inn til bryllupsfesten, og dørene ble lukket og låst.

Senere kom de andre jentene. De sa: 'Herre, herre, lukk opp for oss!'

Men brudgommen svarte: 'Nei, jeg kjenner dere ikke.'

Vær da alltid forberedt. Dere kjenner ikke dagen eller timen da Menneskesønnen kommer.»²⁶¹

5.20 *Fortellingen om de tre tjenerne*

«På den tiden kan Guds rike sammenlignes med en mann som skulle reise bort. Før han dro, snakket han med tjenerne sine. Han ba dem ta hånd om det han eide mens han var borte. Han gav tjenerne det han mente han kunne betro dem. Til én tjener gav han fem talenter, til en annen gav han to talenter, og til den tredje gav han én talent. Så dro han av sted. Tjeneren som fikk fem talenter, skyndte seg av sted for å investere pengene. De fem talentene ble til fem talenter til. Det samme gjorde tjeneren som hadde fått to talenter. Han investerte pengene og tjente to talenter til. Men tjeneren som hadde fått én talent, gikk bort og gravde et hull i bakken. Der gjemte han sin herres penger.

Da lang tid var gått, kom herren hjem igjen. Han spurte tjenerne hva de hadde gjort med pengene. Tjeneren som hadde fått fem talenter, kom med pengene og fem talenter til. 'Mester, du betrodde meg fem talenter,' sa han. 'Jeg brukte dem til å tjene fem til.'

'Du gjorde rett, du gode og tro tjener,' svarte herren. 'Du har vært tro i lite, derfor vil jeg sette deg over mye. Kom og del gleden med meg!'

Da kom tjeneren med de to talentene inn til herren. 'Mester, du lot meg forvalte to talenter,' sa tjeneren. 'Jeg brukte dem til å tjene to til.'

'Du gjorde rett, du gode og tro tjener,' svarte herren. 'Du har vært tro i lite, derfor vil jeg sette deg over mye. Kom og del gleden med meg!'

Da kom tjeneren med den ene talenten inn til herren. 'Mester, jeg visste at du er en hard mann,' sa han. 'Du høster hvor du ikke har sådd. Du sanker hvor du ikke har strødd ut. Derfor var

jeg redd, og jeg gjemte pengene dine i bakken. Her er talenten du gav meg.’

Mesteren svarte: ’Du dårlige og late tjener! Du sier du visste at jeg høster der jeg ikke har sådd og samler der jeg ikke har strødd ut. Da skulle du satt pengene mine i banken så jeg i det minste ville fått dem igjen med renter da jeg kom tilbake.’

Herren sa da til de andre tjenerne sine: ’Ta den ene talenten fra tjeneren og gi den til tjeneren som nå har ti talenter. Den som forvalter det han har, skal få, og det i overflod. Men den som ikke forvalter det han har, skal bli fratatt selv det han har.’ Så sa herren: ’Kast den ubrukelige tjeneren ut i mørket, der de gråter og skjærer tenner av smerte.’²⁶²

5.21 Menneskesønnen skal dømme alle folk

«Menneskesønnen skal komme tilbake i herlighet, og alle englene med ham. Som konge skal han sitte på sin trone i herlighet. Alle folkeslag skal samles foran ham, og han skal dele dem i to grupper, slik en gjeter skiller sauene fra geitene. Han stiller sauene på sin høyre side og geitene på sin venstre side.

Kongen skal si til de rettferdige på sin høyre side: ’Kom, min Far har velsignet dere rikelig. Riket han har lovet, tilhører nå dere. Det er blitt gjort i stand for dere helt siden verden ble skapt. Det tilhører dere, for da jeg var sulten, gav dere meg mat. Da jeg var tørst, gav dere meg drikke. Da jeg var hjemløs, tok dere imot meg i hjemmene deres. Da jeg var uten klær, kledde dere meg. Da jeg var syk, så dere til meg. Da jeg var i fengsel, kom dere og besøkte meg.’

Da skal de rettferdige svare: ’Herre, når så vi deg sulten og gav deg mat? Når så vi deg tørst og gav deg å drikke? Når så vi

deg hjemløs og gav deg husly? Når så vi deg uten klær og kledde deg? Når så vi deg syk eller i fengsel og så til deg?’

Kongen skal svare: ’Jeg sier dere: Det dere gjorde for mine brødre og søstre, gjorde dere for meg.’

Og kongen skal si til de urettferdige på sin venstre side: ’Gå bort fra meg. Gud har allerede bestemt at dere skal straffes. Gå til den evige ild, den som er forberedt for djevelen og alle hans engler. Dere må gå fra meg, for da jeg var sulten, gav dere meg ikke mat. Da jeg var tørst, gav dere meg ikke drikke. Da jeg var husløs, gav dere meg ikke husly. Da jeg var uten klær, kledde dere meg ikke. Da jeg var syk og i fengsel, så dere ikke til meg.’

Da skal de svare: ’Herre, når så vi deg sulten eller tørst? Når så vi deg husløs? Når så vi deg uten klær eller syk eller i fengsel uten å komme deg til hjelp?’

Kongen skal svare: ’Jeg sier dere: Det dere ikke gjorde for mine brødre og søstre, gjorde dere heller ikke for meg.’

De urettferdige skal gå bort til evig straff, men de rettferdige går til evig liv.»²⁶³

5.22 *Planen om å drepe Jesus*

Da Jesus hadde sagt alt dette, sa han til disiplene: «Dere vet at det er påske i overmorgen. Da skal Menneskesønnen bli utlevert for å korsfestes.»

Overprestene og folkets eldste kom sammen i øversteprestens palass. Øversteprestens navn var Kaifas. De forsøkte å legge en plan for å arrestere Jesus og få ham drept uten at noen fikk vite om det. De sa: «Vi kan ikke arrestere Jesus i påsken. Vi vil ikke at folkemengden skal bli rasende og skape uro.»²⁶⁴

5.23 Judas går med på å hjelpe fiendene til Jesus

Judas Iskariot var en av disiplene til Jesus. Satan for inn i ham, og han gikk av sted og snakket med overprestene og noen av soldatene som vaktet tempelet. Han fortalte hvordan han kunne utlevere Jesus til dem.²⁶⁵

Han sa: «Jeg skal gi dere Jesus. Hva gir dere meg for det?» Prestene gav ham tretti sølvpenge. Fra da av ventet Judas på den rette anledningen til å forråde Jesus.²⁶⁶

5.24 Forberedelser til påskemåltidet

Så kom dagen under høytiden for usyret brød, den dagen jødene slaktet påskelammet. Jesus sa til Peter og Johannes: «Gå og gjør i stand påskemåltidet.»

De spurte ham: «Hvor vil du vi skal gjøre i stand?»

Han sa til dem: «Når dere kommer inn i byen, vil dere se en mann som bærer en krukke vann. Følg etter ham til det huset han går inn i. Si da til eieren av huset: 'Mesteren spør om du kan vise oss rommet hvor han og disiplene kan spise påskemåltidet.' Da vil eieren vise dere et stort rom ovenpå som er gjort klart for oss. Stell i stand måltidet der.»

Da gikk Peter og Johannes av gårde. Alt skjedde slik Jesus hadde sagt, og de gjorde i stand påskemåltidet.²⁶⁷

Jesu siste måltid med disiplene (5.25-40)

5.25 Hvem er den største?

Da tiden var inne for å spise påskemåltidet,²⁶⁸ begynte apostolene å krangle om hvem av dem som var den største. Jesus sa til dem: «Denne verdens konger hersker over sine folk, og

de som har makt, vil gjerne bli kalt 'store velgjørere'. Men dere skal ikke være som dem. Den største hos dere skal være som den minste, og den som er leder, skal være som en tjener. Hvem er størst: Han som tjener ved bordene eller han som sitter tilbords og blir betjent? Alle mener det er han som sitter tilbords og blir betjent, ikke sant? Men jeg har vært hos dere som en tjener.

Dere har vært sammen med meg i mange prøvelser. Derfor gir jeg dere makt til å herske med meg i det riket Far har gitt meg. Dere skal spise og drikke ved mitt bord. Dere skal sitte på troner som dommere over Israels tolv stammer.»²⁶⁹

5.26 Jesus vasker disiplenes føtter

Far hadde gitt Jesus all makt, Jesus visste dette. Han visste også at han kom fra Gud og at han skulle vende tilbake til Gud. Så mens de spiste, reiste Jesus seg opp og la av seg kappen, tok et linklede og bandt det om livet. Så helte han vann i et vaskefat og begynte å vaske disiplenes føtter. Han tørket føttene deres med kledet han hadde bundet om seg.

Da han kom til Simon Peter, sa Peter til ham: «Herre, du skulle ikke vaske føttene mine.»

«Du forstår ikke hva det er jeg gjør nå. Men senere skal du forstå,» svarte Jesus.

«Nei! Aldri i verden om du skal vaske føttene mine!» sa Peter.

«Hvis jeg ikke vasker føttene dine, er du ikke en av mine,» svarte Jesus.

Da sa Simon Peter: «Herre, når du har vasket føttene mine, vask da også hendene og hodet mitt!»

«Den som har badet, er helt ren og trenger bare å vaske føttene,» sa Jesus. «Og dere er rene, men ikke alle.» Jesus visste hvem som skulle utlevere ham til fiendene. Det var derfor han sa at ikke alle var rene.

Da Jesus hadde vasket føttene på dem alle, tok han på seg kappen igjen, satte seg og spurte: «Forstår dere hva jeg nettopp gjorde for dere? Dere kaller meg 'mester,' og dere kaller meg 'herre,' og det er rett, for det er det jeg er. Jeg er deres herre og mester, men jeg har vasket føttene deres. Derfor skal også dere vaske hverandres føtter. Jeg gjorde det som et eksempel for dere så dere skal tjene hverandre slik jeg har tjent dere. Tro meg, tjeneren er ikke større enn sin herre. De som er sendt ut på et oppdrag, er ikke større enn han som har sendt ham. Når dere vet dette, vil dere gjøre det med glede.»²⁷⁰

5.27 Jesus forteller hvem som skal forråde ham

«Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg vet hvem jeg har utvalgt, men det Skriften sier, må bli oppfylt: Han som spiser brød med meg, har forrådt meg.' Jeg forteller dere det nå før det skjer, slik at når det skjer, skal dere tro at JEG ER. Jeg sier dere at den som tar imot ham som jeg har sendt, tar imot meg. Og den som tar imot meg, tar også imot ham som har sendt meg.»²⁷¹

Jesus sa til dem: «Jeg har lengtet etter å spise dette påskemåltidet med dere før jeg skal dø. Jeg skal aldri mer spise påskemåltid før det som måltidet representerer, er blitt oppfylt i Guds rike.»²⁷²

De spiste alle sammen da Jesus sa: «Tro meg når jeg sier at én av dere tolv skal overgi meg til fienden.»²⁷³ Disiplene hans så på hverandre. De skjønnte ikke hvem det var han snakket om.²⁷⁴

De ble dypt bedrøvet da de hørte dette. Den ene etter den andre sa: «Herre, det er vel ikke meg?»²⁷⁵

Disippelen som Jesus hadde kjær, satt ved siden av ham. Simon Peter gjorde tegn til at han skulle spørre Jesus hvem han mente. Disippelen lente seg inntil Jesus og spurte: «Herre, hvem er det?»

«Jeg dytter brødet mitt i dette fatet. Ham som jeg gir brødet til, er det,» svarte Jesus.²⁷⁶ «Menneskesønnen skal lide, som det står skrevet om ham. Men ve den som forråder Menneskesønnen! Det hadde vært bedre for ham om han aldri hadde vært født.»

Judas, han som skulle forråde ham, sa til Jesus: «Mester, det er vel ikke meg du snakker om?»²⁷⁷

Jesus tok et stykke brød, dypet det og gav det til Judas Iskariot, sønn av Simon. Da Judas tok brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa til Judas: «Det du skal gjøre – gjør det raskt!» Ingen ved bordet skjønnte hvorfor Jesus sa dette til Judas. Noen trodde Jesus ba ham gå og kjøpe noe de trengte til festen, ettersom det var han som hadde ansvar for pengekassen. Andre trodde at Jesus ville han skulle gi penger til de fattige.

Judas spiste brødet Jesus hadde gitt ham. Så gikk han ut. Det var natt.²⁷⁸

5.28 Guds nye pakt

Jesus tok et brød og takket Gud for det. Han brøt av et stykke, gav det til disiplene og sa: «Ta dette brødet og spis av det. Det er min kropp²⁷⁹ som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.»

På samme måte tok han begeret med vin etter måltidet²⁸⁰, takket Gud for det og gav det til dem. Han sa: «Drikk alle av det.²⁸¹ Denne vinen representerer Guds nye pakt med sitt folk.

Den trer i kraft når mitt blod blir utøst for dere.²⁸² Det blir utøst for å gi tilgivelse for manges synder, og det besegler den nye pakt. Jeg vil at dere skal vite at fra nå av skal jeg ikke drikke vin igjen før den dagen da vi er samlet i min Fars rike, og vinen er ny. Da skal jeg drikke sammen med dere.»²⁸³

5.29 Jesus gir et nytt bud

Da Judas var gått, sa Jesus: «Nå er tiden kommet for at Menneskesønnen blir herliggjort, og Gud skal bli herliggjort gjennom ham. Og er Gud herliggjort gjennom ham, skal Gud også herliggjøre ham. Det vil skje snart.»

Jesus sa: «Mine barn, jeg skal være sammen med dere bare en kort stund til. Dere skal søke meg, men som jeg sa til de jødiske lederne: Dit jeg går, kan dere ikke komme.

Jeg gir dere et nytt bud: Elsk hverandre. Dere skal elske hverandre som jeg har elsket dere. Dersom dere elsker hverandre, skal alle se at dere er mine disipler.»²⁸⁴

5.30 Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

«Herre, hvor går du?» spurte Simon Peter.

«Dit jeg går, kan ikke du følge meg,» svarte Jesus. «Men senere skal du følge meg.»²⁸⁵ I natt vil dere alle svikte meg. Skriften sier:

'Jeg tar livet av hyrden,
og sauene vil flykte.'

Men etter at jeg er drept, skal jeg stå opp, og jeg skal gå i forveien til Galilea og vente på dere der.»

Peter svarte: «Om alle de andre disiplene svikter deg, vil jeg ikke gjøre det.»²⁸⁶

«Satan har bedt om å få sikte dere slik en bonde sikter hveten. Å, Simon, Simon, jeg har bedt om at din tro ikke skal svikte! Styrk dine brødre når du vender tilbake til meg.»

Men Peter sa til Jesus: «Herre, jeg er beredt til å gå i fengsel med deg. Jeg vil til og med dø sammen med deg!»²⁸⁷

Jesus svarte: «Vil du virkelig gi livet ditt for meg? Sannheten er²⁸⁸ at i natt kommer du til å si at du ikke kjenner meg. Du skal fornekte meg tre ganger før hanen har galt to ganger.»²⁸⁹

Jesus sa til apostlene: «Husker dere da jeg sendte dere ut uten penger, veske eller sko? Manglet dere noe?»

Apostlene sa: «Nei.»

Jesus sa til dem: «Men nå må den som har penger eller veske, ta det med seg. Har han ikke sverd, skal han selge kappen sin og kjøpe et. Skriften sier:

'Han ble regnet som kriminell.'

Og Skriften må oppfylles. For det er skrevet om meg, og det oppfylles nå.»

Disiplene sa: «Se, Herre, her er to sverd.» «Det holder,» sa Jesus.²⁹⁰

5.31 Jesus trøster disiplene

Jesus sa: «Vær ikke redde. Tro på Gud, og tro på meg. Det er mange rom i min Fars hus. Jeg ville ikke sagt det om det ikke var sant. Jeg går og gjør i stand et sted for dere. Og når jeg har gått og gjort i stand et sted for dere, skal jeg komme tilbake. Da

skal jeg ta dere med meg, så dere kan være der jeg er. Dere vet veien dit jeg går.»²⁹¹

5.32 Jesus er den eneste veien til Far

«Herre, vi vet ikke hvor du går,» sa Thomas. «Hvordan kan vi da vite veien dit?»

Jesus svarte: «Jeg er veien, sannheten og livet. Den eneste veien til Far er gjennom meg. Dersom dere kjente meg, ville dere også kjent Far. Men nå kjenner dere Far, for dere har sett ham.»

«Herre, vis oss Far. Det er alt vi trenger,» sa Filip.

Jesus svarte: «Filip, jeg har vært hos dere over lang tid. Da skulle du kjenne meg. Den som har sett meg, har også sett Far. Hvorfor sier du da: 'Vis oss Far'? Tror du ikke at jeg er i Far og at Far er i meg? Alt jeg har sagt til dere, har jeg ikke fra meg selv. Far lever i meg, og han gjør sitt verk. Tro meg når jeg sier at jeg er i Far og Far er i meg. Eller tro meg på grunn av alle gjerninger jeg har gjort.

Jeg sier dere at de som tror på meg, skal gjøre de samme gjerninger som jeg har gjort. Ja, de skal gjøre enda større gjerninger enn det jeg har gjort, fordi jeg går til Far. Når dere ber om noe i mitt navn, skal jeg gjøre det. Fars herlighet skal bli synliggjort gjennom Sønnen, for når dere ber om noe i mitt navn, skal jeg gjøre det.»²⁹²

5.33 Jesus gir løfte om Den hellige ånd

«Dersom dere elsker meg, så lyd meg, og jeg skal be Far, og han skal gi dere en annen hjelper, en som kan være hos dere for alltid. Han er sannhetens Ånd. Verden kan ikke ta imot ham,

for de ser ham ikke og kjenner ham ikke, men dere kjenner ham. Han lever hos dere og skal bo i dere.

Jeg etterlater dere ikke som foreldreløse barn. Jeg skal komme tilbake til dere. Om en kort stund skal ikke verden se meg lenger. Men dere skal se meg. Dere skal leve fordi jeg lever. På den dagen skal dere vite at jeg er i Far. Dere skal vite at dere er i meg og jeg er i dere. Den som virkelig elsker meg, er den som ikke bare kjenner mine bud, men også lyder dem. Min Far vil elske ham, og jeg vil elske ham, og jeg skal gi meg til kjenne for ham.»

Da sa Judas, ikke Judas Iskariot: «Herre, hvorfor skal du gi deg til kjenne for oss, men ikke for verden?»

Jesus svarte: «Den som elsker meg, lyder mine ord. Min Far skal elske ham. Min Far og jeg skal komme og bo hos ham. Men den som ikke elsker meg, lyder ikke mine ord. Og de ord dere hører, kommer ikke fra meg, men fra Far som har sendt meg.

Jeg har fortalt dere alt dette mens jeg ennå er hos dere. Men Hjelperen skal lære dere alt og minne dere om alt jeg har sagt. Hjelperen er Den hellige ånd som Far skal sende i mitt navn.

Fred etterlater jeg dere. Det er min fred jeg gir dere. Den fred jeg gir, er ikke som den fred verden gir. Vær ikke urolige. Vær ikke redde. Dere har hørt meg si til dere: 'Jeg går bort, men jeg kommer tilbake.' Dersom dere elsket meg, ville dere være glade for at jeg går tilbake til Far, for Far er større enn meg. Jeg har nå fortalt dere dette før det skjer, slik at dere skal tro når det skjer.

Jeg skal ikke si så mye mer etter dette. Denne verdens hersker kommer. Han har ingen makt over meg. Men verden må få vite at jeg elsker Far, og derfor gjør jeg alt det Far har befalt meg.»²⁹³

5.34 *Jesus er vintreet*

Jesus sa: «Jeg er den sanne vintre, og min Far er vinbonden. Han skjærer bort alle grener som ikke bærer frukt. Han renser også alle grenene som bærer frukt, for at de skal bære mer. Dere er allerede renset til å bære mer frukt på grunn av det ord jeg har talt til dere. Bli i meg, så skal jeg bli i dere. Ingen gren kan bære frukt av seg selv. Det må bli i vintreet. Slik er det også med dere. Dere kan ikke bære frukt av dere selv. Dere må bli i meg.

Jeg er vintreet, og dere er grenene. Dersom dere blir i meg, og jeg i dere, skal dere bære mye frukt, men atskilt fra meg kan dere ikke gjøre noen ting. Dersom dere ikke blir i meg, blir dere som grener som er kastet ut og visnet. Alle døde grener blir samlet sammen og kastet på bålet og brent. Bli i meg og følg mine ord. Gjør dere det, kan dere be om hva dere vil, og det skal bli gitt dere. Vis at dere er mine disipler ved å bære mye frukt. Dette ærer min Far.

Jeg har elsket dere slik Far har elsket meg. Bli i min kjærlighet. Når dere lyder meg, blir dere i min kjærlighet, akkurat som når jeg lyder Far, blir jeg i hans kjærlighet. Jeg har fortalt dere dette for at min glede skal være i dere, en glede som er fullkommen. Dette er mitt bud til dere: Elsk hverandre som jeg har elsket dere. Den største kjærligheten er når et menneske gir sitt liv for sine venner. Dere er mine venner når dere gjør det jeg ber dere. Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for tjeneren vet ikke hva herren hans gjør. Nå kaller jeg dere venner, for jeg har fortalt dere alt min Far har sagt meg.

Dere valgte ikke meg, jeg valgte dere. Dette er det jeg har satt dere til: å bære frukt, frukt som varer. Far skal gi dere alt dere ber om i mitt navn. Dette er mitt bud: Elsk hverandre.»²⁹⁴

5.35 *Jesus advarer disiplene*

«Om verden hater dere, så husk at den hatet meg først. Hadde dere tilhørt verden, ville den ha elsket dere som sitt eget. Men jeg har valgt dere til å være annerledes enn dem som er i verden. Dermed tilhører dere ikke verden, og derfor hater den dere.

Husk hva jeg sa til dere: Tjeneren er ikke større enn sin herre. Har de forfulgt meg, vil de også forfølge dere. Har de hørt på meg, vil de også høre på dere. Det de gjorde mot meg, skal de også gjøre mot dere, fordi dere tilhører meg. De kjenner ikke ham som har sendt meg. Hadde jeg ikke kommet og talt til dem, ville de vært uten skyld. Men nå har jeg talt til dem. Derfor har de ingen unnskyldning for sin synd.

Den som hater meg, hater også min Far. Jeg gjorde gjerninger blant dem som ingen andre hadde gjort før. Hadde jeg ikke gjort disse gjerningene, ville de vært uten skyld. De har sett hva jeg gjorde, og likevel hater de meg og min Far. Men dette skjedde for at ordene i deres lov skulle bli oppfylt: 'De hatet meg uten grunn.'

Jeg sender dere Hjelperen fra Far. Hjelperen er sannhetens Ånd som kommer fra Far. Når han kommer, skal han fortelle dere om meg. Og dere skal fortelle andre om meg, for dere har vært med meg fra begynnelsen.

Jeg har fortalt dere alt dette så dere ikke skal miste troen i motgang, for dere kommer til å bli utstøtt av synagogene. Og den tid kommer da de tror de gjør Gud en tjeneste ved å drepe dere. Det er fordi de aldri har kjent Far, og de har aldri kjent meg. Jeg har fortalt dere alt dette for å forberede dere. Så når tiden kommer og dette skjer, skal dere huske at jeg har advart dere.»²⁹⁵

5.36 *Den hellige ånds gjerning*

«Jeg snakket ikke om det i begynnelsen, for jeg var hos dere da. Nå går jeg tilbake til ham som sendte meg, og ingen av dere spør meg: 'Hvor går du?' Men dere er fylt av sorg fordi jeg har fortalt dere alt dette. Men jeg sier dere sannheten: Det er bedre for dere at jeg går bort. Jeg sier dette, for når jeg går bort, skal jeg sende Hjelperen til dere. Dersom jeg ikke gikk bort, ville ikke Hjelperen komme til dere.

Når Hjelperen kommer, skal han vise verden hva synd er, hva rettferdighet er og hva dom er. Han skal vise at de er skyldige i synd fordi de ikke tror på meg. Han skal vise at de tar feil av hva rettferdighet er. Hjelperen skal gjøre dette, for jeg går til Far. Dere skal ikke se meg da. Og han skal vise dem hvor feil de tar når det gjelder hva dom er, for deres leder er allerede dømt.

Jeg har så mye mer å si dere, men dere kan ikke bære det nå. Når sannhetens Ånd kommer, skal han lede dere til sannheten. Han skal ikke tale ut fra seg selv. Han taler bare det han hører og forteller dere hva som skal skje. Sannhetens Ånd skal herliggjøre meg ved å forkynne for dere det han mottar fra meg. Det er derfor jeg sier at Ånden skal forkynne for dere det han får fra meg.»²⁹⁶

5.37 *Sorg skal bli til glede*

«Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund skal dere se meg igjen.»

Noen av disiplene sa da til hverandre: «Hva er det han mener når han sier: 'Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund skal dere se meg igjen'? Og hva er det han

mener når han sier: 'Fordi jeg går til Far'? Hva mener han med 'en kort stund'? Vi skjønner ikke hva det er han snakker om.»

Jesus skjønnte at de ville spørre ham om dette, så han sa til dem: «Spør dere hva jeg mener med: 'Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund igjen skal dere se meg igjen?' Sannheten er at dere skal gråte og sørge, mens verden skal glede seg. Dere skal sørge, men sorgen skal bli forvandlet til glede.

Når en kvinne føder et barn, har hun smerter, for hennes tid er kommet. Men når barnet er født, glemmer hun smerten. Hun glemmer den, for hun er så glad for barnet som er kommet til verden. Slik er det også med dere. Nå sørger dere, men jeg skal se dere igjen, og da skal dere glede dere, og den gleden skal ingen ta fra dere. På den tiden skal dere ikke behøve å spørre meg om noe. Min Far skal gi dere alt dere ber om i mitt navn. Hittil har dere ikke bedt om noe på den måten før, men be i mitt navn, og dere skal få. Og deres glede skal være fullkommen.

Til nå har jeg talt til dere i bilder om disse tingene, men det kommer en tid da jeg ikke skal tale i bilder. Jeg skal tale åpent og rett frem om Far. Da skal dere be Far i mitt navn, og jeg trenger ikke spørre Far for dere. Far elsker dere fordi dere har elsket meg, og han elsker dere fordi dere har trodd at jeg er kommet fra Gud. Jeg kom fra Far til verden, og jeg forlater verden igjen og går til Far.»

«Du snakker allerede rett frem og ikke i bilder. Nå skjønner vi at du vet alt, og du svarer på spørsmålene våre før vi har stilt dem. Derfor tror vi at du er kommet fra Gud,» sa disiplene.

«Tror dere nå?» sa Jesus. «Hør hva jeg har å si. Det kommer en tid da dere skal bli spredt og gå hver til sitt. Faktisk er den

timen allerede nå. Dere skal forlate meg, og jeg blir igjen alene. Likevel er jeg aldri alene, for Far er med meg.

Jeg har fortalt dere dette, slik at dere kan ha fred i meg. Her på jorden skal dere få mange prøvelser. Men fatt mot! Jeg har overvunnet verden.»²⁹⁷

5.38 Jesus snakker med Far

Da Jesus hadde sagt dette, løftet han blikket mot himmelen og ba: «Far, tiden er inne. La din Sønn bli herliggjort, slik at Sønnen kan herliggjøre deg. For du har gitt Sønnen makt over alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til alle du har gitt ham. Og dette er evig liv: at de kjenner deg, den eneste, sanne Gud, og at de kan kjenne Jesus Messias, ham du har sendt. Jeg har fullført den gjerning du gav meg å gjøre. Jeg har herliggjort deg på jorden. Og nå, Far, gi meg ære med deg, den herlighet vi delte før verden ble til.»²⁹⁸

5.39 Jesus ber for sine disipler

«Til disse menneskene du har gitt meg av verden, har jeg vist hvem du er. De tilhørte deg, og du gav dem til meg. De har holdt fast på dine ord. Nå vet de at alt jeg har, er fra deg. Jeg har gitt dem de ord du gav meg, og de har tatt imot dem. Nå vet de på dypet at jeg er utgått fra deg og tror at du har sendt meg. Jeg ber ikke for menneskene i verden, men for disse som du har gitt meg, fordi de er dine. Alt mitt er ditt, alt ditt er mitt, og min herlighet åpenbares i dem.

Nå kommer jeg til deg. Jeg forlater denne verden, men jeg lar mine disipler være igjen. Hellige Far, bevar dem ved kraften av ditt navn, det navnet du gav meg, slik at de kan være ett, slik vi

er ett. Mens jeg var hos dem, bevarte jeg dem ved kraften av ditt navn, det navn du har gitt meg, og jeg beskyttet dem. Bare en av dem gikk bortapt – han som hørte fortapelsen til, og Skriften er dermed blitt oppfylt.

Jeg kommer til deg nå, men jeg ber om dette mens jeg ennå er i verden, for at de kan ha min sanne glede. Jeg vil at de skal ha glede i fullt mål. Jeg har gitt dem ditt ord. Og verden hater dem, for de er ikke av verden slik heller ikke jeg er av verden.

Jeg ber ikke om at du skal ta dem ut av verden, men jeg ber om at du skal bevare dem fra den onde. De er ikke av denne verden, akkurat som jeg ikke er av denne verden. Gjør dem klare for dine gjerninger ved din sannhet. Ditt ord er sannhet. Jeg har sendt dem til verden slik som du sendte meg til verden. Og jeg gjør meg klar for å tjene deg. Jeg gjør dette for dem, slik at de også kan være klare for å tjene deg.»²⁹⁹

5.40 *Jesus ber for alle som tror*

«Jeg ber ikke bare for disiplene, men for alle som tror på meg og mine ord. Far, jeg ber om at alle som tror på meg skal være ett. Du er i meg, og jeg er i deg. Jeg ber om at de også skal være ett i oss. Da skal verden tro at du har sendt meg. Jeg har gitt dem den herlighet du har gitt meg. Jeg gav dem herlighet for at de skal være ett, slik som du og jeg er ett. Jeg i dem og du i meg, så de fullt og helt skal være ett. Da skal verden vite at du har sendt meg og at du elsker dem slik du har elsket meg. Far, jeg vil at de som du har gitt meg, skal være der jeg er. Jeg vil at de skal se min herlighet – den herlighet du har gitt meg fordi du elsket meg før verden ble til. Far, du er den som alltid er rettferdig. Verden kjenner deg ikke, meg jeg kjenner deg, og disse mine disipler

vet at du har sendt meg. Jeg har vist dem hvem du er, og jeg skal vise dem det igjen. Da skal de ha den samme kjærlighet som du har for meg, og jeg skal være i dem.»³⁰⁰

5.41 *Jesus ber alene*

De sang en sang sammen og gikk ut til Oljeberget.³⁰¹

Så kom Jesus og disiplene til et sted som heter Getsemane. «Sett dere her mens jeg går dit og ber,» sa han til dem. Han ba Peter og de to Sebedeus-sønnene om å gå med ham. Da ble han grepet av angst og fortvilelse. Jesus sa til Peter og de to Sebedeus-sønnene: «Hjertet mitt er så tungt av sorg, det føles som om jeg dør. Bli her og våk sammen med meg.»

Han gikk et lite stykke lenger bort og falt ned med ansiktet mot jorden og ba: «Min Far! Om det er mulig, så la meg slippe å drikke av dette begeret, men det må bli som du vil, ikke som jeg vil.»³⁰²

Da kom det en engel fra himmelen og styrket ham. Jesus var full av dødsangst og kjempet i bønn. Svetten rant nedover ansiktet og falt som bloddråper ned på jorden.³⁰³

Han gikk tilbake til disiplene som hadde sovnet. Da sa han til Peter: «Kunne dere ikke våke med meg en eneste time? Våk og be om at dere ikke må komme i fristelse. Ånden vil gjøre det som er rett, men kroppen er svak.»

Jesus gikk bort for andre gang og ba: «Min Far, hvis jeg må gjøre dette, og det ikke er noen vei utenom, så ber jeg om at din vilje skal skje.»

Så gikk han tilbake til disiplene. Igjen fant han dem sovende, de klarte ikke å holde seg våkne. Han gikk fra dem enda en gang for å be, og han ba den samme bønnen for tredje gang.

Da gikk Jesus tilbake til disiplene og sa: «Ligger dere fortsatt og sover og hviler dere? Tiden er inne for at Menneskesønnen skal overgis i synderes hender. Stå opp! Vi må komme oss av gårde. Nå kommer han som forråder meg.»³⁰⁴

5.42 Jesus blir arrestert

Judas, han som forrådte Jesus, kjente til stedet hvor de var, for Jesus hadde ofte vært der sammen med disiplene. Judas førte en gruppe soldater til hagen sammen med noen av overprestenes og fariseernes vakter. De kom med fakler, lykter og våpen.

Jesus visste på forhånd hva som skulle skje med ham. Derfor gikk han dem i møte og spurte: «Hvem er det dere ser etter?»

«Jesus fra Nasaret,» svarte de.

«Det er jeg,» sa Jesus. Judas, han som forrådte Jesus, sto der sammen med dem. Da Jesus sa: «Det er jeg,» rygget mennene bakover og falt i bakken.

Han spurte dem igjen: «Hvem er det dere ser etter?»

«Jesus fra Nasaret,» svarte de.

Jesus sa: «Jeg har sagt at det er meg, og er det meg dere ser etter, så la de andre få gå.» Med dette ble de ordene han tidligere hadde talt, oppfylt: «Jeg har ikke mistet en eneste av dem du gav meg.»³⁰⁵

Judas hadde avtalt å gi dem et tegn på hvem av dem som var Jesus. Han sa: «Den jeg kysser, er Jesus. Ta ham.» Derfor gikk han bort til Jesus og sa: «Vær hilset, Mester!» Og Judas kysset ham.³⁰⁶

Men Jesus sa til ham: «Judas, forråder du Menneskesønnen med et vennskapskys?»³⁰⁷

Mennene grep Jesus og arresterte ham.³⁰⁸ Simon Peter

hadde et sverd som han nå trakk. Han hogg etter øversteprestens tjener og kuttet av ham det høyre øret. Tjeneren het Malkos.³⁰⁹

Jesus sa: «Hold opp!» Han rørte ved tjenerens øre og helbredet ham.³¹⁰

«Stikk sverdet tilbake i sliren,» sa Jesus til Peter.³¹¹ «Den som bruker sverdet, skal selv dø av sverdet.³¹² Jeg må drikke av det beger Far har gitt meg.³¹³ Vet du ikke at jeg kan be min Far, og han ville sende meg mer enn tolv armeer med engler? Men det må skje på denne måten for at skriftene skal bli oppfylt.»

Så sa Jesus til flokken: «Hvorfor kommer dere og henter meg med sverd og klubber som om jeg var en kriminell? Hver dag satt jeg i tempelområdet og underviste. Dere arresterte meg ikke da. Men alt dette har skjedd for at profetenes ord skal gå i oppfyllelse.»

Da forlot alle disiplene ham og flyktet.³¹⁴ En av disiplene til Jesus var en ung mann som bare hadde et linklede rundt seg. Da de forsøkte å gripe ham, slapp han linkledet og løp naken bort.³¹⁵

5.43 Jesus blir ført fram for Annas

Soldatene, kommandanten og de jødiske vaktene arresterte Jesus. De bandt ham og førte ham til Annas, Kaifas' svigerfar. Kaifas var øversteprest det året. Det var også han som hadde sagt til de jødiske lederne at det var best at én mann døde for folket.³¹⁶ Og Annas sendte Jesus til Kaifas, øverstepresten. Jesus var fortsatt bundet.³¹⁷

Mennene som hadde arrestert Jesus, førte ham til øversteprestens hus, hvor de skriftlærde og de eldste var samlet.³¹⁸

5.44 *Peters første fornektelse*

Simon Peter og en annen disippel fulgte etter Jesus. Denne disippelen kjente øverstepresten og ble med Jesus helt inn på gårdsplassen foran øversteprestens hus. Men Peter ventet på utsiden. Disippelen som kjente øverstepresten, kom tilbake og snakket med den som vaktet porten, og Peter fikk komme inn.³¹⁹

Det var kaldt, og tjenerne og vaktene hadde gjort opp ild. De sto og varmet seg rundt bålet, og Peter sto der sammen med dem.³²⁰

Mens Peter fortsatt var på gårdsplassen, kom en av øversteprestens tjenestejenter bort til dem.³²¹ Hun sa til Peter: «Er du også en av disiplene til denne mannen?»³²² Hun så nøye på ham og sa: «Du var sammen med denne Jesus fra Nasaret.»

Peter nektet for det. «Hvor har du det fra?» sa han. «Jeg skjønner ikke hva du snakker om!» Han gikk bort til inngangen av gårdsplassen, og en hane gol.³²³

5.45 *Øverstepresten forhører Jesus*

Øverstepresten spurte Jesus ut om disiplene og hva han hadde lært dem. Jesus svarte: «Jeg har alltid talt åpent for alle. Jeg har undervist i synagogene og på tempelplassen. Jeg har aldri sagt noe i det skjulte. Så hvorfor spør dere meg? Spør alle dem som har hørt mine ord. De vet hva jeg har sagt.»

Da Jesus hadde sagt dette, var det en av vaktene som sto der, som slo til ham. «Ikke snakk slik til øverstepresten!» sa han.

Jesus svarte: «Hvis jeg har sagt noe galt, så forklar det for alle her. Men hvis jeg ikke har sagt noe galt, hvorfor slår du meg da?»³²⁴

5.46 *Peters andre og tredje fornektelse*

Simon Peter sto ved bålet for å holde varmen. De andre sa til Peter: «Er ikke du en av disiplene til den mannen?»³²⁵ Tjenes-tejenta sa til dem som sto omkring: «Denne mannen er en av dem.» Igjen nektet Peter. Kort tid senere sa også de som sto der: «Vi vet du er en av dem, siden du er fra Galilea.»³²⁶ En av tjenerne til øverstepresten, en slektning til han som Peter hadde hogget øret av, sa: «Jeg synes jeg så deg sammen med ham i hagen!»³²⁷

Men Peter gav seg til å banne. «Jeg sverger ved Gud, jeg kjenner ikke den mannen dere snakker om!»³²⁸

I samme øyeblikk som han sa dette, gol en hane. Herren snudde seg og så Peter inn i øynene. Da husket Peter det Herren hadde sagt: «Før hanen galer to ganger, skal du fornekte meg tre ganger,» og han gikk ut og gråt bittert.³²⁹

5.47 *Jesus for Det høye råd*

Overprestene og Det høye råd forsøkte å finne noe Jesus hadde gjort feil, så de kunne drepe ham. Men rådet fant ingen bevis de kunne dømme ham på. Det var mange som kom og vitnet falskt mot ham, men alle sa forskjellige ting, og ingen var enig.

Da sto noen frem og sa: «Vi hørte denne mannen si: 'Jeg skal rive ned Guds tempel bygget av menneskehender. Og etter tre dager skal jeg reise et nytt tempel som ikke er bygget av menneskehender.'» Men heller ikke her var det samsvar mellom forklaringene.

Da reiste øverstepresten seg, steg frem for alle og sa: «Alle disse har vitnet mot deg. Har du noe å si til det de anklager deg for? Er det sant det de sier?» Men Jesus svarte ikke et ord.

Øverstepresten stilte ham da et annet spørsmål: «Er du Messias, den høyeste Guds Sønn?»

«Ja, jeg er Guds Sønn. Dere skal se Menneskesønnen sitte på Gud den allmektiges høyre side, og dere skal se Menneskesønnen komme på himmelens skyer,» svarte Jesus.

Da øverstepresten hørte dette, flerret han klærne sine i raseri, og sa: «Vi trenger ikke flere vitner! Dere hørte alle gudsbespottelsen. Hva mener dere?» Alle var enige i at Jesus var skyldig og måtte dømmes til døden.

Noen begynte å spytte på ham. De bandt ham for øynene og slo ham med knyttenevene og sa: «Du som er profet kan fortelle oss hvem som slår deg!» Da førte vaktene Jesus bort og pisket ham.³³⁰

5.48 Judas henger seg

Tidlig om morgenen besluttet alle overprestene og de eldste at Jesus skulle dømmes til døden. De bandt ham, førte ham bort og overgav ham til Pilatus, guvernøren.

Da Judas så hva som skjedde, angret han på det han hadde gjort. Han gikk med de tretti sølvmyntene tilbake til prestene og de eldste og sa: «Jeg har syndet. Jeg forrådte en uskyldig mann og sendte ham i døden.»

De jødiske lederne svarte: «Hva bryr det oss? Det er ditt problem, ikke vårt.»

Da kastet Judas pengene inn i tempelet. Han gikk bort derfra og hengte seg.

Overprestene plukket opp sølvmyntene i tempelet. De sa: «Loven forbyr oss å legge disse pengene sammen med tempelpengene, for det er betalingen for en manns død.» Dermed

besluttet de å kjøpe en åker som ble kalt pottemakerens åker for pengene. Den skulle brukes som gravplass for fremmede som døde mens de oppholdt seg i Jerusalem. Det er derfor denne åkeren fortsatt blir kalt Blodåkeren. Slik ble profeten Jeremias ord oppfylt:

«De tok tretti sølvmynter. Det var prisen Israels folk var villige til å gi for hans liv. De brukte de tretti sølvmyntene på å kjøpe pottemakerens åker, slik Herren påla meg.»³³¹

5.49 Jesus for Pilatus

Vaktene førte Jesus fra Kaifas' hus til den romerske guvernørens palass. Det var fortsatt tidlig om morgenen. Jødene gikk ikke inn i palasset for de ville ikke gjøre seg urene før de spiste påskemåltidet. Derfor kom Pilatus ut til dem og spurte: «Hva er det dere mener denne mannen har gjort galt?»

De svarte: «Han er en forbryter. Det er derfor vi har ført ham til deg.»

Pilatus sa til dem: «Dere kan selv ta dere av ham og dømme ham etter deres egen lov.»

De jødiske lederne svarte: «Men etter deres lov kan vi ikke dømme noen til døden.» Dette skjedde for å oppfylle det Jesus hadde sagt om hvordan han skulle dø.

Pilatus gikk da inn i palasset igjen. Han tilkalte Jesus og spurte ham: «Er du jødernes konge?»

Jesus sa: «Er det du som spør, eller har andre sagt det om meg?»

«Jeg er da ikke jøde!» sa Pilatus. «Det er ditt eget folk og overprestene som har ført deg til meg. Hva er det du har gjort?»

Jesus sa: «Mitt rike er ikke av denne verden. Var det av denne verden, ville mine menn kjempet for at jeg ikke skulle bli overgitt til de jødiske lederne. Nei, mitt rike er ikke jordisk.»

«Så du er konge?» spurte Pilatus.

Jesus svarte: «Du har rett når du sier at jeg konge. Dette ble jeg født til: å vitne om sannheten. Derfor er jeg kommet til verden, og de som hører sannheten til, hører meg.»

«Hva er sannhet?» spurte Pilatus. Han gikk ut til de jødiske lederne igjen og sa: «Jeg finner ingen skyld i denne mannen.»³³²

De begynte å anklage Jesus og sa til Pilatus. «Vi har tatt denne mannen i å forsøke å villedde vårt folk. Han sier vi ikke skal betale skatt til keiseren. Han kaller seg Messias, konge.»³³³ Pilatus stilte da Jesus flere spørsmål. Han sa: «Du hører alt det de anklager deg for. Hvorfor svarer du ikke?» Men Jesus svarte fortsatt ikke, og det forundret Pilatus.³³⁴ Men folkemengden sto på sitt: «Hans lære hisser opp folket i hele Judea. Han begynte i Galilea, og nå er han kommet hit!»

Da Pilatus hørte det, forhørte han seg om Jesus var fra Galilea. Han fikk vite at Jesus hørte inn under Herodes' autoritet. Herodes var i Jerusalem på den tiden, derfor sendte Pilatus Jesus over til ham.³³⁵

5.50 Pilatus sender Jesus til kong Herodes

Herodes ble glad da han fikk se Jesus. Han hadde hørt om ham, og hadde lenge hatt et ønske om å treffe ham. Herodes ville gjerne se et mirakel, og han håpet Jesus ville gjøre et tegn. Han stilte ham mange spørsmål, men Jesus var helt taus. Overpres-tene og de skriftlærde sto der også og ropte anklager mot ham. Da lo Herodes og soldatene av ham. De gjorde narr av ham ved

å kle ham opp som en konge, og Herodes sendte Jesus tilbake til Pilatus. Tidligere hadde Pilatus og Herodes vært bitre fiender, men denne dagen ble de venner.³³⁶

5.51 Pilatus prøver å løslate Jesus

Hvert år ved påsketider pleide guvernøren å løslate en fange – den som folket valgte. Det var en mann i fengsel på den tiden som het Barabbas. Han og opprørerne som var sammen med ham, var blitt kastet i fengsel for å ha begått et drap under opprøret.

Folket kom til Pilatus og ba ham om å frigi en fange slik han pleide.³³⁷ Pilatus kalte da sammen folket og overprestene og de jødiske lederne. Han sa til dem: «Dere førte denne mannen til meg. Dere sa han forsøkte å villedde folket, men jeg forhørte ham i deres nærvær og har ikke funnet ham skyldig i noe av det dere anklager ham for. Herodes gjorde heller ikke det. Han sendte ham tilbake til oss. Hør etter, han har ikke gjort noe som fortjener dødsstraff.»³³⁸

Folkemengden samlet seg, og Pilatus spurte dem: «Jeg skal løslate en mann for dere. Hvem av disse mener dere skal gå fri: Barabbas eller Jesus som kalles Messias?» Pilatus skjønnte at de hadde utlevert Jesus til ham fordi de var misunnelige.

Mens Pilatus satt på dommersetet, sendte hans kone en beskjed til ham som lød: «Ikke rør denne mannen. Han er uskyldig. Jeg hadde en drøm om ham i natt som fortsatt uroer meg.»

Overprestene og de jødiske lederne overtalte folkemengden til å be om at Barabbas ble frigitt, og Jesus dømt til døden. Pilatus sa: «Her har jeg Barabbas og Jesus. Hvem av disse vil dere jeg skal løslate?» Folket svarte: «Barabbas!»³³⁹

5.52 *Jesus blir dømt til korsfestelse*

Pilatus spurte de jødiske lederne: «Se! Jeg fører Jesus ut til dere. Jeg vil dere skal vite at jeg ikke finner ham skyldig i noe.» Og Jesus kom ut med tornekronen på hodet og purpurkappen om seg. Pilatus sa til jødene: «Se, her er mannen!»

Da overprestene og de jødiske vaktene så Jesus, ropte de: «Korsfest ham! Korsfest ham!»

«Dere kan selv nagle ham til korset,» svarte Pilatus. «Jeg finner ingen skyld i ham.»

De jødiske lederne svarte: «Vi har en lov som sier at han må dø fordi han påstår han er Guds Sønn.»

Da Pilatus hørte dette, ble han enda reddere. Han gikk da inn i palasset igjen og spurte Jesus: «Hvor kommer du fra?» Men Jesus svarte ham ikke. Pilatus sa: «Nekter du å snakke med meg? Husk at jeg har makt til å sette deg fri og til å korsfeste deg.»

Jesus svarte: «Den eneste makten du har over meg, er gitt deg av Gud. Derfor har han som utleverte meg til deg, større skyld.»

Etter dette forsøkte Pilatus å la Jesus få gå. Men de jødiske lederne ropte: «Enhver som gjør seg til konge, setter seg opp mot keiseren. Hvis du lar denne mannen gå, er du ikke keiserens venn.»

Da Pilatus hørte det, førte han Jesus ut til stedet som kalles «Helleplassen.» På arameisk er navnet *Gabbata*. Pilatus satte seg på dommersetet der. Det var blitt midt på dagen, helgaften før påske. Pilatus sa til jødene: «Her er deres konge!»

De ropte: «Før ham bort! Før ham bort! Korsfest ham!»

Pilatus spurte dem: «Vil dere at jeg skal korsfeste kongen deres?»

Overprestene svarte: «Keiseren er vår eneste konge!»³⁴⁰

Paulus skjønnte at det ikke var noe han kunne gjøre for å få folket til å ombestemme seg. Det så derimot ut til at det kunne bli opprør. Da tok han vann og vasket hendene sine under alles påsyn og sa: «Jeg er uskyldig i denne mannens blod. Det er dere som gjør dette.»

Folket svarte: «Vi tar på oss ansvaret for hans død. Du kan bebreide både oss og våre barn!»³⁴¹

Pilatus bestemte seg da for at de skulle få det som de ville. De ønsket at Barabbas skulle bli løslatt, han som var fengslet for mord og for å ha startet et opprør. Pilatus lot Barabbas gå fri, og han overgav Jesus til døden. Det var folkets vilje.³⁴²

5.53 Soldatene til Pilatus håner Jesus

Da førte soldatene til Pilatus Jesus inn i palasset. Alle soldatene samlet seg om ham. De tok av ham klærne og la en rød kappe over ham. Så laget de en krone av torner som de satte på hodet hans og gav ham en stav i høyre hånd. De falt på kne for ham, hånte ham og sa: «Vi hilser deg, jødernes konge!» De spyttet på ham. Så tok de staven hans og slo ham i hodet med den. Da de hadde spottet fra seg, tok de av ham kappen og kledde ham i hans egne klær. Så førte de ham av sted for å korsfeste ham.³⁴³

5.54 Jesus blir naglet til korset

På veien grep soldatene tak i en mann som var på vei inn til byen fra landet, Simon fra Kyréne. De tvang ham til å bære korset til Jesus og gå bak ham.

En stor folkemengde fulgte Jesus, blant dem var det mange kvinner som gråt og sørget. De gråt for ham, men Jesus snudde

seg og sa til kvinnene: «Gråt ikke over meg, dere Jerusalems kvinner. Gråt over dere selv og over deres barn. Det kommer en tid da de skal si: 'Kvinnene som ikke kan få barn, er dem som Gud har velsignet. Det er en velsignelse for dem at de ikke har barn å ta seg av.' Og de skal si til fjellene: 'Fall over oss!' og til haugene: 'Skjul oss!' For hvis dette kan skje med den som er rettferdig, hvordan skal det da gå med den skyldige?»

Det var også to kriminelle som ble ført bort for å bli korsfestet.³⁴⁴

De kom frem til stedet som heter Golgata. *Golgata* betyr «Hodeskallen». Der gav soldatene ham vin blandet med galle. Men da Jesus smakte på det, ville han ikke drikke.³⁴⁵ Soldatene spikret Jesus til et kors. De korsfestet også forbryterne ved siden av Jesus, en på hver side av ham.

Jesus sa: «Far, tilgi dem, for de vet ikke hva de gjør.»³⁴⁶

Da soldatene hadde naglet Jesus til korset, tok de klærne hans og fordelte på fire. En del til hver av soldatene. De tok også kjortelen. Den var vevd i ett stykke fra toppen til bunnen. Soldatene sa da til hverandre: «Vi kan ikke rive denne i stykker. La oss kaste lodd om hvem som får den.» Dermed ble det som står i Skriften, oppfylt:

«De delte mine klær mellom seg,
og de kastet lodd om det jeg hadde på meg.»³⁴⁷

Pilatus ba dem skrive et skilt som skulle festes på korset. På skiltet sto det: «JESUS FRA NASARET, JØDENES KONGE.» Det var skrevet på arameisk, latin og gresk.

Mange av jødene leste det som sto på skiltet, fordi stedet

hvor Jesus var korsfestet, lå nær byen. De jødiske prestene sa til Pilatus: «Ikke skriv 'Jødenes konge', men skriv: 'Denne mannen sa: Jeg er jødenes konge'.»

Pilatus svarte: «Det jeg skrev, det skrev jeg.»³⁴⁸

Mange folk gikk forbi og ropte skjellsord mot Jesus. De ristet på hodet og sa: «Du sa du kunne rive ned tempelet og bygge det opp igjen på tre dager. Da kan du vel redde deg selv! Kom ned fra korset hvis du virkelig er Guds Sønn!»

Overprestene, de skriftlærde og de jødiske eldste spottet ham også. De sa: «Han frelste andre, men han kan ikke frelse seg selv! Folk sier han er Israels konge. Hvis han er konge, kan han vel stige ned av korset så vi kan tro på ham. Han satte sin lit i Gud. La da Gud frelse ham om han nå bryr seg om ham. Han sa jo selv: 'Jeg er Guds Sønn.'»³⁴⁹

En av forbryterne som hang der, begynte også å håne Jesus: «Er ikke du Messias? Så frels deg selv og oss!»

Den andre forbryteren stanset ham. Han sa: «Frykt heller Gud. Vi skal alle dø snart. Du og jeg er skyldige. Vi fortjener å dø for det vi har gjort. Men denne mannen har ikke gjort noe galt.» Så sa han: «Jesus, husk på meg når du regjerer som konge i ditt rike!»

Jesus sa da til ham: «Jeg lover deg at i dag skal du være med meg til paradiset.»³⁵⁰

Jesu mor sto ved korset hans. Søsteren hennes var også der sammen med Maria, Klopas' kone, og Maria Magdalena. Jesus så sin mor. Han så også den disippelen han var så glad i, stå ved siden av henne. Han sa til moren: «Kjære kvinne, her er din sønn.» Til disippelen sa han: «Her er din mor.» Fra da av tok disippelen henne hjem for å bo hos seg.³⁵¹

5.55 *Jesus dør*

Da det var midt på dagen, falt det et mørke over hele landet, og mørket varte i tre timer. Da klokken var tre, ropte Jesus høyt: «*Elí, Elí, lemá sabaktáni?*» Det betyr: «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?»

Noen av dem som sto der, hørte det. De sa: «Han roper på Elia.»³⁵²

Jesus visste nå at alt var fullbrakt. For å oppfylle skriftene, sa han: «Jeg er tørst.» Det sto en krukke med sur vin der, og soldatene dynket en svamp i krukken. De trådte svampen på en isopstilk og holdt den opp til munnen hans. Da han hadde smakt på vinen, sa han: «Det er fullbrakt.»³⁵³

Jesus ropte høyt: «Far, i dine hender overgir jeg mitt liv.» Da Jesus hadde sagt dette, døde han.³⁵⁴

Da ble forhenget i tempelet revet i to. Det revnet fra toppen og nedover. Jorden skalv, og klippene slo sprekker. Gravene åpnet seg, og mange av Guds folk som var døde, ble reist opp og kom ut av gravene sine. Etter Jesu oppstandelse gikk de inn i den hellige by hvor mange mennesker så dem.

Offiseren og soldatene som holdt vakt over Jesus, så jordskjelvet og alt som skjedde. De ble redde og sa: «Han var virkelig Guds Sønn!»³⁵⁵

Dette var på forberedelsesdagen, og sabbaten dagen etter var en spesiell høytidsdag. Derfor ville ikke de jødiske lederne at kroppene skulle bli hengende på sabbaten. De ba da Pilatus om å beordre at bena skulle knuses på dem og at kroppene skulle tas ned fra korset. Soldatene kom og brøt bena på de to som hang ved siden av Jesus, men da soldatene kom til Jesus, så de at han allerede var død. Derfor brøt de ikke bena på ham.

En av soldatene stakk et spyd i siden på ham. Straks rant det ut blod og vann. Han som så dette skje, har fortalt dere om det for at dere også skal tro. Det han sier er sant, og han vet at han forteller sannheten. Dette skjedde for å oppfylle Skriften som sier: «Hans ben blir ikke knust» og: «De skal se på ham som de har gjennomboet.»³⁵⁶

5.56 Jesus blir gravlagt

Senere kom en mann som het Josef fra Arimatea og spurte Pilatus om å få kroppen til Jesus. Josef var en disippel av Jesus, men han fortalte det ikke til noen, for han var redd for de jødiske lederne. Pilatus gav ham lov, og han kom og tok kroppen med seg.

Nikodemus gikk sammen med Josef. Det var han som tidligere hadde kommet til Jesus og snakket med ham om natten. Han kjøpte om lag hundre pund salve – en blanding av myrra og aloe. Disse to mennene svøpte Jesus i linkleder med salve. Det er slik jødene begraver sine egne.³⁵⁷ Josef la ham i en ny grav som han hadde hogget ut i fjellveggen. Så stengte han graven ved å rulle en stor stein for inngangen og gikk.³⁵⁸

Maria Magdalena og Maria, moren til Joses, så hvor han ble lagt.³⁵⁹ Da gikk de for å forberede noen velluktende salver for å dekke kroppen hans med. På sabbaten hvilte de, slik loven krevde det.³⁶⁰

5.57 Graven blir vokter

Dette skjedde den dagen som kalles beredelsesdagen. Dagen etter gikk overprestene og fariseerne til Pilatus og sa: «Herre, vi kom til å tenke på hva den løgneren sa mens han ennå levde: 'Jeg skal stå opp fra de døde om tre dager.' Gi derfor ordre om

at graven skal bli vokter i tre dager. Disiplene hans kan finne på å stjele kroppen hans slik at de kan fortelle alle at han har stått opp fra de døde. En slik løgn vil være verre enn alt de har sagt om ham tidligere.»

Pilatus sa: «Velg dere noen soldater og vakt graven slik dere finner det best.» Da gikk de alle til graven og sikret den for tyver. De forseglet steinen ved inngangen og satte soldater til å holde vakt.³⁶¹

6 De siste førti dagene

6.1 Jesu oppstandelse

Det var dagen etter sabbaten.³⁶² Plutselig steg en Herrens engel ned fra himmelen, og det kom et stort jordskjelv. Engelen gikk bort til graven og rullet bort steinen foran inngangen. Så satte han seg på steinen. Engelen skinte som lynet, og klærne hans var så hvite som snø. Soldatene som vokter graven ble redde da de så engelen. De skalv av frykt og ble liggende som døde.³⁶³

Maria Magdalena, Salome og Maria, moren til Jakob hadde kjøpt velluktende oljer for å salve Jesus. Solen var nettopp gått opp over den første dagen i uken da kvinnene gikk til graven. De sa til hverandre: «Det er en stor stein som sperrer inngangen til graven. Hvem skal flytte steinen for oss?» Da fikk de se at steinen var rullet til side. Steinen var svært stor, men den var rullet bort fra inngangen.³⁶⁴

De gikk inn, men de fant ikke kroppen til Herren Jesus. De skjønnte ikke hva som kunne ha skjedd, og mens de sto der og undret seg, kom to menn i skinnende klær til syne for dem. Kvinnene ble meget redde og bøyde seg med ansiktet mot jorden.

Mennene sa til dem: «Hvorfor ser dere etter en levende person her? Dette er stedet for de døde.³⁶⁵ Han er stått opp fra de

døde! Han er ikke her. Se, her er stedet hvor de la ham da han var død.³⁶⁶ Jesus er ikke her, han er stått opp. Husker dere hva han sa til dere i Galilea? Han sa at Menneskesønnen måtte overgis i onde menneskers hender, bli korsfestet og stå opp igjen fra de døde den tredje dagen.³⁶⁷ Gå nå og fortell det til disiplene. Og fortell det til Peter. Si til dem: 'Jesus går i forveien for dere til Galilea. Der skal dere få se ham, slik han sa dere.'³⁶⁸

Da husket kvinnene hva Jesus hadde sagt,³⁶⁹ og de skyndte seg bort fra graven. De var redde, men også glade, og de løp for å fortelle disiplene hva som hadde skjedd.³⁷⁰

Dette var Maria Magdalena, Johanna, Maria, Jakobs mor, og noen andre. De fortalte apostlene alt som hadde skjedd, men apostlene trodde ikke på dem. Det hørtes ut som oppspinn. Men³⁷¹ Peter og den andre disippelen la i vei til graven. De løp begge to, men den andre disippelen løp raskere enn Peter og var den første som kom til graven. Han bøyde seg ned og kikket inn. Han så linklærne som lå der, men han gikk ikke inn.

Da Peter omsider kom frem til graven, gikk han inn og så linklærne som lå der. Han så også tørkleet som Jesus hadde hatt rundt hodet. Det var brettet sammen og lagt et annet sted enn der linklærne lå. Den andre disippelen gikk også inn – han som hadde kommet frem til graven først. Han så hva som hadde skjedd og trodde. Fram til da hadde ikke disiplene forstått det Skriften sier om at Jesus måtte stå opp fra de døde. Disiplene gikk så hjem.³⁷²

6.2 Jesus viser seg for Maria Magdalena

Jesus sto opp fra de døde tidlig den første dagen i uken. Han viste seg først for Maria Magdalena. En gang hadde Jesus drevet syv onde ånder ut av Maria.³⁷³

Maria sto utenfor graven og gråt, og hun bøyde seg ned og så inn i graven. Der fikk hun se to hvitkledde engler som satt der Jesu kropp hadde ligget. Den ene satt der hodet hadde vært, den andre der føttene hadde vært.

Englene spurte Maria: «Kvinne, hvorfor gråter du?»

Maria svarte: «De har tatt min Herres kropp, og jeg vet ikke hvor de har lagt ham.» Idet hun sa dette, snudde hun seg og så Jesus stå der, men hun visste ikke at det var Jesus.

Han spurte henne: «Kvinne, hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?»

Hun trodde det var gartneren. Derfor sa hun til ham: «Herre, er det du som har tatt ham bort? Si meg hvor du har lagt ham, så skal jeg gå og hente ham.»

«Maria,» sa Jesus.

Hun snudde seg mot ham og sa på arameisk: «Rabbuni.» Det betyr «lærer».

«Du trenger ikke holde fast ved meg!» sa Jesus til henne. «Jeg har ennå ikke steget opp til Far. Men gå til mine disipler og fortell dem dette: 'Jeg farer opp til min Far og deres Far, min Gud og deres Gud.'»

Maria Magdalena gikk til disiplene og fortalte dem dette: «Jeg har sett Herren!» Og hun fortalte dem hva han hadde sagt til henne.³⁷⁴ Maria fortalte dem at Jesus levde og at hun hadde sett ham, men de trodde henne ikke.³⁷⁵

6.3 Vaktene rapporterer til de religiøse lederne

Noen av soldatene som hadde vaktet ved graven, gikk inn til byen for å fortelle overprestene alt som hadde hendt. Da kom overprestene og de eldste sammen og la en plan. De gav soldatene et

klekkelig beløp og sa til dem: «Si til folket at disiplene kom og stjal kroppen om natten mens dere sov. Skulle guvernøren få nyss om dette, skal vi snakke med ham og sørge for at dere ikke får problemer.» Soldatene tok imot pengene og gjorde som prestene sa. Dette ryktet verserer fortsatt blant jødene den dag i dag.³⁷⁶

6.4 På vei til Emmaus

Samme dag var to av disiplene på vei til en landsby som heter Emmaus. Den ligger omtrent elleve kilometer fra Jerusalem. De gikk og snakket sammen om alt som hadde hendt, og mens de drøftet dette, kom Jesus selv og slo følge med dem, men Gud lot dem ikke få kjenne ham igjen. Han spurte dem: «Hva er det dere går og snakker om?»

De to mennene stanset med bedrøvede ansikter. Den ene som het Kleopas, sa: «Du må være den eneste i hele Jerusalem som ikke vet hva som nettopp har hendt der.»

Jesus sa: «Hva er det du snakker om?»

De sa: «Det med Jesus fra Nasaret. For Gud og for hele folket var han en stor profet. Han sa og gjorde mange underfulle ting. Men våre ledere og overprestene utleverte ham og fikk ham dømt og drept. De korsfestet ham. Vi håpet det var han som skulle utfri Israel, men så skjedde alt dette.

Ikke nok med det: Det er tre dager siden han ble drept, men i dag fortalte noen av kvinnene blant oss noe merkelig. Tidlig i morges dro de til graven der kroppen til Jesus ble lagt. Men de fant ham ikke der. De kom tilbake og sa at de hadde sett et syn av engler som fortalte dem at Jesus lever! Dermed gikk noen av oss også bort til graven. De fant det akkurat som kvinnene hadde sagt. De så graven, men de så ikke Jesus.»

Da sa Jesus til de to mennene: «Så uforstandige dere er og sene til å forstå sannheten. Dere skulle tro alt det profetene har sagt. Profetene sa at Messias måtte lide alt dette før han gikk inn til sin herlighet.» Så begynte han å forklare alt som hadde vært skrevet om ham i skriftene. Han begynte med Mosebøkene og fortsatte med alt profetene hadde sagt om ham.

De nærmet seg Emmaus, og Jesus lot som om han ikke hadde tenkt å stanse opp der. Men de nødet ham til å bli. «Bli hos oss!» bønnfalt de. «Det er snart kveld og ikke stort dagslys igjen.» Da gikk han med dem inn og ble hos dem.

Da de satte seg for å spise kveldsmåltid, tok Jesus et brød og ba takkebønnen. Så brøt han av brødet og gav dem. I samme øyeblikk ble øynene deres åpnet, så de kjente ham igjen. Da de skjønnte hvem han var, forsvant han. De sa til hverandre: «Når han snakket med oss på veien, kjente vi at det brant i oss. Så spennende det var da han forklarte oss skriftene!»

De to mennene sto opp og gikk tilbake til Jerusalem. Der fant de disiplene til Jesus samlet. De elleve apostlene og de som var sammen med dem, sa: «Herren har virkelig stått opp! Han har vist seg for Simon.»

Da fortalte de to mennene hva som hadde skjedd på veien, og de forklarte hvordan de hadde kjent Jesus igjen da han delte brødet med dem.³⁷⁷

6.5 Jesus viser seg for disiplene

Det var søndag, og samme kveld var disiplene samlet. De hadde stengt dørene i frykt for de jødiske lederne.³⁷⁸ Mens de to mennene fortalte alt dette til de andre disiplene, sto Jesus selv midt iblant dem. Han sa til dem: «Fred være med dere.»

Disiplene ble forbauset og redde. De trodde de så et spøkelse.³⁷⁹ Han bebreidet dem for at de hadde så lite tro. De var hardnakkede og ville ikke tro dem som sa at Jesus var stått opp.³⁸⁰

Jesus sa: «Hvorfor er dere så forskrekket? Hvorfor tviler dere på det dere ser? Se på hendene og føttene mine. Det er jeg. Ta på meg. Dere ser at jeg har en levende kropp. En ånd har ikke en kropp som dette.»

Da Jesus hadde sagt dette, viste han dem sine hender og føtter. Disiplene undret seg og frydet seg over at Jesus var i live. Fortsatt kunne de ikke tro det de så. Han sa til dem: «Har dere noe mat her?» De gav ham et stykke stekt fisk. Mens disiplene så på, tok han fisken og spiste den.³⁸¹

Da disiplene så Herren, ble de glade.

Så sa Jesus igjen: «Fred være med dere. Det var Far som sendte meg, på samme måte sender jeg dere.» Så åndet han på dem og sa: «Ta imot Den hellige ånd. Dersom dere tilgir noen deres synder, skal de være tilgitt. Dersom dere ikke tilgir noen deres synder, skal disse syndene ikke være tilgitt.»³⁸²

6.6 Jesus viser seg for Thomas

Thomas, også kalt Tvillingen, var en av de tolv, men han var ikke sammen med disiplene da Jesus kom. De sa til ham: «Vi har sett Herren.» Thomas sa: «Det tror jeg ikke på uten videre. Jeg må først se naglemerkene i hendene, legge fingeren der hvor naglene var og stikke hånden i siden hans. Først da kan jeg tro det.»

En uke senere var disiplene samlet i huset igjen, og Thomas var sammen med dem. Dørene var stengt, men Jesus kom og sto midt iblant dem. Han sa: «Fred være med dere!» Så sa han

til Thomas: «Legg fingeren din her. Se på hendene mine. Stikk hånden din i siden min. Slutt å tvile og begynn å tro.»

Thomas sa til Jesus: «Min Herre og Gud!»

Jesus sa til ham: «Du tror fordi du ser meg. Velsignet er de som tror uten å se meg!»³⁸³

6.7 Jesus viser seg for syv disipler

Senere viste Jesus seg for disiplene ved Gennesaretsjøen. Dette er det som hendte: Noen av disiplene var samlet: Simon Peter, Thomas, kalt Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, de to Sebedeus-sønnene, og to andre disipler. Simon Peter sa: «Jeg drar ut og fisker.»

De andre disiplene sa: «Vi går med deg,» og de steg opp i båten og fisket hele natten, men fikk ingenting.

Tidlig neste morgen sto Jesus på stranden, men disiplene visste ikke at det var Jesus. Da sa han til dem: «Venner, har dere fått noe fisk?»

«Nei,» svarte de.

«Kast garnet i vannet på høyre siden av båten. Der får dere fisk,» sa han. Da gjorde de det, og de fikk så mye fisk at de ikke klarte å dra garnet opp i båten.

Disippelen som Jesus var så glad i, sa til Peter: «Det er Herren.» Da Peter hørte ham si at det var Herren, bandt han kappen om seg. Han hadde tatt den av seg for å jobbe. Så hoppet han ut i vannet. De andre disiplene kom etter i båten og dro mot land. Garnet med all fisken dro de etter seg. De var ikke langt fra land, om lag hundre meter. Da de steg ut av båten, fikk de se et bål. Det lå fisk på glørne og litt brød. Da sa Jesus: «Ta med noe av fisken dere fikk.»

Simon Peter gikk opp i båten og trakk garnet i land. Det var fullt av store fisk – hundre og femtitre i tallet! Selv med så mye fisk, revnet ikke garnet. Jesus sa til dem: «Kom og spis.» Det var ingen av disiplene som våget å spørre ham: «Hvem er du?» De visste det var Herren. Jesus hentet brødet og gav dem. Han gav dem også av fisken.

Det var nå tredje gangen Jesus viste seg for disiplene etter at han var stått opp fra de døde.³⁸⁴

6.8 Jesus og Peter

Da de hadde spist ferdig, sa Jesus til Simon Peter: «Simon, sønn av Johannes, elsker du meg mer enn disse andre elsker meg?»

«Ja, Herre, du vet at jeg har deg kjær,» svarte Peter.

Da sa Jesus til ham: «Fø mine lam.»

Igjen sa Jesus til ham: «Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?»

«Ja, Herre, du vet at jeg har deg kjær,» svarte Peter.

Da sa Jesus: «Vær gjeter for sauene mine.»

For tredje gang spurte Jesus: «Simon, sønn av Johannes, har du meg kjær?»

Peter ble bedrøvet fordi Jesus spurte ham tre ganger om han var glad i ham. Han sa: «Herre, du vet alt. Du vet at jeg har deg kjær!»

Jesus sa til ham: «Fø mine sauer. Da du ennå var ung, bandt du selv beltet om deg og gikk dit du selv ville. Men når du blir gammel, skal du strekke ut hendene dine, og noen andre skal binde belte om deg. Og de skal føre deg dit du ikke vil.» Jesus sa dette for å vise hvordan Peter skulle dø for å ære Gud. Så sa han til Peter: «Følg meg!»

Peter snudde seg og så at disippelen som Jesus var så glad i, gikk like bak dem. Det var den disippelen som hadde lent seg inntil Jesus under påskemåltidet og spurt: «Herre, hvem er det som skal forråde deg?» Da Peter fikk se ham, spurte han Jesus: «Herre, hva med ham?»

Jesus svarte: «Kanskje jeg vil at han skal leve helt til jeg kommer. Det angår ikke deg. Du skal følge meg!»

Dermed spredte det seg et rykte blant disiplene til Jesus. Det ble sagt at denne disippelen ikke skulle dø, men Jesus sa ikke at han ikke skulle dø. Han sa: «Kanskje jeg vil at han skal leve til jeg kommer. Det angår ikke deg.»³⁸⁵

6.9 Jesus gir disiplene et oppdrag

De elleve disiplene gikk til Galilea, til fjellet han hadde sagt de skulle gå til. På fjellet møtte de Jesus, og de tilba ham. Men noen av disiplene tvilte på at det virkelig var Jesus. Da gikk han bort til dem og sa:

«All makt i himmelen og på jorden er gitt meg. Gå derfor og gjør alle folk i hele verden til disipler. Døp dem i Faderens, Sønnens og Den hellige ånds navn. Lær dem å holde alt jeg har bedt dere om å gjøre.»³⁸⁶

Hver den som tror og blir døpt, skal bli frelst. Men den som ikke tror, skal bli funnet skyldig. Og de som tror, skal kunne gjøre disse tegn: I mitt navn skal de drive ut onde ånder. De skal snakke språk de aldri har lært seg. Om de tar slanger i hendene eller drikker gift, skal det ikke skade dem. De skal legge hendene sine på syke, og de skal bli friske.»³⁸⁷

Og dette skal dere vite: Jeg skal være med dere alle dager, jeg skal gå med dere helt til verdens ende.»³⁸⁸

6.10 Jesu siste instruksjer

Dette hendte etter hans død, men han viste dem at han levde, og beviste på mange måter at det virkelig var ham de så. Apostlene så Jesus flere ganger i løpet av de førti dagene etter at han sto opp fra de døde. Han talte til dem om Guds rike. En gang, mens Jesus spiste sammen med dem,³⁸⁹ sa han til dem: «Husker dere hva jeg sa mens jeg ennå var sammen med dere? Jeg sa at alt som er skrevet om meg må skje – alt som er skrevet i Moseloven, hos profetene og i Salmene.»

Jesus hjalp disiplene i å forstå skriftene. Han sa til dem: «Det står skrevet at Messias skal drepes og stå opp fra de døde den tredje dagen. Dere så dette skje – dere er vitner. Dere skal dra ut og forkynne for alle folk at de må vende om til Gud, og han skal tilgi dem. Dere skal begynne i Jerusalem og forkynne dette budskapet i mitt navn til alle folkeslag. Og husk at jeg skal sende dere ham som Far har lovet. Bli i byen til dere blir fylt med kraft fra himmelen.»³⁹⁰

Han ba dem om ikke å forlate Jerusalem. Han sa: «Vent her til dere mottar det som Far har lovet å sende, det jeg har fortalt dere om. Johannes døpte med vann, men om noen få dager skal dere bli døpt med Den hellige ånd.»

Alle apostlene var samlet. De spurte Jesus: «Herre, er tiden kommet for at du skal gi israelsfolket riket sitt tilbake?»

Jesus sa til dem: «Det er bare Far som har makt til å fastsette dager og timer. Det er ikke meningen dere skal vite det. Men Den hellige ånd skal komme over dere og gi dere kraft. Dere skal være mine vitner. Overalt skal dere vitne om meg – i Jerusalem, i hele Judea, i Samaria og over hele jorden.»³⁹¹

6.11 Jesus blir løftet opp til himmelen

Jesus førte disiplene ut av Jerusalem og til Oljeberget. Han løftet hendene og velsignet disiplene, og mens han velsignet dem, ble han skilt fra dem og løftet opp til himmelen.³⁹² Mens de så på, ble han omgitt av en sky, og de kunne ikke se ham. De ble stående og stirre mot himmelen der han var blitt borte for dem.

Plutselig sto det to hvitkledde menn ved siden av dem. De sa: «Menn fra Galilea, hvorfor står dere her og stirrer opp mot himmelen? Dere så Jesus bli båret bort fra dere og opp i himmelen. Han skal komme tilbake på samme måte som han for bort.»³⁹³

Etter at Herren Jesus hadde sagt disse tingene til disiplene, ble han tatt opp til himmelen. Der satt Jesus ved Guds høyre hånd.³⁹⁴

De tilba ham og dro glade tilbake til Jerusalem.³⁹⁵ Oljeberget ligger bare noen hundre meter fra Jerusalem.³⁹⁶ De var stadig i tempelet og priste Gud.³⁹⁷

6.12 Den hellige ånd kommer

Da pinsedagen kom, var alle samlet på ett sted. Plutselig hørtes en lyd fra himmelen, som lyden av en veldig stormvind. Lyden fylte hele huset hvor de satt, og de fikk se noe som lignet på flammer. Flammene delte seg og plasserte seg over hver enkelt som var der. De ble alle fylt med Den hellige ånd, og de begynte å snakke forskjellige språk. Det var Den hellige ånd som gav dem dette.

På den tiden bodde det troende jøder fra alle verdens land i Jerusalem. Det samlet seg en stor folkemengde da de hørte

spetakkelet, og de ble forundret da de hørte apostlene snakke, for alle hørte sitt eget språk.

De skjønnte ikke hvordan dette var mulig. De sa: «Hør, alle disse mennene er fra Galilea, men vi hører dem snakke på våre egne språk. Hvordan går det an? Vi er partere og medere og elamitter, folk som har bodd i Mesopotamia, Judea og Kap-padokia, i Pontos og Asia, Frygia og Pamfylia, i Egypt og i Libya-området mot Kyréne, og innflyttere fra Roma, kretere og arabere. Noen av oss er født jøder, andre er proselytter. Vi kommer fra alle disse forskjellige landene, men vi hører dem tale på våre egne språk! Vi skjønner alle det de forteller om Guds mektige gjerninger.»³⁹⁸

6.13 Konklusjonen

Disiplene dro ut i hele verden og forkynte evangeliet, og Herren var med dem. Han gav dem makt til å gjøre undergjerninger og stadfestet dermed at deres budskap var sant.³⁹⁹

Jesus gjorde også mange andre ting. Hvis alt skulle skrives ned, ville ikke verden kunne romme alle bøkene som da måtte skrives.⁴⁰⁰ Men disse ting er skrevet for at for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn. Ved å tro på ham, skal dere ha liv i ham.⁴⁰¹

Til ettertanke

Hva sier Bibelen om ditt liv?

Sannheten om oss:

Den som har Sønnen, har livet, men den som ikke har Guds Sønn, har ikke livet. *1. Johannesbrev 5,12*

Guds tilbud til oss:

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. *Johannes 3,16*

Vår reaksjon:

Men alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn. *Johannes 1,12*

Resultat:

Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, har evig liv og kommer ikke for dommen, men er gått over fra døden til livet. *Johannes 5,24*

Jesu stamtre ifølge Matteus

Dette er ættetavlen til Jesus. Han var av Davids familie og av Abrahams familie.

Abraham var far til Isak. Isak var far til Jakob. Jakob var far til Juda og brødrene hans. Juda var far til sønnene Peres og Serah. Tamar var deres mor. Peres var far til Hesron. Hesron var far til Aram. Aram var far til Amminadab. Amminadab var far til Naksjon. Naksjon var far til Salma. Salma var far til sønnen Boas. Hans mor var Rahab. Boas var far til sønnen Obed. Rut var hans mor. Obed var far til Isai. Isai ble far til kong David. David var far til Salomo. Det var moren hans som hadde vært Urias kone.

Salomo var far til Rehabeam. Rehabeam var far til Abia. Abia var far til Asa. Asa var far til Josjafat. Josjafat var far til Joram. Joram var far til Ussia. Ussia var far til Jotam. Jotam var far til Akas. Akas var far til Hiskia. Hiskia var far til Manasse. Manasse var far til Amon. Amon var far til Josjia. Josjia var far til Jojakin og brødrene hans, på den tiden da folket ble bortført til Babylon.

Etter bortføringen til Babylon ble Jojakin far til Sjealtiel. Sjealtiel var bestefar til Serubabel. Serubabel var far til Abiud. Abiud var far til Eljakim. Eljakim var far til Asor. Asor var far til Sadok. Sadok var far til Akim. Akim var far til Eliud. Eliud

var far til Eleasar. Eleasar var far til Mattan. Mattan var far til Jakob. Jakob var far til Josef. Josef var Marias mann, og av henne ble Jesus født, han som kalles Messias.

Det er dermed i alt fjorten slektsledd fra Abraham til David. Det er fjorten ledd fra David til bortføringen til Babylon og fjorten ledd fra bortføringen til Babylon og fram til Messias ble født.⁴⁰²

Jesu Kristi stamtre ifølge Lukas

Jesus var omkring tretti år gammel da han begynte sin gjerning. Alle trodde han var sønn av Josef.

Josef var sønn av Eli. Eli var sønn av Mattat. Mattat var sønn av Levi. Levi var sønn av Melki. Melki var sønn av Jannai. Jannai var sønn av Josef. Josef var sønn av Mattatja. Mattatja var sønn av Amos. Amos var sønn av Nahum. Nahum var sønn av Esli. Esli var sønn av Naggai. Naggai var sønn av Ma'at. sønn av Mattatja. Mattatja var sønn av Sjimi. Sjimi var sønn av Josek. Josek var sønn av Joda.

Joda var sønn av Johanan. Johanan var sønn av Resa. Resa var sønn av Serubabel. Serubabel var sønn av Sjealtiel. Sjealtiel var sønn av Neri. Neri var sønn av Melki. Melki var sønn av Addi. Addi var sønn av Kosam. Kosam var sønn av Elmadam. Elmadam var sønn av Er. Er var sønn av Josva. Josva var sønn av Elieser. Elieser var sønn av Jorim. Jorim var sønn av Mattat. Mattat var sønn av Levi.

Levi var sønn av Simeon. Simeon var sønn av Juda. Juda var sønn av Josef. Josef var sønn av Jonam. Jonam var sønn av Eljakim. Eljakim var sønn av Melea. Melea var sønn av Menna. Menna var sønn av Mattata. Mattata var sønn av Natan. Natan var sønn av David. David var sønn av Isai. Isai var sønn av Obed. Obed var sønn av Boas. Boas var sønn av Salma. Salma var sønn av Naksjon. Naksjon var sønn av Amminadab.

Amminadab var sønn av Admin. Admin var sønn av Arni. Arni var sønn av Hesron. Hesron var sønn av Peres. Peres var sønn av Juda. Juda var sønn av Jakob. Jakob var sønn av Isak. Isak var sønn av Abraham. Abraham var sønn av Tarah. Tarah var sønn av Nakor. Nakor var sønn av Serug. Serug var sønn av Re'u. Re'u var sønn av Peleg. Peleg sønn av Eber. Eber var sønn av Sjelah.

Sjelah var sønn av Kenan. Kenan var sønn av Arpaksjad. Arpaksjad var sønn av Sem. Sem var sønn av Noah. Noah var sønn av Lamek. Lamek var sønn av Metusjalah. Metusjalah var sønn av Enok. Enok var sønn av Jared. Jared var sønn av Mahalalel. Mahalalel var sønn av Kenan. Kenan var sønn av Enosj. Enosj var sønn av Set. Set var sønn av Adam. Adam var sønn av Gud.⁴⁰³

Tidslinjen til Jesu liv

Følgende fremstilling gir en viss oversikt over når Jesus levde ifølge vår tidsregning. Det råder likevel uenighet om årstallene.

Tid Hendelse

6 eller 5 f.Kr Jesu fødsel

4 f.Kr Herodes den store dør

14 e.Kr Regjeringstiden til Tiberius Caesar i Roma begynner

26 e.Kr Døperen Johannes begynner sin tjeneste
Jesus blir døpt
Jesus begynner sin offentlige tjeneste blant folk

27 e.Kr Første påske under Jesu tjeneste

28 e.Kr Andre påske under Jesu tjeneste

29 e.Kr Tredje påske under Jesu tjeneste

30 e.Kr Jesu korsfestelse (Nisan, 14. april)

Indeks

Denne indeksen er ment som en hjelp til å finne kildehenvisningene, som er Matteus, Markus, Lukas, Johannes og Apostlenes gjerninger. På den måten kan man studere bibelversene slik de står i sin opprinnelige kontekst.

1 *Tretti års forberedelse*

1.1 **Begynnelsen**

¹ Markus 1,1–2a

² Lukas 1,1–4

³ Johannes 1,1–18

1.2 **Fødselen til døperen Johannes blir forutsagt**

⁴ Lukas 1,5–25

1.3 **Fødselen til Jesus blir forutsagt**

⁵ Lukas 1,26–38

1.4 **Maria besøker Elisabet**

⁶ Lukas 1,39–45

1.5 **Maria priser Gud**

⁷ Lukas 1,46–56

1.6 **Døperen Johannes blir født**

⁸ Lukas 1,57–66

1.7 **Sakarja priser Gud**

⁹ Lukas 1,67–80

1.8 **Jesus blir født**

¹⁰ Matteus 1,18–25a

¹¹ Lukas 2,1–7

1.9 Gjeterne får høre om Jesus

¹² Lukas 2,8–21

1.10 Jesus blir båret frem i tempelet

¹³ Lukas 2,22–38

1.11 Vismennene kommer for å se Jesus

¹⁴ Matteus 2,1–12

1.12 Jesu familie flykter til Egypt

¹⁵ Matteus 2,13–15

1.13 Barnemordet i Betlehem

¹⁶ Matteus 2,16–18

1.14 Jesu familie vender tilbake fra Egypt

¹⁷ Matteus 2,19–23

¹⁸ Lukas 2,40

1.15 Gutten i tempelet

¹⁹ Lukas 2,41–52

2 Jesu offentlige tjeneste

2.1 Døperen Johannes forbereder veien for Jesus

²⁰ Lukas 3,1–6

²¹ Matteus 3,4–10

²² Lukas 3,10–18

2.2 Jesus blir døpt

²³ Matteus 3,13–17

²⁴ Lukas 3,23a

2.3 Jesus blir fristet

²⁵ Matteus 4,1–11

2.4 Døperen Johannes forteller om Messias

²⁶ Johannes 1,19–27

²⁷ Lukas 3,16d

²⁸ Johannes 1,28

2.5 Jesus, Guds lam

²⁹ Johannes 1,29–34

- 2.6 Johannes presenterer Jesus for disiplene sine**
³⁰ Johannes 1,35–42
- 2.7 Jesus kaller Filip og Natanael**
³¹ Johannes 1,43–51
- 2.8 Jesu første mirakel**
³² Johannes 2,1–12
- 2.9 Jesus og Nikodemus**
³³ Johannes 2,13
³⁴ Johannes 2,23–3,21
- 2.10 Jesus og døperen Johannes**
³⁵ Johannes 3,22–4,3
- 2.11 Døperen Johannes kastes i fengsel**
³⁶ Lukas 3,19–20
³⁷ Matteus 4,12a
³⁸ Lukas 4,14a
- 2.12 Samtale med en samaritansk kvinne**
³⁹ Johannes 4,4–26
- 2.13 Disiplene kommer tilbake**
⁴⁰ Johannes 4,27–38
- 2.14 Mange samaritanere kommer til tro**
⁴¹ Johannes 4,39–42
- 2.15 Jesus vender tilbake til Galilea**
⁴² Johannes 4,43–45
- 2.16 Sønnen til en embetsmann blir helbredet**
⁴³ Johannes 4,46–54
- 2.17 Jesus blir avvist i sin egen hjemby**
⁴⁴ Lukas 4,16–30
- 2.18 Jesus begynner å forkynne**
⁴⁵ Matteus 4,13–17a
⁴⁶ Markus 1,14b–15
⁴⁷ Lukas 4,14b–15

3 *Året med medgang*

3.1 Peter fisker

⁴⁸ Lukas 5,1–11

3.2 Jesus befriir en mann fra en ond ånd

⁴⁹ Markus 1,21–28

3.3 Mange mennesker blir helbredet

⁵⁰ Markus 1,29–34

3.4 Jesus ber alene

⁵¹ Markus 1,35–38

3.5 Jesus forkynner og helbreder

⁵² Matteus 4,23–25

3.6 Jesus helbreder en spedalsk

⁵³ Markus 1,40–45

3.7 Jesus helbreder en lam mann

⁵⁴ Markus 2,1–12

3.8 Levi følger Jesus

⁵⁵ Markus 2,13–17

3.9 Spørsmål om faste

⁵⁶ Lukas 5,33–39

3.10 Jesus helbreder en mann ved Betesda

⁵⁷ Johannes 5,1–18

3.11 Sønnen gir liv

⁵⁸ Johannes 5,19–30

3.12 Jesus beviser sin fullmakt

⁵⁹ Johannes 5,31–47

3.13 Jesus er Herre over sabbaten

⁶⁰ Markus 2,23–26

⁶¹ Matteus 12,5–7

⁶² Markus 2,27–28

⁶³ Matteus 12,9–14

3.14 En stor folkemengde følger Jesus

⁶⁴ Markus 3,7–12

⁶⁵ Matteus 12,17–21

⁶⁶ Lukas 6,17–19

- 3.15 Jesus velger tolv apostler**
⁶⁷ Lukas 6,12–13
⁶⁸ Markus 3,14b–19
- Bergprekenen (3.16–34)**
- 3.16 Hvem som mottar Guds velsignelse**
⁶⁹ Matteus 5,1–12
- 3.17 Jesus kaller sine disipler salt og lys**
⁷⁰ Matteus 5,13–16
- 3.18 Jesus og Moseloven**
⁷¹ Matteus 5,17–20
- 3.19 Om sinne**
⁷² Matteus 5,21–26
- 3.20 Om utroskap**
⁷³ Matteus 5,27–30
- 3.21 Om skilsmisse**
⁷⁴ Matteus 5,31–32
- 3.22 Om å gi løfter**
⁷⁵ Matteus 5,33–37
- 3.23 Om å gjengjelde ondt med godt**
⁷⁶ Matteus 5,38–42
- 3.24 Elsk deres fiender**
⁷⁷ Matteus 5,43–48
- 3.25 Om å gi**
⁷⁸ Matteus 6,1–4
- 3.26 Om bønn**
⁷⁹ Matteus 6,5–15
- 3.27 Om faste**
⁸⁰ Matteus 6,16–18
- 3.28 Hva som er viktig**
⁸¹ Matteus 6,19–24
- 3.29 Om bekymring**
⁸² Matteus 6,25–34
- 3.30 Om å dømme andre**
⁸³ Matteus 7,1–6
- 3.31 Be, så skal dere få**
⁸⁴ Matteus 7,7–12

- 3.32 Den smale port og den vide port**
⁸⁵ Matteus 7,13–14
- 3.33 Vi er det vi gjør**
⁸⁶ Matteus 7,13–23
- 3.34 To slags mennesker**
⁸⁷ Matteus 7,24–8,1
- 3.35 Jesus helbreder tjeneren til en offiser**
⁸⁸ Matteus 8,5–13
- 3.36 Jesus vekker opp en enkes sønn**
⁸⁹ Lukas 7,11–17
- 3.37 Jesus og døperen Johannes**
⁹⁰ Lukas 7,18–35
- 3.38 Jesus gir hvile**
⁹¹ Matteus 11,25–30
- 3.39 Jesus og en prostituert**
⁹² Lukas 7,36–50
- 3.40 Jesus i Galilea**
⁹³ Lukas 8,1–3
- 3.41 Jesu makt er fra Gud**
⁹⁴ Matteus 12,22–37
- 3.42 Tvil om Jesu fullmakt**
⁹⁵ Matteus 12,37–45
- 3.43 Jesu sanne familie**
⁹⁶ Matteus 12,46–50
⁹⁷ Lukas 11,27–28
- 3.44 Historien om såmannen**
⁹⁸ Matteus 13,1–23
- 3.45 Om å bruke den erkjennelsen man har fått**
⁹⁹ Markus 4,21–25
- 3.46 Fortellingen om såkornet**
¹⁰⁰ Markus 4,26–29
- 3.47 Fortellingen om hveten og ugresset**
¹⁰¹ Matteus 13,24–30

- 3.48 Fortellingene som sennepsfrøet og surdeigen**
¹⁰² Matteus 13,31–33
¹⁰³ Markus 4,33–34
¹⁰⁴ Matteus 13,35
- 3.49 Jesus forklarer fortellingen om ugresset**
¹⁰⁵ Matteus 13,36–43
- 3.50 Fortellingene om skatten og perlen**
¹⁰⁶ Matteus 13,44–46
- 3.51 Fortellingen om fiskegarnet**
¹⁰⁷ Matteus 13,47–52
- 3.52 Jesus stiller stormen**
¹⁰⁸ Markus 4,35–41
- 3.53 En mann blir satt fri fra onde ånder**
¹⁰⁹ Lukas 8,26–27
¹¹⁰ Markus 5,3b–20
- 3.54 Jesus gir livet tilbake til en død pike og helbreder en syk kvinne**
¹¹¹ Markus 5,21–43
- 3.55 Jesus helbreder to blinde menn**
¹¹² Matteus 9,27–34
- 3.56 Jesus blir avvist i sin egen hjemby**
¹¹³ Markus 6,1–6
- 4 Året med motgang**
- 4.1 Be om arbeidere**
¹¹⁴ Matteus 9,35–38
- 4.2 Jesus sender ut de tolv apostlene**
¹¹⁵ Matteus 10,1
¹¹⁶ Matteus 10,5–42
¹¹⁷ Lukas 9,6a
¹¹⁸ Markus 6,12b–13
¹¹⁹ Matteus 11,1

4.3 Hvordan døperen Johannes ble drept

¹²⁰ Markus 6,14-16

¹²¹ Matteus 14,2b

¹²² Markus 6,17-29

¹²³ Matteus 14,12b

4.4 Jesus metter mer enn fem tusen mennesker

¹²⁴ Markus 6,30-37

¹²⁵ Johannes 6,8-13

¹²⁶ Matteus 14,21

¹²⁷ Johannes 6,14-15a

¹²⁸ Markus 6,45

¹²⁹ Matteus 14,23a

4.5 Jesus går på vannet

¹³⁰ Matteus 14,23b-33

4.6 Jesus helbreder mange syke

¹³¹ Markus 6,53-56

4.7 Jesus er livets brød

¹³² Johannes 6,22-59

4.8 Mange disipler forlater Jesus

¹³³ Johannes 6,60-7,1

4.9 Guds bud og menneskenes tradisjoner

¹³⁴ Markus 7,1-15

¹³⁵ Matteus 15,1-20

4.10 Jesus hjelper en kanaaneisk kvinne

¹³⁶ Matteus 15,21-28

4.11 Jesus helbreder en døv mann

¹³⁷ Markus 7,31

¹³⁸ Matteus 15,30

¹³⁹ Markus 7,32-36

¹⁴⁰ Matteus 15,31a

¹⁴¹ Markus 7,37b

¹⁴² Matteus 15,31b

4.12 Jesus metter mer enn fire tusen

¹⁴³ Matteus 15,32-39

4.13 Noen tviler på Jesu makt

¹⁴⁴ Matteus 16,1-4

4.14 Disiplene misforstår

¹⁴⁵ Matteus 16,5-12

- 4.15 Jesus helbreder en blind mann i Betsaida**
¹⁴⁶ Markus 8,22-26
- 4.16 Peters bekjennelse**
¹⁴⁷ Matteus 16,13-20
- 4.17 Jesus forteller at han skal dø**
¹⁴⁸ Matteus 16,21-26
¹⁴⁹ Lukas 9,26
¹⁵⁰ Matteus 16,27b-28
- 4.18 Jesus blir sett med Moses og Elia**
¹⁵¹ Matteus 17,1
¹⁵² Lukas 9,28c-29a
¹⁵³ Matteus 17,2
¹⁵⁴ Lukas 9,30-33
¹⁵⁵ Matteus 17,9-13
- 4.19 Jesus befri en ung gutt fra en ond ånd**
¹⁵⁶ Matteus 17,14-17
¹⁵⁷ Markus 9,20-29
- 4.20 Jesus forteller om sin død og oppstandelse**
¹⁵⁸ Markus 9,30-32
- 4.21 Om å betale skatt**
¹⁵⁹ Matteus 17,24-27
- 4.22 Hvem er størst i Guds rike?**
¹⁶⁰ Matteus 18,1-5
¹⁶¹ Markus 9,38-41
¹⁶² Matteus 18,6-14
- 4.23 Når noen gjør urett mot deg**
¹⁶³ Matteus 18,15-20
- 4.24 En fortelling om tilgivelse**
¹⁶⁴ Matteus 18,21-35
- 4.25 Om å følge Jesus**
¹⁶⁵ Lukas 9,57-62
- 4.26 Jesus på løvhyttefesten**
¹⁶⁶ Johannes 7,2-13
- 4.27 Jesus underviser under løvhyttefesten**
¹⁶⁷ Johannes 7,14-24

- 4.28 Folket lurar på om Jesus kan være Messias**
¹⁶⁸ Johannes 7,25-44
- 4.29 De jødiske lederne forkaster ham**
¹⁶⁹ Johannes 7,45-52
- 4.30 Kvinnen som ble tatt i utroskap**
¹⁷⁰ Johannes 7,53-8,11
- 4.31 Jesus er verdens lys**
¹⁷¹ Johannes 8,12-30
- 4.32 Abrahams barn**
¹⁷² Johannes 8,31-41
- 4.33 Djevelens barn**
¹⁷³ Johannes 8,42-47
- 4.34 Jesus taler om seg selv og om Abraham**
¹⁷⁴ Johannes 8,48-59
- 4.35 Jesus helbreder en mann som er født blind**
¹⁷⁵ Johannes 9,1-12
- 4.36 Spørsmål fra religiøse ledere**
¹⁷⁶ Johannes 9,13-34
- 4.37 Åndelig blindhet**
¹⁷⁷ Johannes 9,35-41
- 4.38 Gjeteren og sauene**
¹⁷⁸ Johannes 10,1-21
- 4.39 Jesus sender ut syttito av disiplene sine**
¹⁷⁹ Lukas 10,1-24
- 4.40 Det største budet, og historien om den barmhjertige samaritan**
¹⁸⁰ Lukas 10,25-37
- 4.41 Marta og Maria**
¹⁸¹ Lukas 10,38-42
- 4.42 Jesus lærer disiplene å be**
¹⁸² Lukas 11,1-13

- 4.43 Advarsel og oppmuntring**
¹⁸³ Lukas 12,1-12
- 4.44 Fortellingen om den uforstandige rike**
¹⁸⁴ Lukas 12,13-21
- 4.45 Å følge Jesus vil føre til splid**
¹⁸⁵ Lukas 12,49-53
- 4.46 Vend om!**
¹⁸⁶ Lukas 13,1-5
- 4.47 Jesus helbreder en kvinne på sabbaten**
¹⁸⁷ Lukas 13,10-17
- 4.48 De jødiske lederne angriper Jesus**
¹⁸⁸ Johannes 10,22-42
- 4.49 Den trange dør**
¹⁸⁹ Lukas 13,22-30
- 4.50 Jesus skal dø i Jerusalem**
¹⁹⁰ Lukas 13,31-34
- 4.51 Jesus hjemme hos en fariseer**
¹⁹¹ Lukas 14,1-14
- 4.52 Fortellingen om dem som var bedt i selskap**
¹⁹² Lukas 14,15-24
- 4.53 Hva det koster å følge Jesus**
¹⁹³ Lukas 14,25-35
- 4.54 Fortellingen om den bortkomne sauen**
¹⁹⁴ Lukas 15,1-7
- 4.55 Fortellingen om den bortkomne mynten**
¹⁹⁵ Lukas 15,8-10
- 4.56 Fortellingen om den bortkomne sønnen**
¹⁹⁶ Lukas 15,11-32
- 4.57 Fortellingen om den uærlige forvalteren**
¹⁹⁷ Lukas 16,1-15

- 4.58 Den rike mannen og den fattige mannen**
¹⁹⁸ Lukas 16,19-31
- 4.59 Tilgivelse, tro og tjeneste**
¹⁹⁹ Lukas 17,1-10
- 4.60 Lasarus dør**
²⁰⁰ Johannes 11,1-16
- 4.61 Jesus trøster søstrene til Lasarus**
²⁰¹ Johannes 11,17-37
- 4.62 Jesus vekker opp Lasarus**
²⁰² Johannes 11,38-44
- 4.63 De religiøse lederne planlegger å drepe Jesus**
²⁰³ Johannes 11,45-54
- 4.64 Jesus helbreder ti spedalske menn**
²⁰⁴ Lukas 17,11-19
- 4.65 Når Guds rike kommer**
²⁰⁵ Lukas 17,20-37
- 4.66 Fortellingen om enken som ikke gav opp**
²⁰⁶ Lukas 18,1-8
- 4.67 Fortellingen om fariseeren og tolleren**
²⁰⁷ Lukas 18,9-14
- 4.68 Om skilsmisse**
²⁰⁸ Matteus 19,3-9
²⁰⁹ Markus 10,10-12
²¹⁰ Matteus 19,10-12
- 4.69 Jesus tar imot barna**
²¹¹ Markus 10,13-16
- 4.70 Den rike mannen som ikke ville følge Jesus**
²¹² Matteus 19,16-19
²¹³ Markus 10,20-21a
²¹⁴ Matteus 19,21b-30

4.71 Fortellingen om arbeiderne i vingården

²¹⁵ Matteus 20,1-16

4.72 Jesus snakker igjen om sin død og oppstandelse

²¹⁶ Lukas 18,31-34

4.73 En mor ber om en spesiell tjeneste

²¹⁷ Matteus 20,20-28

4.74 Jesus helbreder den blinde Bartimeus

²¹⁸ Markus 10,46-52

4.75 Tollereren Sakkeus

²¹⁹ Lukas 19,1-10

4.76 Fortellingen om de ti tjenerne

²²⁰ Lukas 19,11-28

4.77 Maria heller salve over Jesus i Betania

²²¹ Johannes 11,55-12,2a

²²² Matteus 26,6b

²²³ Johannes 12,2b-6

²²⁴ Markus 14,6-9

²²⁵ Johannes 12,9-11

5 Uken da Jesus dør

5.1 Jesus rir inn i Jerusalem

²²⁶ Johannes 12,12

²²⁷ Lukas 19,29-36a

²²⁸ Markus 11,8-10

²²⁹ Lukas 19,37-44

²³⁰ Matteus 21,10-11

²³¹ Matteus 21,14-17

5.2 Jesus forbanner et fikentre

²³² Markus 11,12-14

5.3 Jesus jager handelsmennene ut av tempelet

²³³ Johannes 2,13-22

²³⁴ Lukas 19,47-48

5.4 Jesus snakker igjen om sin død

²³⁵ Johannes 12,20-36a

- 5.5 Noen jøder avviser fortsatt Jesus**
²³⁶ Johannes 12,36b–50
²³⁷ Markus 11,19
- 5.6 Fikentreet er tørt og dødt**
²³⁸ Markus 11,20–25
- 5.7 Religiøse ledere tviler på Jesu fullmakt**
²³⁹ Markus 11,27–33
- 5.8 Fortellingen om de to sønnene**
²⁴⁰ Matteus 21,28–32
- 5.9 Fortellingen om de onde bøndene**
²⁴¹ Matteus 21,33
²⁴² Markus 12,2–8
²⁴³ Matteus 21,40–46
- 5.10 Fortellingen om bryllupsfesten**
²⁴⁴ Matteus 22,1–14
- 5.11 Er det rett eller ikke å betale skatt til keiseren?**
²⁴⁵ Matteus 22,15–22
- 5.12 Ekteskap og de syv brødrene**
²⁴⁶ Matteus 22,23–33
- 5.13 Det største budet**
²⁴⁷ Matteus 22,34–36
²⁴⁸ Markus 12,29–30
²⁴⁹ Matteus 22,40
²⁵⁰ Markus 12,32–34a
- 5.14 Er Messias Davids sønn eller Davids herre?**
²⁵¹ Matteus 22,41–46
- 5.15 Jesus kritiserer de religiøse lederne**
²⁵² Matteus 23,1–39
- 5.16 En fattig enke gir alt hun eier**
²⁵³ Markus 12,41–44

5.17 Jesus advarer om fremtiden

- ²⁵⁴ Markus 13,1–13
²⁵⁵ Matteus 24,11–31
²⁵⁶ Lukas 21,28–33

5.18 Bare Gud kjenner timen

- ²⁵⁷ Matteus 24,36–41
²⁵⁸ Lukas 21,34–36
²⁵⁹ Markus 13,34–37
²⁶⁰ Matteus 24, 43–51

5.19 Fortellingen om de ti brudepikene

- ²⁶¹ Matteus 25,1–13

5.20 Fortellingen om de tre tjenerne

- ²⁶² Matteus 25,14–30

5.21 Menneskesønnen skal dømme alle folk

- ²⁶³ Matteus 25,31–46

5.22 Planen om å drepe Jesus

- ²⁶⁴ Matteus 26,1–5

5.23 Judas går med på å hjelpe fiendene til Jesus

- ²⁶⁵ Lukas 22,3–4
²⁶⁶ Matteus 26,15–16

5.24 Forberedelser til påskemåltidet

- ²⁶⁷ Lukas 22,7–13

Jesu siste måltid med disiplene**5.25 Hvem er den største**

- ²⁶⁸ Lukas 22,14a
²⁶⁹ Lukas 22,24–30

5.26 Jesus vasker disiplenes føtter

- ²⁷⁰ Johannes 13,3–17

5.27 Jesus forteller hvem som skal forråde ham

- ²⁷¹ Johannes 13,18–20
²⁷² Lukas 22,15–16
²⁷³ Matteus 26,21
²⁷⁴ Johannes 13,22
²⁷⁵ Matteus 26,22
²⁷⁶ Johannes 13,23–26a

²⁷⁷ Matteus 26,24–25

²⁷⁸ Johannes 13,26b–30

5.28 Guds nye pakt

²⁷⁹ Matteus 26,26

²⁸⁰ Lukas 22,19b–20a

²⁸¹ Matteus 26,27b

²⁸² Lukas 22,20b

²⁸³ Matteus 26,28b–29

5.29 Jesus gir et nytt bud

²⁸⁴ Johannes 13,31–35

5.30 Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

²⁸⁵ Johannes 13,36

²⁸⁶ Matteus 26,31–33

²⁸⁷ Lukas 22,31–33

²⁸⁸ Johannes 13,38a

²⁸⁹ Markus 14,30b

²⁹⁰ Lukas 22,35–38

5.31 Jesus trøster disiplene

²⁹¹ Johannes 14,1–4

5.32 Jesus er den eneste veien til Far

²⁹² Johannes 14,5–14

5.33 Jesus gir løfte om Den hellige ånd

²⁹³ Johannes 14,15–31

5.34 Jesus er vintreet

²⁹⁴ Johannes 15,1–17

5.35 Jesus advarer disiplene

²⁹⁵ Johannes 15,18–16,4b

5.36 Den hellige ånds gjerning

²⁹⁶ Johannes 16,4c–15

5.37 Sorg skal bli til glede

²⁹⁷ Johannes 16,16–33

5.38 Jesus snakker med Far

²⁹⁸ Johannes 17,1–5

5.39 Jesus ber for sine disipler

²⁹⁹ Johannes 17,6–19

5.40 Jesus ber for alle som tror

³⁰⁰ Johannes 17,20–26

5.41 Jesus ber alene

- ³⁰¹ Matteus 26,30
³⁰² Matteus 26,36–39
³⁰³ Lukas 22,43–44
³⁰⁴ Matteus 26,40–46

5.42 Jesus blir arrestert

- ³⁰⁵ Johannes 18,2–9
³⁰⁶ Matteus 26,48–49
³⁰⁷ Lukas 22,48
³⁰⁸ Markus 14,46
³⁰⁹ Johannes 18,10
³¹⁰ Lukas 22,51
³¹¹ Johannes 18,11a
³¹² Matteus 26,52b
³¹³ Johannes 18,11b
³¹⁴ Matteus 26,53–56
³¹⁵ Markus 14,51–52

5.43 Jesus blir ført frem for Annas

- ³¹⁶ Johannes 18,12–14
³¹⁷ Johannes 18,24
³¹⁸ Matteus 26,57

5.44 Peters første fornektelse

- ³¹⁹ Johannes 18,15–16
³²⁰ Johannes 18,18
³²¹ Markus 14,66

- ³²² Johannes 18,17a
³²³ Markus 14,67b–68

5.45 Øverstepresten forhører Jesus

- ³²⁴ Johannes 18,19–23

5.46 Peters andre og tredje fornektelse

- ³²⁵ Johannes 18,25a
³²⁶ Markus 14,69–70
³²⁷ Johannes 18,26
³²⁸ Markus 14,71
³²⁹ Lukas 22,60b–62

5.47 Jesus for Det høye råd

- ³³⁰ Markus 14,55–65

5.48 Judas henger seg

- ³³¹ Matteus 27,1–10

5.49 Jesus for Pilatus

- ³³² Johannes 18,28–38
³³³ Lukas 23,2
³³⁴ Markus 15,4–5
³³⁵ Lukas 23,5–7

5.50 Pilatus sender Jesus til Herodes

³³⁶ Lukas 23,8–12

5.51 Pilatus prøver å løslate Jesus

³³⁷ Markus 15,6–8

³³⁸ Lukas 23,13–15

³³⁹ Matteus 27,17–21

5.52 Jesus blir dømt til korsfestelse

³⁴⁰ Johannes 19,4–15

³⁴¹ Matteus 27,24–25

³⁴² Lukas 23,24–25

5.53 Soldatene til Pilatus håner Jesus

³⁴³ Matteus 27,27–31

5.54 Jesus blir naglet til korset

³⁴⁴ Lukas 23,26–32

³⁴⁵ Matteus 27,33–34

³⁴⁶ Lukas 23,33–34a

³⁴⁷ Johannes 19,23–24

³⁴⁸ Johannes 19,19–22

³⁴⁹ Matteus 27,39–43

³⁵⁰ Lukas 23,39–43

³⁵¹ Johannes 19,25–27

³⁷⁰ Matteus 28,8

5.55 Jesus dør

³⁵² Matteus 27,45–47

³⁵³ Johannes 19,28–30a

³⁵⁴ Lukas 23,46

³⁵⁵ Matteus 27,51–54

³⁵⁶ Johannes 19,31–37

5.56 Jesus blir gravlagt

³⁵⁷ Johannes 19,38–40

³⁵⁸ Matteus 27,60

³⁵⁹ Markus 15,47

³⁶⁰ Lukas 23,56

5.57 Graven blir vaktet

³⁶¹ Matteus 27, 62–66

6 De siste førti dagene

6.1 Jesu oppstandelse

³⁶² Markus 16,1a

³⁶³ Matteus 28,2–4

³⁶⁴ Markus 16,1b–4

³⁶⁵ Lukas 24,3–5

³⁶⁶ Markus 16,6cd

³⁶⁷ Lukas 24,6–7

³⁶⁸ Markus 16,7

³⁶⁹ Lukas 24,8

- ³⁷¹ Lukas 10–12a
- ³⁷² Johannes 20,3–10
- 6.2 Jesus viser seg for Maria Magdalena**
- ³⁷³ Markus 16,9
- ³⁷⁴ Johannes 20,11–18
- ³⁷⁵ Markus 16,11
- 6.3 Jesus viser seg for andre**
- ³⁷⁶ Matteus 28,11–15
- 6.4 På vei til Emmaus**
- ³⁷⁷ Lukas 24,13–35
- 6.5 Jesus viser seg for disiplene**
- ³⁷⁸ Johannes 20,19
- ³⁷⁹ Lukas 24,36–37
- ³⁸⁰ Markus 16,14b
- ³⁸¹ Lukas 24,38–43
- ³⁸² Johannes 20,20b–23
- 6.6 Jesus viser seg for Thomas**
- ³⁸³ Johannes 20,24–29
- 6.7 Jesus viser seg for syv disipler**
- ³⁸⁴ Johannes 21,1–14
- 6.8 Jesus og Peter**
- ³⁸⁵ Johannes 21,15–23
- 6.9 Jesus gir disiplene et oppdrag**
- ³⁸⁶ Matteus 28,16–20a
- ³⁸⁷ Markus 16,16–18
- ³⁸⁸ Matteus 28,20b
- 6.10 Jesu siste instruksjoner**
- ³⁸⁹ Apostlenes gjerninger 1,3–4a
- ³⁹⁰ Lukas 24,44–49
- ³⁹¹ Apostlenes gjerninger 1,4b–8
- 6.11 Jesus blir løftet opp til himmelen**
- ³⁹² Lukas 24,50–51
- ³⁹³ Apostlenes gjerninger 1,9b–11
- ³⁹⁴ Markus 16,19
- ³⁹⁵ Lukas 24,52
- ³⁹⁶ Apostlenes gjerninger 1,12b
- ³⁹⁷ Lukas 24,53

6.12 Den hellige ånd kommer

³⁹⁸ Apostlenes
gjerninger 2,1–11

6.13 Konklusjon

³⁹⁹ Markus 16,20

⁴⁰⁰ Johannes 21,25

⁴⁰¹ Johannes 20,31

Jesu Kristi stamtre ifølge Matteus

⁴⁰² Matteus 1,1–17

Jesu Kristi stamtre ifølge Lukas

⁴⁰³ Lukas 3:23–38

